

ROČNÍK VII • ČÍSLO 5
18. ŘÍJNA 2013

TĚŠÍNSKÉ

INFORMAČNÍ DVOUMĚSÍČNÍK MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

LISTY

Stoletý holič

Jan Štec ostříhal v Těšíně
všechny copy

STRANA 5

Návštěva v Daruvaru

České nápisy v chorvatském
městě nikdo neničí

STRANA 27

Nad Mistřovicemi létali draci

Malajští, čínští, krabicoví, jednošňůroví a akrobatičtí draci byli k vidění druhou říjnovou sobotu nad Mistřovicemi. I když většina létajících strojů pocházela z obchodu a ne z domácí dílny, rodiny s dětmi si užily společné zábavy organizované místním sdružením Polského kulturně-osvětového svazu v ČR. Ani téměř bezvětrné počasí nevadilo, stačilo se po louce proběhnout. Zlatým hřebem již čtvrtých Mistřovických slavností draka bylo opékání klobásek a pečení brambor.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Český Těšín je rekordmanem. Žije tu nejvíc stoletých

Zdá se to tak neuvěřitelně dávno. Ve Vítkovicích spustili první parní dopravu, Edison právě objevil způsob synchronizace zvuku a promítaného filmu, Norsko přiznalo volební právo ženám a v Londýně osvětlili Wetsminsterský most, což je považováno na počátek plynárenství.

Psal se rok 1913 a na svět přišlo šest občanů Českého Těšína. Lidstvo mělo před sebou překotné století vynálezů, ale i světovou krizi a hrůzy dvou světových válek. Tito lidé prošli mnoha útrapami, těžce pracovali, mnohdy hladověli a žili velmi skromně, přesto se dožili uctyhodného věku.

Optimismus prodlužuje život

„Většina oslavenců se shoduje, že receptem na dlouhověkost je optimistický postoj k životu, aktivita a pěstování koníčků až do pozdního věku,“ uvedla mluvčí ČSSZ Jana Buraňová.

S tím souhlasí i ředitel českotěšínského Domova pro seniory Janusz Foltyn. „Skutečně, naši rekordmani v dlouhověkosti jsou spokojeni se svým životem, jsou to takoví optimisté, kteří dokáží dobít baterky zaměstnancům i ostatním, třeba o generaci mladším klientům. Ve skutečnosti není tak důležité, na jaké úrovni člověk žije, ale jak dovede být s tím, co má, spokojen,“ říká Foltyn.

Aktuálně v jeho zařízení pečují o dvě ženy s datem narození 1913, oba loňští „stovkaři“

patřili také k velmi veselým obyvatelům zařízení, optimisticky nahlízejícím na život, několik měsíců po oslavách stých narozenin však bohužel zemřeli.

Desetina stovkařů žije v Těšíně

V celé České republice žije 850 důchodců narozených v roce 1913 a dříve. V Moravskoslezském kraji, který má celkem 1,22 milionu obyvatel, je jich 84, z toho jen v Českém Těšíně jich je 8. Tedy více než deset procent všech sto a víceletých občanů kraje žije v našem městě. Například mnohem větší Karviná má pouze jednu občanku s rokem narození 1913 a dříve, v Havířově jsou to tři lidé, v Bohumíně mají tři ženy ve věku 101 let.

Počet lidí, kteří pokořili hranici sta let věku, vzrůstá. V roce 1912 jich bylo v rámci kraje 83, v roce 2011 – 71, v roce 2010 – 65.

Podle Renáty Špalkové, vedoucí oddělení důchodového pojištění Okresní správy sociálního zabezpečení v Karvině, je Český Těšín skutečně dlouhodobým rekordmanem v počtu stoletých. „Platilo to za poslední roky, platí to letos i příští rok tomu tak bude. Rozhodně nejčastěji předáváme rozhodnutí o zvýšení důchodového výměru o dva tisíc korun v souvislosti s dožitím sta let právě v Českém Těšíně,“ říká. Na dotaz, proč tomu tak je, odpovídá. „Nevím, možná zde máte lepší vzduch nebo mají senioři vynikající péči,“ uvažuje.

(DH)

AKTUÁLNĚ

Topíme. A za stejnou cenu jako vloni

V pondělí 16. září začala v našem městě topná sezona.

Vzhledem k tomu, že městská společnost Teplo Těšín zásobuje teplem a teplou vodou pět tisíc bytů a 54 právnických subjektů (školy, úřady, bytová družstva a firmy), příprava na zimu je zde náročná. Letošní léto bylo ve znamení rozsáhlých investic do oprav kotelen a potrubí.

„V průběhu letní odstávky proběhly na kotelnách opravy, revize a údržba všech zařízení, které nelze provádět za provozu kotleny. V letošním roce jsme dokončili modernizaci řídicího systému kotlen. Jedná se o pět kotlen na tzv. Mojské, tj. v oblasti ul. Hornické. Dále jsme provedli kompletní výměnu teplovodního potrubí na kotelně Svibice 8 v oblasti ulice Čáslavská. Kromě toho jsme realizovali další menší akce obdobného charakteru,“ uvádí ředitel společnosti Teplo Těšín Josef Gabzdyl.

Vzhledem k omezeným zdrojům financování ze strany majitele Města Český Těšín a nutnosti urychlení a koordinace této investice s investicemi města byly tyto opravy ve výši dvou milionů korun plně hrazeny z nerozděleného zisku společnosti.

„Důsledkem pravidelné údržby je systematické zvyšování účinnosti kotlen a také příznivá cena pro odběratele. Cena tepla v roce 2013 by měla zůstat na zhruba stejné úrovni jako v minulém roce a je stejná jak pro byty, tak i nebytové prostory. Taktéž množství vyrobeného tepla by mělo zůstat na stejné úrovni, jelikož hlavní vlna zateplování obytných domů už proběhla v minulých letech,“ dodává Gabzdyl.

Na stranách 6 až 7 přinášíme užitečné informace pro domkaře a majitele soukromých kotlů o kontrolách spalinových cest, normách a správném topení.

(DH)

Koupací sezona nakonec trhla rekord

Léto, které mělo tak studený rozejzd, že ještě v červnu městské kotelný vytápěly domy na sídlištích, bylo nakonec pro provozovatele Městského koupaliště v Českém Těšíně skvělé. Návštěvnost byla nejvyšší za posledních deset let.

„Sezonu jsme měli naplánovanou od konce května do prvního září,

poslední návštěvníky jsme však s ohledem na počasí vyprovodili o den dříve. Areál jsme již zazimovali,“ uvedl ředitel Správy účelových zařízení Vladimír Kroček.

Letos si vstupenku do areálu městské plovárny koupilo 42 080 lidí, o deset tisíc více než v roce 2011, nejhorším za poslední období, a o téměř tři tisíce více než vloni. Největší obležení zažil areál

v neděli 28. července, kdy dorazilo přes tři tisíce platících návštěvníků.

Rozpočet zařízení pro příští rok se teprve připravuje, jedna investice je už jasná teď. „Rozhodli jsme se vybavit koupaliště samoobslužnými skříňkami tak, aby si lidé mohli bezplatně kdykoliv uzavřít nebo vyvednout své věci,“ uvedl místostarosta Petr Procházka.

Organizace se musela na zimní období rozloučit s některými pracovníky. Ti obvykle po zakončení letního areálu plynule přecházeli na přípravu bruslení. Budova zimního stadionu však prochází komplexní rekonstrukcí a dostavbou, takže se letos ve městě bude bruslit maximálně na zamrzlých rybnících. Krasobruslaři, hokejisté budou trénovat v sousedních městech. (DH)

Milovníci kol získají nový cyklopruh

V zájmu zvýšení bezpečnosti cyklistů a chodců vznikl podnět pro vytvoření cyklopruhu pro cyklisty na ul. nábřeží Míru v Českém Těšíně. Z tohoto důvodu byl vytvořen návrh na odstranění a úpravu stávajícího a zřízení nového dopravního značení.

Zvláštní pruh pro cyklisty povede ve směru od místní komunikace ul. Střelníční v levé části místní komunikace ul. nábřeží Míru ve výše uvedeném úseku (blíže řece Olši) a bude se napojovat na již stávající cyklopruh, který vede do parku Adama Sikory. Vyznačený pruh mohou užívat pouze cyklisté. Zbývající část místní komunikace bude sloužit pro pěší a in-line bruslení. Realizaci cyklopruhu jsme zahájili 8. října a bude předán do užívání v termínu do 20. října. MARTINA BEIEROVÁ, ODBOR MÍSTNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ

Končí hromadná výměna průkazů

Řidičské průkazy vydávané v rozmezí od 1. 1. 2001 do 30. 4. 2004 jsou jejich držitelé povinni vyměnit nejpozději do 31. 12. 2013 na příslušném pracovišti Městského úřadu Český Těšín, ve Svibici v kanceláři č. 106.

Jedná se o řidičské průkazy, které mají nalepenou barevnou fotografii a nemají uvedený konec platnosti. Uplynutím data 31. 12. 2013 řidičské průkazy pozbývají platnosti. Řízením vozidla s neplatným řidičským průkazem se řidič dopouští přestupku. Pokud by žadatel chtěl mít jistotu, že si nový řidičský průkaz vyzvedne do konce letošního roku, je potřeba podat žádost do 6. 12. 2013.

Tiskopis žádosti se již nevyplňuje ručně, tiskne ho referent na přepážkovém pracovišti. K žádosti je nutno předložit platný občanský průkaz, řidičský průkaz a jednu průkazovou fotografii. IVANA HRNČÍŘKOVÁ, REFERENTKA EVIDENCE ŘIDIČSKÝCH OPRÁVNĚNÍ

Oprava nejdelších chodníků na sídlišti

Velkoryse široké chodníky pocházejí z období budování sídliště a byly již přes četné opravy, které městský úřad za minulé půlstoletí prováděl, ve velmi špatném stavu. Opravu povrchu se podařilo uskutečnit v určeném termínu.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Na sídlišti Hrabina v Českém Těšíně začala v září oprava nejdelších chodníků.

Nový živý povrch již dostaly komunikace pro pěší lemující ulice Slezskou a Hrabinskou. V rozpočtu města jsou rovněž vyčleněny finanční prostředky na opravu dvou úseků chodníku podél ul. Ostravské, které jsou v nehorším stavu. V současné době je před ukončením výběrového řízení na dodavatele.

Pro letošní rok jsme vytipovali k opravám dva úseky chodníku podél Ostravské ulice, a to úsek kolem Těšínského divadla a část chodníku podél sídliště ONV. V rámci oprav povrchu provedeme v těchto dvou úsecích rovněž bezbariérové úpravy pro tělesně postižené.

Předpokládané zahájení prací je v druhé polovině měsíce října a po dodavateli požadujeme odevzdání díla do poloviny listopadu 2013, aby našim občanům stavební práce způsobily co nejméně těžkostí. Na opravu chodníku podél ulice Ostravské má město v rozpočtu vyčleněno 1,75 milionu korun. ROSTISLAV ROZSPAL, VEDOUcí ODBORU INVESTIČNÍHO

Občané pozorně sledují investice do infrastruktury. V rámci kontrolního dne se místostarosta města Petr Procházka setkal s domovníkem jednoho z domů v ul. Slezská Karlem Oblukem. Ten jménem zdejších obyvatel požadoval, aby byly opravené i přístupové chodníky ke kontejnerům a k silnici. Vedení města občanům vyhovělo.

Díky úpravám rozpočtu mohlo město ještě před zimou opravit chodníky na sídlišti. Podél ulice Slezské se jedná o 495 metrů a podél ul. Hrabinské je to 325 metrů komunikace pro pěší.

Přestavba „zimáku“ pokračuje podle plánu

Rekonstrukce a dostavba zimního stadionu byla zahájena v květnu letošního roku. Díky investici se objekt promění na víceúčelovou sportovní halu.

Investice do vaší budoucnosti
Evropská unie
PODPOROVÁNO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Kromě příznivců ledních sportů bude sloužit nově i tenistům, kteří tak budou mít poprvé v historii města k dispozici krytý kurt.

Aktuálně jsou dokončeny základové konstrukce, ležaté rozvody kanalizace, podkladní betony v hale, v hrubé stavbě byly provedeny sádkartonové konstrukce vnitř-

ního vestavěného hřiště pro tenis a míčové hry.

V současné době probíhají práce na statickém zesilování ocelové konstrukce střechy, montážích sádkartonových podhledů včetně tepelných izolací se souvisejícími rozvody elektroinstalace, montáži ocelových konstrukcí tri-

bun, vyzdívkách sociálního zázemí (šaten a WC) pro návštěvníky stadionu.

Dodavatel rovněž v současné době zahájil práce na parkovišti pro návštěvníky stadionu, připravuje ze zahájení prací na zateplení štítových stěn, byla zahájena montáž vzduchotechniky.

Termín dokončení stavby je začátek dubna 2014.

Cena díla bez DPH vlastní stavby činí 49,6 milionů korun.

Projekt spadá do Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko, oblast podpory 3.2 Subregionální centra, a je spolufinancován ze zdrojů Evropské unie, a to ve výši 85 % z celkových uznatelných nákladů, přičemž město se na celé akci podílí ve výši 15 % z celkových uznatelných nákladů a zároveň hradí veškeré neuznatelné náklady.

ROSTISLAV ROZSYPAL,
VEDOUcí ODBORU INVESTIČNÍHO

Žáci místo výuky kouřili

Na sklonku září strážník, policista a také kurátorky pro mládež vyrazili na kontrolu parků a dalších míst v Českém Těšíně, které mají v oblíbené záškoláci.

Během dvou hodin zjistili pět nezletilých, kteří měli být v té době ve škole. Je to první kontrola v letošním roce a určitě ne poslední. I během běžných pochůzků strážníci a kurátorky pro-

věřují, co dělají děti dopoledne samy v parku. V síti kontroly skončili i učni z Těšína (na snímku), kteří kouřili zašití v rohu tržnice. Příští automechanici napřed lhali, že jim výuka začíná až v poledne, jeden z nich neměl platné doklady a dokonce si nemohli vzpomenout na plný název své školy. Kurátorky předaly jejich případ kolegyním z Polska. (DH)

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Opilý Rus naboural Iry

Opilý usedl 10. října večer za volant Škody Fabia 32letý Rus žijící trvale na našem území. V Karvinské ulici na sjezdu z hraničního přechodu v Chotěbuzi vjel do auta plného irských občanů. S nabouraným vozidlem z místa ujel, a tak si pro něj museli policisté dojet až domů. „Muže jsme následně zadr-

želi v domě, ve kterém v současnosti bydlí. Dechová zkouška u něj byla pozitivní, v dechu měl 2,45 promile. Při opakované zkoušce byla hodnota vyšší - 2,55 promile. Pachatele jsme zadrželi a převezli na protialkoholní záchytnou stanicí. Řidičský průkaz mu byl zadržen.“ uvedla policejní mluvčí Zlatauše Viačková.

Ve druhém vozidle, Oplu Zafira, cestovali Irové, 34letý muž, 50letá žena a dvě dívky ve věku 15 a 16 let. Nikdo z nich nebyl zraněn. Na vozidlech je škoda celkem 120 tisíc korun. (RED) FOTO | ARCHIV POLICIE

Město má svůj facebook

Městský úřad začal nabízet občanům aktuality a užitečné informace také na sociálních sítích. Nově tak v říjnu spustilo svou oficiální facebookovou stránku pod názvem Město Český Těšín.

„Občané mají mít možnost k informacím dostat se cestou, která je pro ně nejsnadnější. A my chceme

oslovit také mladé lidi. Věřím, že náš nový přístup zlepší komunikaci,“ uvedl místostarosta Stanislav Folwarczny. Na facebooku budou především pozvánky na různé akce a také aktuality. Najdete zde fotoreportáže z akcí konaných na území města. Dejte nám svůj LIKE! (RED)

Mateřinka pro dvouleté funguje už dva měsíce

Druhého září otevřelo vedení města novou třídu pro dvou až tříleté děti v MŠ Ostravská, kde je umístěno 25 předškoláků. Dítě může být v oddělení pouze rok, pak bude přerazeno do klasické mateřinky.

„Chceme co nejvíce vycházet vstříc matkám, které chtějí nebo musí nastoupit do práce. Je třeba si však uvědomit, že tyto třídy jsou finančně nákladnější než klasické mateřinky od tří let věku dítěte. Kapacita oddělení musí být dle zákona menší a navíc musíme dětem platit asistentku,“ uvedl místostarosta Stanislav Fol-

warczny a dodal, že vedení města pružně reaguje na demografické změny.

„Před třemi léty jsme měli k dispozici 817 míst v mateřinkách, nyní je to 866 míst, za poslední čtyři roky tedy přibýlo 49 míst ve třech nových třídách,“ dodal.

Část budovy MŠ Ostravská prošla rekonstrukcí za dva miliony korun, vše je nové. Děti mají k dispozici moderní zařízení i hračky v hodnotě 400 tisíc, aby pro ně byl přestup z batolecího věku do předškolního a odloučení od rodičů co nejméně bolestivé.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

ROČNĚ VYJEDE Z ROTAČKY FINIDRU 20 MILIONŮ PUBLIKACÍ

Lídr na tiskařském trhu má nové stroje

Českotěšínská tiskárna Finidr patří mezi největší výrobce knih a také k největším zaměstnavatelům na Těšínsku. Majitel se rozhodl udržet si vedoucí pozici na trhu a přes recesi investoval do dvou špičkových tiskových strojů.

Co stroje firmy strojů Heidelberg umí, předvedli zaměstnanci Finidru v září vedení města, zákazníkům, zástupcům hospodářské komory i spřáteleným firmám.

„Jeden stroj nás přišel na 61 milionů korun, proto jsou v režimu nepřetržitého provozu. Tisknou najednou v osmi barvách, takže ve srovnání se čtyřbarevným tiskem není třeba archy zakládat do stroje nadvakrát, také příprava je časově méně náročná a stroj je o více než polovinu rychlejší. Návratnost jsme spočítali na osm let,“ uvedl během slavnostního uvedení strojů do provozu majitel Finidru Jaroslav Drahoš.

Ročně jeho 350 zaměstnanců vytiskne přes 20 milionů publikací, 80 procent produkce jde do zahraničí. Do papírové podoby se zde převádějí i Těšínské listy.

„První tiskové stroje této firmy jsme koupili v roce 2000, to nás kapitulovalo mezi lídry na tiskařském trhu. Důraz klademe na export,

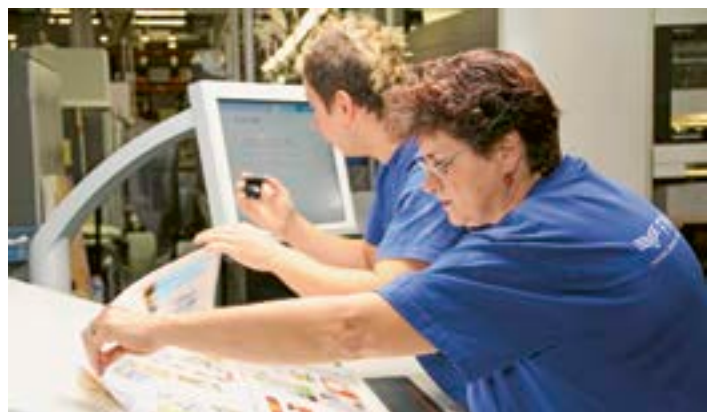

Slavnostního přestřižení pásky se kromě majitele Finidru zúčastnili ředitelka SŠHOP Wanda Palowská, ředitelka společnosti Celé Česko čte dětem Eva Katrušáková, ředitelka městské knihovny Jana Galášová a starosta města Vít Slovák.

proto náš zákaznický servis poskytujeme v pěti jazycích. Prioritou jsou pro nás špičkoví zaměstnanci, a proto i mimoregionální akvizice stěhujeme do Těšína, protože jsme

těšínský patrioti a také region nám poskytuje technicky vzdělané a svědomité pracovníky, kteří mají vztah ke svému řemeslu,“ dodal Drahoš. Tiskárna, která vznikla před deva-

tenácti lety na zelené louce s 19 zaměstnanci a milionem vytištěných knih, uzavřela loňský rok s obratem 585 milionů korun, letos chce pokorit hranici 600 milionů. (DH)

Zaměstnanci tiskárny při práci.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Majitel tiskárny Jaroslav Drahoš vysvětluje hostům novou akvizici.

Nadchod nad kolejemi se otevře na konci října

Na začátku července jsme byli nuceni uzavřít nadchod nad širokým kolejistěm mezi ulicemi Jablunkovskou a Tovární s ohledem na bezpečí chodců.

V rámci pravidelné prohlídky mostní konstrukce lávky odborná firma konstatovala značné zhoršení technického stavu základové kon-

strukce jedné podpěry, takže statik rozhodl o okamžitém uzavření provozu na nadchodu.

Na základě tohoto zjištění jsme rozhodli o neprodleném provedení opravy narušené patky a vyspali výběrové řízení na dodavatele. V současné době již je betonáž patky dokončena, zbývá provést zpevnění běhu koryta vodního toku tak, aby

nedocházelo k podemílání základové konstrukce, která je v těsné blízkosti vodního toku.

I přes skutečnost, že je již dokončena betonáž patky podpírající konstrukci nadchodu, nelze z důvodu dodržení technologického procesu zrání betonu otevřít okamžitě lávku pro veřejnost. Opětovné uvedení nadchodu do provozu bude v ter-

mínu dle uzavřené smlouvy, tj. 30. 10. 2013. Celkové náklady na opravu lávky byly dle uzavřené smlouvy dodrženy ve výši 667 tisíc korun.

Celková oprava ocelové konstrukce lávky proběhne později v souladu s harmonogramem Optimalizace tratě Bystřice - Český Těšín.

ROSTISLAV ROZSYPAL,
VEDOUcí INVESTIČNÍHO ODBORU

Stoletý holič stále bere nůžky do ruky

Narodil se v roce, kdy se začalo svítit plynem, o světové válce ještě nikdo neslyšel, Edison teprve přemýšlel, jak synchronizovat obraz a zvuk, ženy stále bojovaly o volební právo a balet Svěcení jara Igora Stravinského byl přijat jako pobuřující skandál.

Jan Štec prožil sto let, život se s ním nemazlil, přesto říká: „Bylo to dobré a nic bych neměnil.“

Na zkomolené příjmení si stále nezvykl

K holičské profesi jej přivedl osud. Narodil se v Hamburku pod jménem Hans Stec jako syn Němky a polského slévače z Ustroně. „Příjmení mi změnil úředník, kterému se zdálo málo české. Já si na něj za ta desetiletí stále nezvykl a na náhrobek jsem si nechal vytesat jméno, pod jakým jsem se opravdu narodil,“ uvádí Štec.

V devíti letech mu zemřela matka, poté otec. Jako dvanáctiletý přijel vlakem i s o tři roky mladší sestrou z Hamburku do Těšína. „Nedovedu si představit, že tyto děti procestovaly samy půlku Evropy. Snad byla nějaká humanitární služba, která se o ně cestou postarala,“ uvažuje jubilantova dcera Dana Dudová, u níž Jan Štec žije. Sirot se ujala teta z Ustroně, jejíž manžel zde vedl holičství. Ačkoliv mladík tehdy pomýšlel i na studia, strýc rozhodl, že půjde v jeho šlépějích.

Přímo k nebeské bráně

„Je to muž, o kterém říkáme, že už má v kapse povolávací rozkaz do nebe. Dlouhá léta obětavě pečoval o těžce nemocnou manželku Helenu, jež byla upoutána na lůžko. Neztratil přitom úsměv,“ říkají jeho kamarádi, kteří se sešli, aby oslavili jeho stovku. Helenu Swaczynovou z Těřlicka poznal před válkou na tanečovačce v polské škole v Havlíčkově

Ruka s nůžkami je pevná i ve sto letech.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

ulici. Byla také z oboru, spolu později vyhrávali v různých soutěžích.

Většina českotěšínských starších čtyřicet let ho zná jako dlouholetého vedoucího holičství naproti železničnímu nádraží. Budova vznikla v roce 1928 a hned zde bylo otevřeno známé holičství Karla Domese. Podle pamětníků se zde od této doby nepřetržitě střihá, holí a barví, jde tedy zřejmě o jeden z nejdéle působících podniků služeb na území města.

Štec jej převzal několik let po válce, během níž se v roce 1943 dostal jako voják německé armády na frontu. „Tys měl štěstí, že jsi tak pěkně střihál, proto si tě oficiálně drželi mimo první linii,“ říkává mu jeho dlouholetý kamarád Bohumil Muroň. Prošel Francií, Dánsko a na konci války padl v Itálii do zajetí. Vrátil se až v roce 1947. Napřed pracoval v holičství ve Frýdecké ulici, kde je dnes prodejna pečiva, poté převzal podnik služeb v Nádražní.

Ostříhal jsem všechny copy

Přestože šéfoval pánskému oddělení, chodily k němu hojně ženy zlákané pověstným Štecovým střihem. „Je úžasný, i když jako učenký jsme se ho spíše bály. To víte, v tom věku jsme se rády někde vzadu zašily. On nás rychle dovedl odhalit a nahnat do práce. Klientky jej přímo zbožňovaly. Byl známý tím, že velmi kvalitně střihá, ale vždy velmi na krátko,“ řekla jedna z jeho učenek, dnes dáma dávno na profesním odpočinku. Sám Štec říká pyšně: „Ostříhal jsem všechny copy v Těšíně.“

Pro mladé chlapce v době, kdy se pánské střihy začaly prodlužovat, byl také spíše postrachem. „Dostal jsem vždy od maminky tři koruny a příkaz navštívit Štece. Nic nepomohlo smlouvání, že bych chtěl ponechat delší vlasy,“ vzpomíná jeden z českotěšínských zastupitelů.

Pracoval do svých 66 let a pozoroval feminizaci a úpadek oboru. „Za dob státních podniků chlapi

odcházeli, protože by nůžkami neuživil rodinu. Také podniků ubylo, za mého mládí bylo jen na Hlavní ulici šest holičů nebo kadeřníků,“ dodává.

Ještě střihá kamarády

Oslavy svého učitele si užily i jeho následovnice v oboru, dnes již většinou dámy v důchodu. „Vlastně jsem jeho nejmladší učenkou, kterou vychoval,“ uvažuje paní Burdová, která dnes vede holičství v Nádražní ulici. Dva dny před jubileem jej Štec navštívil. Aby ukázal, že se mu ještě netřesou ruce, upravit střih zákazníkovi, vypil sklenku šampaňského a poplirtoval se svými „děvkami“. Stále štramák, perfektně oblečený, pomáhá si jen jednou hůlkou. „Už střihám jen kamarády a do sboru v evangelickém kostele, kde jsem zpíval bas, jsem přestal chodit. Jinak se cítím velmi dobře a stále mne zajímá sport,“ říká Jan Štec.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

Jan Štec se svými někdejšími učenkami. Druhý snímek zachycuje Štecovy žáky v roce 1973.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Hasiči varují před zanedbáním komínů

Blížící se topná sezona se bohužel neobejde bez mnoha požárů souvisejících s komíny. Tyto požáry často vznikají na základě lidské nedbalosti úzce související s technickým stavem komínu a způsobem topení.

Že se nejedná o planou hrozbu, potvrzuje i statistika Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje, kdy od komínů vzniklo v prvním pololetí tohoto roku již 61 požárů, za rok 2012 jich bylo 101.

Hlavní příčinou vzniku požáru bývá zanedbaná údržba komínového tělesa, protože i malé nečistoty v komíně mohou snadno způsobit velké nepříjemnosti, ať již dlouhodobé žhnutí a následný otevřený požár, nebo otravu obyvatel domu jedovatým oxidem uhelnatým. Nezapomínejte proto na pravidelné čištění komínů a vybírání sazí, stejně jako na kontrolu technického stavu komínu odborníky - kominíky!

Na co si dát pozor, než začneme topit?

Uživatel by měl zkontrolovat, zda je řádně upevněný kouřovod, zda není někde spotřebič nebo kouřovod propálený. Opatrnosti je třeba dbát také při vysypávání žhavého popele. Topí-li se pevnými palivy, zanesený komín přináší nejen špatné hoření, ale i nebezpečí vznícení sazí.

V souladu se zákonnými nařízeními si každý musí počínat tak, aby při provozu komína a kouřovodu a spotřebiče paliv nedocházelo ke vzniku požáru. Provoz spalinové

Správným přístupem k topení rovněž můžeme přispět k tomu, aby naše děti nemusely chodit v zimě v rouškách chránících před smogem. Ten je nebezpečný zvláště pro děti, chronicky nemocné a seniory.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

cesty a spotřebiče paliv se považuje z hlediska požární bezpečnosti za vyhovující, jestliže se kontrola, čištění a revize spalinové cesty, čištění spotřebiče paliv a vypalování komína provádí odpovídajícím způsobem a ve lhůtách stanovených nařízením vlády a pokud nejsou při jejich čištění, kontrole nebo revizi shledány závady.

Kontrola spalinové cesty

Kontrolu spalinové cesty může provést pouze osoba, která je držitelem živnostenského oprávnění

v oboru kominictví. (O četnosti kontrol přinášíme informace na straně 7.)

Spalinovou cestu, na kterou je připojen spotřebič paliv a která nebyla v provozu od předchozí kontroly a čištění déle, než je doba výše uvedených lhůt pro čištění, není nutné do jejího opětovného uvedení do provozu kontrolovat a čistit. Kontrola a čištění spalinové cesty se provede před opětovným uvedením spotřebiče paliv do provozu. Nepoužívaný komín, který je v ústí zabezpečen proti vnikání dešťové vody a je v místech připojení spotřebiče paliv řádně označen tabulkou s nápisem „Mimo provoz“ nebo jiným vhodným způsobem, nemusí být kontrolován a čištěn.

Revize spalinové cesty

Revizi může provést pouze kominík s příslušnou odbornou kvalifikací (revizní technik komínů, specialista bezpečnosti práce-revizní technik komínových systémů nebo revizní technik spalinových cest) a o jejím výsledku vyhotoví revizní zprávu, jejíž nedílnou součástí je technická zpráva.

Revize musí být provedena:

- před uvedením spalinové cesty do provozu nebo

po každé stavební úpravě komína;

- při změně druhu paliva připojeného spotřebiče paliv;
- před výměnou nebo novou instalací spotřebiče paliv;
- po komínovém požáru;
- při vzniku trhlin ve spalinové cestě, jakož i při vzniku podezření na výskyt trhlin ve spalinové cestě.

Co dělat, když dojde k požáru v komíně?

Snažte se jednat v klidu a s rozvahou. Co nejdříve jej oznamte na tísňovou linku 150 nebo 112. Požár sazí v komíně nikdy nehaste vodou, komín by popraskal, nebo by dokonce mohl dojít k výbuchu. Do příjezdu hasičů se můžete pokusit zkrátit plameny pomocí vhazení suchého písku vymetacími dvířky nebo ze střechy do komína, nikdy však nejednejte riskantně. Místo písku lze použít i hasicí přístroj sněhový nebo práškový. Pokud je to možné, omezte přístup vzduchu do komína (např. uzavřením vzduchové klapky u kotle, odstraněním kouřovodu a utěsněním sopouchu třeba i starými montérkami). Hasební práce však provádějte pouze v případě, že nemůže dojít k ohrožení zdraví nebo života zasahující osoby.

VÁCLAV KOMÁREK, KOMISAŘ,
HASIČSKÝ ZÁCHRANNÝ SBOR MSK

Měřicí stanice a ovzduší ve městě

Obdrželi jsme dotaz na možnost přemístit nebo umístit další automatizovanou měřicí stanici polétavého prachu – blíže do centra města. K tomuto tématu považujeme za užitečné sdělit více informací také široké veřejnosti právě touto cestou.

V Českém Těšíně je instalována jedna měřicí stanice, a to na ul. Slezské (u základní školy). Jedná se o zařízení provozované státem, prostřednictvím Českého hydrometeorologického ústavu (dále jen „CHMÚ“), v rámci celostátní monitorovací sítě. Automatizovaná měřicí stanice je velmi složitá a drahé zařízení a jen jeho provoz přijde ročně na několik milionů korun. Zejména a především z tohoto důvodu je počet měřicích stanic na území republiky omezený a je minimální šance, aby byla instalována druhá stanice na jiném místě v městě. Trendem v posledních letech je totiž počet těchto stanic spíše snižovat. Není ale vyloučeno, aby měřicí stanici pořídil a provozoval jiný subjekt než stát (například město, kraj ...) – pořizovací a provozní náklady jsou však pro mnohé velmi limitující, a tak nedostupné.

Vybrat lokalitu pro umístění stanice CHMÚ není jednoduchá záležitost, jak se může na první pohled zdát. Měřicí stanice má totiž poskytovat reprezentativní údaje z dané oblasti, ne vyhodnocení nejhorších vzorků – jsou oblasti v Českém Těšíně, kde je znečištění vyšší než u sta-

ILUSTRACNÍ FOTO | ARCHIV

nice na ul. Slezské (např. centrum města podél Olše), a naopak, kde je znečištění výrazně nižší – např. okrajové části města.

Znečištění ovzduší v Českém Těšíně se dlouhou řadu let drží na celostátní špičce, a to přesto, že se v našem městě nenacházejí žádné

velké zdroje znečišťování ovzduší, které by se tak významnou měrou podílely na kvalitě ovzduší. Prašné částice v ovzduší vznikají zejména ze spalování pevných paliv, dále transportem sypkých materiálů, z prašných technologií a z dopravy, ta navíc způsobuje i tzv. reemisi, tj. opětovné vnášení prašných částic do ovzduší (znovuzvření částic po jejich usazení).

Kvalitu místního ovzduší neovlivňují jen velké průmyslové a energetické provozy v okolních městech, ale také zdejší lokální topeniště na pevná paliva (kotle a různá topeniště v domácnostech, rodinných a bytových domech). Vysoká prašnost v letním období je bezesporu signálem toho, že průmysl v okolních městech nás opravdu vysokou měrou zásobuje škodlivinami, které k nám přináší vzdušné proudy. Tzv. dálkový přenos naše město ovlivňuje téměř z každé strany a přidají-li se momentální nepříznivé klimatické a rozptylové podmínky, je překročení hodnot imisních limitů v našem městě bohužel velmi častým jevem.

Proto je důležité, abychom sami sobě ještě více neškodili – tj. především chovat se při vytápění a spalování materiálů ohleduplně k sobě a svým rodinám, ke svým sousedům a k přírodě, tzn. k vytápění používat jen kvalitní palivo a nespalovat odpady, v otevřených ohništích spalovat pouze suchý rostlinný materiál nekontaminovaný chemickými látkami.

IRENA KOSTELENCOVÁ, REFERENT ZEMĚDĚLSTVÍ A OCHRANY OVZDUŠÍ

Kominý je nutné čistit a kontrolovat

Zanedbaný komin může zabít – hrozí otravy oxidem uhelnatým, o riziku požáru ani nemluvě.

Již tři roky platí nařízení vlády (č. 91/2010 Sb., o podmínkách požární bezpečnosti při provozu kominů, kouřovodů a spotřebičů paliv), které stanovuje lhůty kontrol a čištění spalinové cesty, vybírání pevných znečišťujících částí a kondenzátu a čištění spotřebiče paliv za období jednoho roku. Tento právní předpis je závazný nejen pro podnikatele, ale i pro fyzické osoby, tj. pro provozovatele spotřebičů paliv v domácnostech, v rodinných a bytových domech a platí bez ohledu na typ spalovaného paliva nebo na to, zda se spaliny vypouštějí komínem či kouřovodem na fasádu.

Čištění a kontrolu spalinové cesty provádí odborně způsobilá osoba, kterou je držitel živnostenského oprávnění v oboru kominictví. Pro provedení kontroly je nutné zajistit přístup ke všem částem spalinové cesty. Kominík musí zkontrolovat vše – od spotřebiče až po ústí komína. Také prověří těsnost všech spojů, napojení a dvířek. Zpráva o kontrole obsahuje mimo jiné jméno a příjmení kominíka i majitele objektu, nedostatky zjištěné a odstraněné na místě a nedostatky, jejichž odstranění bylo odloženo, nesmí chybět ani popis specifík spalinové cesty.

Pouze čištění spotřebiče na pevná paliva o výkonu do 50 kW a jeho spalinové cesty je možné provádět svépomocí, kontrolu spalinové cesty vždy jen kominíkem.

Zpráva o kontrole spalinové cesty je důležitý doklad a platí pouze jeden rok ode dne, kdy kontrola proběhla. Při ztrátě dokladu o kontrole je možné ho vyhledat u kominíka, který má povinnost archivovat kopii.

Příklad: U spotřebičů paliv o tepelném výkonu do 50 kW (tj. běžné výkony instalované v domácnostech, v rodinných a bytových domech) jsou stanoveny tyto roční lhůty:

Činnost	Druh paliva připojeného spotřebiče paliv			
	Pevné		Kapalné	Plynné
	Celoroční provoz	Sezónní provoz		
Čištění spalinové cesty	3x	2x	3x	1x
Kontrola spalinové cesty	1x		1x	1x
Výběr pevných znečišťujících částí a kondenzátu	1x		1x	1x

Na podzim už mívají kominíci své diáře přeplněné, je dobré počítat s kontrolou a případnou opravou komína s předstihem. Proto provedení kontroly spalinové cesty kominíkem včas objednejte.

IRENA KOSTELENCOVÁ, ODDĚLENÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Aby mohli hasit, Mostečtí před sto lety

Hasiči z Mostů u Českého Těšína slaví sto let existence. Z dochovaných historických materiálů je však známo, že na území této obce již existoval v roce 1863 hasičský závodní sbor Těšínské arciknížecí komory.

Byla to však placená služba, obdobně jako u profesních hasičů působících ve stejné době u dráhy nebo ve fabrice Kohnova ohýbaného nábytku.

Dobrovolní, tedy neplacení hasiči v této kdysi samostatné obci začali svou historii psát v roce 1913, kdy se 20. července konala první ustavující schůze, na které byl povolán k životu sbor pod názvem „Ochotnica Straż Ogniowa w Mostach przy Cieszynie“. Všechny zápisy od samotného založení až po rok 1939 jsou psány v polském jazyce. Tato kronika je unikátním dokladem pevně sevřeného společenství mosteckých občanů pracujících pro obecní dobro, venkovanů, kteří neváhali obětovat volnou chvíli a cvičit se, ale také se osobně zadlužit pro to, aby v obci vznikl hasičský sbor, který by byl celé vesnici nápomocen při mimořádných událostech.

Stygarzy, sikawkowi i ochronni

„Przystąpiono do wyborów, które dały następujący wynik: przewodniczący Jan Twardzik, naczelnik Józef Kocur. Oddział stygarów wybrał kapitanem Józefa Brannego, oddział sikawkowy wybrał kapitanem Jerzego Brudnego. Oddział ochronny wybrał kapitanem Adolfa Faruzela,“ píše se na první straně ručně psané kroniky (tehdy Janem Recmanikem), plně nádherných slovních obrátů i písma bohatého na kudrlinky. Sbor měl od začátku jasnou organizaci a velení. „Na Těšínsku byly i sbory, které měly ještě čtvrtý oddíl, byli to samaritáni,“ říká majitel Hasičského

muzea a znalec tematiky Josef Jendříšák.

Mostecký sbor tvořilo na začátku 38 aktivních členů a 3 přispívající, kteří se ihned usnesli vydat tiskem stanovy svazu v nákladu sto kusů a zakoupit stříkačku od výrobce Chroboka z Petrovic. Osvědčené rady hledali u hasičů z Chotěbuz, kde sbor existoval již od roku 1910. (Například Dobrovolný hasičský sbor ve Svibici vznikl v roce 1892, v Horním Žukově v roce 1900, v Místřovicích o rok později, v Dolním Žukově v roce 1906.)

„Powołano komisję, która ma w poniedziałek 28 bm. pójść do Kocobędza i obejrzeć sobie sikawkę tamtejszą, a we czwartek 31 pojechać do Piotrowic. Ponieważ straż posiada tylko 625 K własności, postanowiono wypożyczyć na kupno sikawki z miejscowej Reiffeisenki 2000 K. Skrypt dłużny wystawił się na p. Józefa Kocura, a ręcycy będą pp. Jan Twardzik i G. Spandrzyk,“ uvádí kronika.

Vybavení kupovali za své, zboží přijelo z Vídně

Mostečtí hasiči postupně dokupovali vybavení s pomocí půjček, ale také darů a výtěžků z akcí. Hned první požárníkůvál, který měl posloužit k financování činnosti sboru, proběhl v únoru roku 1914 ve zdejší hostinci občana Kocura. Plesy se konaly pravidelně, stejně jako další akce za dosažením výdělků do hasičské pokladny, například gulášové slavnosti.

Již v roce založení hasiči ze svého koupili cvičné a vycházkové stejno kroje. „W sprawie umundurowania strażaków postanowiono umundurować takowych 30. Mundur mają strażacy nosić następujący: Mundur ćwiczebny i do parady ten sam co strażacy w Kocobędzu, hełmy mają nosić strażacy od firmy Adolf Mül-

Hasiči se novým praporem pochlubili celé vesnici. Prošli v průvodu od zbrojnice až oborovými vyznamenáními.

ler a Sohne Wiedeń, skórzane, formy pragskiej, z daszkami blachowymi, z obwódka skórzanną, długim wygiętym daszkiem tylnym, i grzebieniem spiczastym – z przodu na hełmie odznaka mosiężna lub posrebrzana, sokół polski, z literami SO a pod literami nazwa miejscowości: Mosty przy Cieszynie,“ stojí v zápisu z 28. září 1913.

Vídeňská firma Knaust dodala 200 metrů hadic. Majitelům koní bylo uloženo v případě požáru zapůjčit ke stříkačce spřežení.

V první dekádě postavili zbrojnici

„Na valné hromadě 31. 12. 1919 byla podána zpráva o činnosti sboru během první světové války. Bohužel se nezachovaly žádné podrobnější zápisy, co se s hasiči stalo v tomto bouřlivém období,“ lituje Josef Jendříšák. Předsedou zůstává Jan Twardzik, velitelem byl zvolen Jan Kocur a jednotka byla opět rozdělena na tři oddíly, a to „szygarów“, jejím kapitanem byl zvolen Adolf Lancer, „sikawkowych“ v čele s Cencialou a oddíl „ochronny“ vedl Gustaw Spandrzyk.

V témže roce hasiči zasahovali u velkého požáru cihelny Fulda v Mostech, na pomoc přijeli i hasiči ze Zpupné Lhoty.

O rok později se členem OSO stal i samotný majitel místní cihelny a významný těšínský stavitel Eugen Fulda, jenž je podepsán pod stovkami zajímavých budov na celém Těšínsku, například postavil budovu Okresního soudu nebo neobarokní Německé divadlo v Těšíně, honosnou radnici v Karvině, měšťanskou školu v Masarykových sadech nebo v Havlíčkově ulici. „Při této příležitosti složil do pokladny sboru 250 korun. Na zasedání dne 25. dubna bylo rozhodnuto o výstavbě zbrojnice a na tento účel Fulda věnoval 7 tisíc cihel. Pan Welezdorf daroval stavební dříví a mezi obyvateli byla provedena finanční a materiálová sbírka, která slavila úspěch, a tak mohl roku farář požehnat nové budově,“ říká Jendříšák.

O rok později se sbor rozhodl vystoupit ze svazku „Schlesischer Feuerwehr Landes Verband“, který sdružoval i hasičské sbory pod polským velením a vstoupil do „Związku Polskich Straży Pożarnych w

Část sboru ve 20. letech minulého století.

zastavili svůj vlastní majetek

k Domu PZKO, kde proběhla výstava, valná hromada a nejzasloužilejší byli dekorováni

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Czechoslováci " se sídlem na ulici Fabryczna 13 (Tovární). Dnes je to objekt v držení družstva Jednota – Jedność.

Již se nepumpovalo ručně

Významným mezníkem v historii hasičského sboru bylo rozhodnutí zakoupit v roce 1937 přenosnou motorovou stříkačku Flader za cenu 17 500 korun. Její vysvěcení se konalo první červencovou nedělí. Ještě předtím však pokladník vyplatil 550 korun za vůz pod samotnou stříkačku. Flader je do dnešního dne hasiči opečovávan.

V roce 1936 založili mosteckí občané i český hasičský sbor. Nedochovalo se o něm mnoho písemných zpráv. „Dnem 1. 7. 1939 byl majetek českého sboru v Mostech převeden pod starší polský sbor. Dne 22. října jej však s nadcházejícími válečnými událostmi přebírá „Ochotnicza Straż Pożarna“. Samotná činnost v období 2. světové války byla omezena a plně se znovu obnovuje až 5. ledna 1948 svolanou valnou hromadou,“ dodává Jendřišák.

Aktivita sboru stoupá a o rok později u zbrojnice hasiči přistavili 13metrovou věž na sušení hadic a zakoupili nákladní vůz Tatra, adaptovaný později na požární automobil. O tři roky později při ná-

vratu z cvičení došlo k havárii automobilu Tatra, při které byl smrtelně zraněn člen sboru. Po této události došlo k utlumení činnosti ve sboru po stránce výcviku.

Názvy se stále mění, obětavost zůstává

V roce 1953 nastalo mnoha změn ve všech směrech a název Hasičská jednota se mění na Místní jednotu Československého svazu požární ochrany. V roce 1963, kdy připadá výročí 50. let od založení, se místní pustili do přístavby požární zbrojnice. Brigádnicky se rozbírají zdi v cihelně nad přehradou podél ulice Ostravská, která kdysi nesla jméno Fulda, za účelem vytěžení cihel. Od roku 1963 se na razítku objevuje název „Český svaz požární ochrany - místní požární sbor Mistřovice - Mosty“, který přetrvává až do roku 1975, kdy dochází ke změně názvu na „Základní organizace SPO Český Těšín 7 – Mosty“.

Sbor získává v roce 1982 nový požární automobil Avia 30 a také v roce 2006 starší cisternu CAS 25 Š706, kterou si členové obětavě zrekonstruovali a která ještě dnes slouží výjezdové jednotce, jež je zařazena do JPO III.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

Sbor má sto let, dostal prapor a nové auto

Prvního praporu ve své historii se dočkali dobrovolní hasiči z Mostů u Českého Těšína.

Ručně vyšívanou zástavu se svatým Floriánem a nápisem „Sobě ke cti, obci ku prospěchu je naše poslání“ předal Mosteckým poslední zářijovou sobotu místostarosta Českého Těšína Stanislav Folwarczny. Radnice významnou měrou podpořila jeho

zhotovení a také financovala nákup nového přepravního auta se speciální úpravou pro převoz hasičského vybavení v hodnotě 1,3 milionu korun.

„Dobrovolní hasiči jsou jednou z mála organizací pracujících pro dobro společnosti, ale také významnou měrou oživujících společenský život a dbajících na výchovu mládeže, kterým se daří pracovat celé století bez přestávky. Mosteckí

patří na území našeho města k těm neaktivnějším sborům a jsem rád, že se nám letos podařilo najít prostředky nejen na zhotovení praporu, který dříve sbor neměl, ale také na nákup nového auta. Ten budou moci hasiči využívat nejen k výjezdům, ale také k dopravě družstva na soutěže,“ uvedl místostarosta Folwarczny. V minulosti například vedení města přispělo i na opravu

zbrojnice. Ještě než farář Jiří Kovář požehnal novému praporu, připomněl obětavost několika generací zdejších občanů a farníků a popřál hasičům, aby mohli dále sloužit ke prospěchu Bohu i své obci. Připomněl také osud starší jednotky ve Svibici, která nepřežila transformaci společnosti v porevoluční době i proměnu kdysi malé obce na sídliště. (DH)

Starostka okrsku Český Těšín Anna Kaletová dekoruje zástavu vyšívanou stuhou.

Velitel jednotky Tomáš Urbanczyk přebírá z rukou místostarosty Stanislava Folwarczného nový prapor.

Babičky a dědečkové čtou ve školce

Do projektu obecně prospěšné společnosti Celé Česko čte dětem „Babička a dědeček do školky“, který podpořila těšínská radnice, se zapojila mateřská škola na Smetanově ulici.

Pilotní projekt, který má za cíl propojit tři generace – děti, rodiče a seniory – již proběhl ve Frýdku-Místku. Letos čtou dětem seniory ve školce v Českém Těšíně.

„Někdy v půlce srpna nás oslovila manažerka celostátní kampaně Celé Česko čte dětem s nabídkou k účasti v projektu. Na společné schůzce jsme byly seznámeny s podrobnostmi a nabídku jsme s radostí přijaly,“ říká vedoucí učitelka MŠ Smetanova Monika Kanterová. Poslední týden v září přišla

dětem do školky čítá první babička, Ingrid Vavrysová. V pohádkovém

plášti, s brýlemi, knížkou a vlastnoručně vyrobeným maňáskem

skřítka Vikyho četla dětem příběhy, které zažil chlapec Cyril právě s tímto skřítkem. Také se děti ptala na příběh či pohádku, kterou děti přinesly ze školky domů a přečetli jim ji rodiče. V tom totiž tkví důležitá část projektu – ve společném čtení rodičů dětem doma.

Celý týden se děti těšily na babičku, její pohádky, pohádkové nálepky za odměnu nebo kreslení do pohádkového sešitu, který jim po skončení projektu zůstane jako památka. Ohlasy rodičů byly velmi pozitivní a všichni se už těší na další týden čtení s prarodičem, který proběhne na konci měsíce října.

MONIKA ŠKANDEROVÁ,
KOORDINÁTORKA
KULTURNÍCH PROJEKTŮ

FOTO | ARCHIV CELÉ ČESKO ČTE DĚTEM

Těšín je magické místo,

ŘÍKÁ GENERÁLNÍ KONZUL SLOVENSKÉ REPUBLIKY V KRAKOVĚ MAREK LISÁNSKÝ

Těšín je magické místo, rád se sem vracím, řekl jste během zahájení divadelního festivalu. Můžete to vysvětlit?

V Těšíně jsem už podvacáté, poprvé jsem zde přijel v roce 2003, to byl začátek mé diplomatické kariéry, šlo o spolupráci škol. To místo na březích řeky mi hned učarovalo, a proto si nenechám ujít příležitost, abych se zde zastavil. Přijíždím sem pravidelně, v rámci divadelních nebo filmových festivalů, kde je prezentována i slovenská tvorba, byl jsem i u podepsání spolupráce v rámci regionu TRITIA. To rozděle-

né město je v mnoha ohledech unikátní, je zde koncentrována historie střední Evropy, která není jednoduchá, přesto lidé zde dovedou vedle sebe v poklidu žít a obohacovat se. Své nesmazatelné stopy zde zanechaly všechny tři naše národy a neznám místo s tak bohatou kulturou. V Těšíně jsou dvě divadla, dvě kina. Máme hodně měst, která jsou větší, a nemají ani jedno divadlo. Kulturní instituce si zde konkurují a dávají městu úžasnou energii.

Slovenské stopy však nejsou až tak viditelné?

Například Juraj Tranovský. Češi jej píšou Třanovský, Poláci Trzanowski, a všichni jej považujeme za svého. Tento významný evangelický farář a tvůrce barokní literatury se narodil v Těšíně, působil v českých, polských i slovenských sborech, a zemřel v Liptovském Mikuláši.

Které místo zde máte nejraději?

Rozhodně je to kavárna Avion. Není takové místo s dvojjazyčnou nabídkou tisku a literatury. Nemluvě o úchvatné architektuře. Ten investiční počín a nápad vrátit srdeční záležitost Těšíňanů – starou

kavárnu - na své původní místo si zaslouží ocenění. Ale nejraději zde mám terasu s pohledem na historickou část města. Dovedu zde posedět u kávy a kochat se pohledem.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

Vítání občánků

Město Český Těšín nabízí možnost slavnostního uvítání vašeho dítěte v obřadní síni Městského úřadu Český Těšín. Termíny pro rok 2013 (sobota): 30. 11. 2013
Srdečně Vás tímto zveme na slavnostní obřad.

Příhláškyprosím zašlete nebo osobně odevzdejte na odboru školství a kultury Městského úřadu Český Těšín, přízemí, kancelář č. 111.

Uzávěrka přihlášek je 7 dnů před konáním obřadu! Podmínkou pro přihlášení je trvalý pobyt dítěte na území města Český Těšín a věk dítěte do 1 roku.

Bližší informace: MěÚ Český Těšín, náměstí ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, odbor školství a kultury.

Kontaktní osoba: Jana Černilová, referent kultury a místních poplatků, tel: 553 035 303, e-mail: cernilova@tesin.cz

Příhláška

Jméno a příjmení dítěte:.....Datum narození:.....

Jméno a příjmení zákonného zástupce:.....

Bydliště:.....Telefon:.....

SOUHLASÍM, aby údaje o mé osobě a dítěti byly zpracovány odborem školství a kultury v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, pro účely slavnostního obřadu „Vítání občánků“.

V Českém Těšíně dne:.....Podpis:.....

Prázdniny na kole

Dětské dopravní hřiště na ul. Frýdecké bylo veřejnosti poprvé otevřeno letos po dobu letních prázdnin.

Šest dní v týdnu, vždy od úterý do neděle, byl celý areál přístupný v době od deseti do šestnácti hodin.

Návštěvníci měli možnost zapůjčení kol, koloběžek a cyklistických přileb. To vše zdarma. Převážná část příchozích byla z Českého Těšína. Zaznamenali jsme ale také hosty z Prahy, Kroměříže, Třince, Havířova, Ostravy a Dětmovic. Kromě individuálních návštěvníků hřiště navštívily i kolektivy. Jednou

křesťanská organizace se svým příměstským táborem, opakovaně přišli klienti stacionáře z ul. Frýdecké. Dopravní hřiště navštívilo celkem 421 osob, z toho bylo 117 dětí do šesti let a 106 dětí od sedmi do patnácti let. Kola byla zapůjčena 64krát, koloběžky 33krát a cyklistické přilebky 46krát. Jedním z kladů je, že v průběhu celé letní akce nedošlo k žádnému zranění. Pro následující letní prázdniny chceme rozšířit vozový park minimálně o dvě nová kola pro předškolní děti.

EVA WIDNICOVÁ, VEDOUcí ODBORU ŽIVNOSTENSKÉHO A DOPRAVY

Coolturní hodina nabídla dalšího těšínského rodáka

Hostem pravidelného pořadu Čitárny a kavárny Avion byl v září Vojtěch Kučera, básník, geograf a příležitostný editor, absolvent gymnázia

v Českém Těšíně. Kučera přečetl gymnazistům své básně, poté nepohrdl ani svou oblíbenou severskou prózou. (DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Kolonie má po 92 letech parkoviště

V parčíku Karvinská kolonie vzniklo první oficiální parkoviště s hracím koutkem pro děti. Investorem je město, které zde za částku 635 tisíc korun vybudovalo osm parkovacích míst s odvodněním

a dětský koutek s herními prvky. Parkoviště je v současné době již hotové, objekt čeká jen na instalaci lanové prolézačky pro děti.

ROSTISLAV ROZSYPAL, VEDOUcí ODBORU INVESTIČNÍHO

Karvinskou kolonii, původně označovanou jako kolonie v Brandýse, nechalo postavit město jako svou první investici v roce 1921, kdy nové samosprávné orgány pocítovaly velký nedostatek bytů pro přistěhovávající se úředníky, policisty a pracovníky různých odvětví. Podle Czesława Krainy, který se věnuje mapování vývoje města, šestnáct nízkých budov v kolonii umožňovalo ubytování vždy čtyřem rodinám železničářů a úředníků v jednom pokoji s kuchyní. Postupně zde vznikly veřejné prádelny a škola. Dnes je většina domů v soukromých rukou.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

PŘEHLED POSKYTOVATELŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB: SLEZSKÁ DIAKONIE – BETHEL ČESKÝ TĚŠÍN

Jsem bezdomovec, běhám pro radost

Dovolte mi podělit se s vámi o zkušenosti, jak se v našem městě žije člověku bez domova. Takzvaně „na ulici“ jsem se ocitl na začátku roku poté, co jsem ztratil zaměstnání a v důsledku toho také nájemní byt, protože se mi nedostávalo peněz na zaplacení nájemného.

Koncem ledna letošního roku jsem začal využívat sociální služby Slezské diakonie – střediska BETHEL Český Těšín. Středisko má vlastní terénní program, nízkoprahové denní centrum a noclehárnu. Já využívám nízkoprahové denní centrum a noclehárnu.

Nízkoprahové denní centrum je otevřeno každý den od 7.30 do 13.30 a pak ještě odpoledne od 16.00 do 19.30. V rámci této služby

mám zajištěny základní podmínky pro důstojný život – mohu zde využít hygienické zázemí, připravit si jednoduché jídlo nebo jen tak poseďet v denní místnosti, odpočinout si, přečíst si knížku, podívat se na televizi a hlavně v zimě se taky trochu zahřát.

Noclehárna mi potom slouží k přespání, a to denně od 20.00 do 7.00. Dostanu k dispozici postel, příkrývky a povlečení. Spím sice v jedné velké místnosti s ostatními muži, ale jsou zde alespoň dřevěné přepážky, takže mám i nějaké to soukromí a je to rozhodně nesrovnatelné s životem „venku“. V rámci služeb střediska funguje také takzvaný sociální šatník z obnošeného oblečení darovaného běžnými lid-

mi. Zde mohu dostat čisté oblečení, pokud je potřebuji.

S ostatními klienty se snažím mezi sebou vyjít v dobrém a pomáhat si, ale samozřejmě přijdou i problémy či krize, jako je tomu všude. Proto je dobré, že ve středisku funguje pevný řád. Například není možné využívat službu pod vlivem alkoholu. Provoz zajišťují odborní pracovníci, kteří nám také pomáhají hledat práci, sepsat životopis, ale také třeba vyřídít si doklady či získat dávky pomoci v hmotné nouzi.

Někteří z nás mají různé aktivity a snaží se tak zlepšit svoji situaci. Já například aktivně sportuji a mým velkým koníčkem je běh. Tomuto sportu se věnuji dlouhá léta a i letos se mi podařilo zúčastnit se

několika běžeckých závodů. Běh je pro mě také velkou motivací a hnacím motorem pro snahu zlepšit svoji situaci. Mým cílem je získat znovu zaměstnání a nějaké malé bydlení, třeba i jen jeden vlastní pokoj, abych měl své vlastní zázemí. To je pro mě velmi důležité také proto, že věnovat se aktivně běhu vyžaduje také určitou životosprávu a podmínky. Nyní se mi rýsuje možnost dlouhodobého zaměstnání i ubytování, takže věřím, že se mi můj cíl podaří splnit.

Jsem tedy rád, že existuje tohle místo – středisko BETHEL Český Těšín, kde se mohu v době této mé nepříznivé situace uchýlit a zachovat si tak alespoň základní důstojný způsob života. BEDŘICH VONDRA

Zavražděný otec nade mnou drží ochrannou

První porevoluční starosta Českého Těšína oslavil v srpnu 90 let. Syn známého předválečného majitele stáčírny piva a velkoobchodu s nápoji je stále vitální, s brilantní pamětí, jen někdy si musí na čtení malých písmeček vzít brýle.

Již 64 let žije Bohumil Muroň s o rok mladší manželkou, se kterou by rád příští rok oslavil kamennou svatbu. Že se dožil v dobré kondici tak vysokého věku, vděčí podle svých slov sportu, hromadnému stravování a pozitivnímu myšlení.

„Celý život jídávám po závodních jídelnách, a to bylo vždy jídlo střední a netučné. Především však mám pocit, že nade mnou celou dobu drží shůry ochrannou ruku můj otec. Byl jsem mnohokrát, za doby války i po převzetí moci komunisty, v těžké, bezvýchodné situaci. Vždy to nakonec dopadlo dobře,“ vzpomíná emeritní doktor práv.

Otec byl za první republiky sládkem v ostravském pivovaru. Když měl jeho syn pět let, delegovali jej do Těšína, aby zde vybudoval a vedl sklad nápojů. Velkosklad v ulici Smetanově s vjezdem od ulice Bezručovy již dnes neexistuje, ale ve své době byl pojmem a Muroň starší jej postupně rozšířil o výrobu limonád a prodejnu vína, byla zde i stáčírna pro sudové pivo. Časem získal zastoupení pro plzeňské pivo a v době 1928 – 1938 měl výlučnost na do-

Václav Havel v doprovodu Bohumila Muroně vítá českotěšínské občany.

FOTO | WIESLAW PRZECZEK

dávky tohoto moku region od Bohumína až po Mosty u Jablunkova.

Němka byla tenisuchtivá, do transportu nemusel

Kdo ví, zda ho za války zachránil před totálním nasazením v Říši otec nebo jeho celoživotní láska ke sportu a tenisu zvláště.

V roce 1941 byl jako osmnáctiletý spolu s dalšími studenty oktávy místeckého gymnázia, kam v roce 1938 odešla většina studentů z čes-

kotěšínského gymnázia, zatčen, tři měsíce vězněn a poté vyloučen ze všech škol na území Německé říše. Pro otce si později přišlo gestapo ve stejné době, o rok zemřel v koncentračním táboře Mauthausen.

Mladý Bohumil pracoval po propuštění jako správce na frýdeckých kurtech SK Ostravice, oblíbeném místě početných a sportovně laděných místeckých Němců. „Mezi těmi, které jsem trénoval, byla i vedoucí místního Arbeitsamtu. Po

poslední hodině jsem se s ní rozloučil s tím, že jsem obdržel předvolání a další den odjízdim. Viditelně chtěla pokračovat ve zlepšování forhendu, a tak vydala nařízení, že jsem byl z transportu vyňat. Hitlerovci to měli tak, že nikdo nediskutoval o rozhodnutí nadřízeného, a tak její podpis stačil k tomu, že jsem mohl zůstat,“ usmívá se bývalý starosta.

Prošel i s buržoazním původem

Po válce se Bohumil Muroň vrátil s matkou do Českého Těšína, ukončil přerušená středoškolská studia a v roce 1957 promoval na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. „Měl jsem buržoazní původ a z toho pramenily obavy, abych neskončil u pětépáků, zde měl co říci Městský výbor KSČ. Naštěstí tajemníkem byl nějaký Sekala, komunist s průkazem ještě z první republiky. Když se jednalo o mne, zvedl se a řekl: Chłopi, tóż niegupnicie. Dyć je to słószny synek a tate mu zabili za odboj v koncentraciu. A dali mi pokoj,“ vypráví Muroň. I pro něj, stejně jako pro celou mizející prvorepublikovou generaci, je typické, že během vzpomínek přechází plynule ze spisovné češtiny, do němčiny, polštiny a nářečí, podle toho, jaké události popisuje.

Později pracoval jako právník při výstavbě pivovaru Radegast Nošovice, kde se postupně propracoval až do funkce obchodního náměstka

Na tomto balkonu stál před dvaceti lety s Václavem Havlem.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

ruku, říká první porevoluční starosta Muroň

tohoto významného podniku. Po celou dobu se vyhýbal politice, nebyl členem žádné strany.

Místo důchodu převzal vedení města

Za člena pléna Městského národního výboru v Českém Těšíně byl kooptován na uvolněný mandát v porevolučním období 7. února 1990, což umožňoval tehdejší ústavní zákon 14/1990 Sb., který v čl. II říkal: „Národní výbor může doplnit počet svých členů volbou na návrh předložený Občanským fórem v ČSR a hnutím Veřejnost proti násilí ve SSR po vzájemné dohodě s politickými stranami a s příslušným orgánem Národní fronty“. „Následně na 21. plenárním zasedání 16. 5. 1990 byl zvolen předsedou městského národního výboru,“ doplňuje dlouholetá pracovnice radnice Jana Mašková s tím, že plenární zasedání města Český Těšín, obdoba dnešního zastupitelstva, mělo tehdy 116 poslanců.

„Schůze tehdy s ohledem na počet zastupitelů probíhaly v sále hotelu Piast. Atmosféra byla velmi bouřlivá, podařilo se však zamezit veřejnému zúčtování s nejhrošivějšími úředníky, kteří za ta léta nejvíce leželi lidem v žaludku. Nakonec jsme se rozloučili pouze s jedním. Po dvou třech hodinách jsem se stal radním a hned poté jsem byl zvolen předsedou národního výboru, hned poté, co stranický tajemník Kostka rezignoval. Ani jsem se nenadál a stal jsem se starostou. Zvolili mne zastupitelé ještě předrevolučního zastupitelstva, stejně jako Havla prezidentem komunističtí poslanci,“ popisuje své vzpomínky Muroň.

Do prvních porevolučních komunálních voleb 24. listopadu 1990 šel z třetího místa jako nezávislý na kandidátce volebního subjektu „Občanské fórum, Strana zelených“. Ve svém obvodu č. 1 získal 3576 hlasů.

„Během voleb v roce 1990 bylo město rozděleno do tří obvodů, při všech dalších byl už pouze jeden obvod. Celkem se tehdy rozdělovalo 33 mandátů dle schématu: 1. město vč. staré Svibice – 13 členů, 2. sídliště Svibice a Mojská – 10 členů, 3. obvod Mosty, Mistřovice, Stanislavice, Koňákov, Chotěbuz, Dolní a Horní Žukov – 10 členů,“ vysvětluje Jana Mašková. Komunisté tehdy získali 5 mandátů, Demokratický blok 9, Občanské fórum a Strana zelených 14, Coexistencia 2 a Hnutí za samosprávnou demokracii – Společnost pro Moravu a Slezsko 3.

Tehdy se stavělo snadno

Město vedl po dvě volební období od roku 1990 – 1998 ve složitých společenských podmínkách, v období bouřlivých diskusí. Za jeho starostování byla postavena mimo jiné Základní škola Slovenská, modernizací prošla budova polské základní školy a gymnázia, jídelna a kuchyně na ZŠ Masarykovy sady, proběhla rekonstrukce radnice a vznikl Památník letců u Těšínského divadla.

„Tehdy se stavělo snadno. Vybíhal jsem peníze, určili jsme projektanta, firmu a odsýpalo to. Dnes je mi starostů líto, na každou bezvýznamnou zakázku musí mít komisi, vypsat výběrové řízení, čelit četným odvoláním a pak se ještě věnovat kontrolorům, to všechno stojí čas a peníze,“ líčí Muroň s tím, že velmi oceňuje současné proměny města.

Havel dostal chlebiček a pivo

Zmíněného prezidenta Havla měl čest osobně vítat přesně před dvaceti lety, společně vyšli na balkon radnice, pod kterým se tísnily davy. „Havel se velmi zajímal o Těšínsko s ohledem na národnostní složení, na to se také ptal během uzavřeného jednání. Žádnou hostinu jsme nepřipravovali, byly jen chlebičky a já mu dal karton pasterizované dvanáctky Radegast, tehdy se ještě takto upravovalo jen pivo určené na export. On koulel v době disentu sudy v trutnovském pivovaru, já byl synem sládky a s pěnivým mokem byl spojen celý můj život,“ vysvětluje Muroň, který sám sice tento nápoj nepije, ale stále z rukávu sype aktuální informace o výrobě piva v Česku

Bohumil Muroň byl vášnivým tenistou a tenis ještě donedávna hrál. Tenis mu také zachránil život. Snímek je z roku 1961, kdy mu bylo 38 let. FOTO | ARCHIV

i ve světě. JUDr. Bohumil Muroň je ve městě znám jako nadšený sportovec a předseda tenisového oddílu. Tuto funkci vykonával 56 let a za rozvoj českého tenisu mu byla v roce 1993 udělena medaile Karla Koželuha. „Po Němcích zde zbyly dva dvorce a nám

se podařilo dostavit dalších pět,“ vysvětluje. Předsedou tělovýchovné jednoty Slavoj byl v letech 1990 až 2004. Po operaci již tenis nehraje, ale některé turnaje si nenechá ve svém oblíbeném místě u Olzy ujit.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

Den před 90. narozeninami navštívil radnici. Zleva místostarostové Petr Procházka, Stanislav Folwarczny, tajemnice Kateřina Dehnerová, Bohumil Muroň a starosta Vít Slovák. FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Nejmodernější autosalon Škoda na Moravě je v Českém Těšíně

Autodružstvo Frýdek-Místek má své kořeny již v roce 1972, kdy došlo k otevření nově postavené autoopravny v té době spadající pod organizaci s názvem Severomoravské autodružstvo - SAD. Po 40 letech od vzniku získali naši občané špičkové prodejní i servisní středisko, nejmodernější na celé Moravě.

Od roku 1991 fungujeme samostatně. Vznikem samostatné firmy začala rozsáhlá rekonstrukce servisního a prodejního zázemí, jehož součástí bylo vybudování nového autosalonu Škoda a nákup nejmodernějšího vybavení pro servisní účely. Máme celkem čtyři provozovny, také v Ostravě a Frýdku-Místku,

informace na: www.autodruzstvo-fm.cz.

V současné době prodáváme v rámci firmy Autodružstvo tři značky vozů: ŠKODA, SEAT a CITROEN, z toho v provozovně Český Těšín vozy ŠKODA. Nabízíme komplexní záruční i pozáruční servis uvedených značek, disponujeme vlastní lakovnou a karosárnou,

máme dokonce STK a odtahovou službu. V rámci programu ŠKODA PLUS prodáváme i roční vozy s prodlouženou zárukou na 4 roky do 60 000 km ve stavu nového vozu za velmi příznivé ceny, <http://www.skodaplus.cz/Dealer/168/>. Vzhledem ke stále náročnějšímu trhu s novými vozy a jejich složitější konstrukci klademe vysoký důraz nejen na kvalitu a rozsah služeb, ale i na vzdělávání pracovníků po stránce technické a samozřejmě i v oblasti přímého kontaktu se zákazníkem.

V září letošního roku jsme ukončili přestavbu autosalonu Škoda v Českém Těšíně podle nového konceptu značky, a stali jsme se tak prvními na Moravě a jedněmi ze tří dokončených v ČR. Celý projekt byl časově i finančně náročnější, protože v průběhu stavby průběžně docházelo

k mnoha změnám podle měnících se požadavků projektanta. Výsledkem je zcela nový autosalon podle nejnovějšího konceptu ŠKODA AUTO.

Celých 360 m² výstavní a prodejní plochy v autosalonu spojuje prodej nových vozů, příjem oprav a prodej náhradních dílů a příslušenství do jednoho celku. Čekajícím zákazníkům je v pohodlné čekací zóně navíc k dispozici bezplatné WIFI připojení k internetu.

Nový vzhled a koncept autosalonů není jen v exteriéru, ale i interiérové části. Tato změna bude povinná pro všechny prodejce značky ŠKODA, kteří musí přizpůsobit vzhled a vybavení prodejních míst nejpozději do roku 2015.

Těšíme se na vás

ING. LADISLAV PENČÁK, VEDOUČÍ AUTODRUŽSTVA V ČESKÉM TĚŠÍNĚ

SOUTĚŽ S AUTODRUŽSTVEM

o 4 poukázky v hodnotě á 500 korun na nákup náhradních dílů a příslušenství.

Soutěžní otázka:

Autodružstvo prodává v našem kraji tři značky vozů:

- A) KIA, SEAT, ŠKODA**
- B) ŠKODA, CITROEN, SEAT,**
- C) ŠKODA, RENAULT, CITROEN**

Správné odpovědi označené SOUTĚŽ zasílejte na adresu Městský úřad, náměstí ČSA 1/1, nebo předejte vyplněný kupon na podatelnu do 15. 11. 2013. Výherci budou kontaktováni telefonicky.

Odpověď Jméno Příjmení

Adresa Telefon

Bydlení bez nájemní smlouvy je velké riziko

„Do zítřka se odstěhujete, potřebuji ten byt pro syna. Pokud tady budete mít ještě v neděli věci, vyhodím vám je ven,“ oznámil bývalý pronajímatel paní Novákové, teď už nové nájemníci společnosti CPI BYTY, v sobotu ráno.

Čtyřicet hodin na přestěhování bez předchozího upozornění, nábytek na ulici přikrytý nepromokavou plachtou, úplná bezradě, nulová

nejší byt neměla nájemní smlouvu. Zaplacená kauce ani nájem za neodbydlý měsíc jí však od předchozího majitele bytu dosud nebyl vrácen ... Takže úspora, nebo ztráta?

Proto doporučuji, aby každý nájemní vztah byl potvrzen písemnou nájemní smlouvou, která vám zajistí jistotu střechy nad hlavou a případně dostatek času pro změnu podmínek, nebo ukončení nájemního vztahu.

A co by měla taková smlouva obsahovat?

- Smluvní strany, tedy kdo s kým nájemní vztah uzavírá.
- Přesnou adresu a číslo bytu.
- Souhrnnou podlahovou plochu bytu včetně dalších ploch, jako balkon, sklep apod.
- Počet a typ pokojů, z nichž se byt skládá (kuchyň nebo kuchyňský kout, spíž, koupelna, WC atd. a jejich základní vybavení).
- Výše smluvního měsíčního nájemného.

• V jaké výši jsou složeny peněžní prostředky, tzv. kauce, která se skládá ze dvou údajů, a to „čistého“ nájmu a z výše měsíčních záloh na služby, jako jsou energie, voda, odvoz odpadů ad.

• Stejně údaje by měl obsahovat i evidenční list bytu, který je nedílnou součástí smlouvy, a často ho vyžadují i některé úřady.

• Důležitý termín platnosti smlouvy, tedy zahájení nájemního vztahu a konec nájemní smlouvy (3 měsíce, rok apod.), případně výpovědní lhůta, je-li dohodnutá jinak než standardně uvádí Občanský zákoník (tedy 3 měsíce), a forma výpovědi (písemně).

Všechny dohody nad rámec smlouvy doporučuji řešit písemnými dodatky. K nezaplacení u většího vlastníka je nejen zákonně ošetření podmínek nájemních vztahů, ale i možnost trvalého pobytu v pronajatém bytě nebo poradenství a další služby, které CPI BYTY poskytuje nájemníkům od prvního dne nájemního vztahu.

Informace o volných bytech na www.cpiabyty.cz, nebo na emailu infotn@cpiabyty.cz.

**ING. TOMÁŠ PEŘINA
VEDOUČÍ POBOČKY V TRNČINĚ**

šance cokoliv o víkendu vyřídit. Věci nemůžete nechat bez dozoru, noc na krku a navíc v pondělí musíte do práce...

Tento případ není v poslední době ojedinělý a na naší pobočce se s podobnými situacemi lidí bez řádné nájemní smlouvy končících „na ulici“ setkáváme poměrně často. Paní Nováková byla u nás už před třemi měsíci s žádostí o byt, schválenou žádost nakonec odmítla. Důvod byl jednoduchý - našla si bydlení o 500 korun levnější. Pochopitelné rozhodnutí, protože za rok je to šest tisíc. Varováním však mělo být, že na „lev-

Ministr dopravy navštívil město mládí

Ministr dopravy v demisi Zdeněk Žák navštívil na sklonku srpna Český Těšín, aby se starostou Vítem Slováčkem projednal problémy důležitého dopravního uzlu, jakým je naše město.

Český Těšín se připravuje na rekonstrukci části nádraží a tratě a s tím spojené dopravní omezení.

„Mluvili jsme o naší snaze dokončit silniční stavby směrem na Slovensko. Dále o optimalizaci železniční tratě. Jsem dlouholetým protivníkem betonářské lobby, a i když protihluková zeď, která má podle projektu protnout historickou část města, je ve stádiu povolení, budu se snažit s tím něco udělat. Je ne-

smyslné, když chce stát chránit své občany betonem proti jejich vůli,“ uvedl ministr.

Podle starosty Víta Slováčka se vedení radnice snaží od začátku o to, aby betonové bariéry v historickém centru, kam železnice vede už od února 1869, nebyly vůbec, nebo aby to byly bariéry skleněné nebo dřevěné a aby se více chránili občané sídlící Svibice před hlukem z přeřazovací tratě. Vedení města se obává, že vysoké betonové zdi zničí historické jádro města, znehodnotí pohled na město a rozdělí je na dvě části.

Ministr Zdeněk Žák prožil v Českém Těšíně dětství i mládí a maturitní vysvědčení ze zdejšího gymnázia označil za dokument, který má stále svou váhu. Ministr Žák, pre-

Ministr se se starostou zná již dávno, oba absolvovali zdejší gymnázium.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

miér v demisi Jiří Rusnok i starosta města Vít Slováček jsou absolventy

této instituce, starosta s premiérem dokonce chodil do jedné třídy. (DH)

Hlavně žádná dieta, říká stoletá žena

Paní Krejčířkové přišel popřát místostarosta Petr Procházka.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Pochází z osmi dětí a jako třináctiletý polosírotek musela nastoupit do služby. Drobná žena prožila těžký život, ale přesto je stále usměvavá a i dnes si umí užít života.

Před pěti lety se nám přiznala, že jejím způsobem na dlouhověkost je heslo: „Hlavně žádná dieta“ a dala si cíl: dožít se stovky. V září se jí to podařilo

„Ráno štamprličku na trávení, na oběd musí být kousek masa, nejlépe pořádně tučného. Sladké mám také ráda, mohla bych spořádat i obsah cukřenky,“ prohlásila během oslav Marie Krejčířková.

Narodila se v Ostravě - Přívoze jako Marie Berski v rodině polských emigrantů z Andrychowa

a Wadowic, kteří sem přišli za prací. Otec pracoval přímo v rubání na Heinrichschachtu (později Jáma Jindřich) a bydleli v hornické kolonii. „Byla tam bída, abychom měli co jíst, maminka chovala slepice a kozy,“ říká.

Po smrti matky, která podlehl rakovině ve věku 37 let, musely všechny děti do služby. Sama nastoupila jako služebná k německé rodině. Za války, na kterou nechce ani vzpomínat, čistila v ostravském depu parní lokomotivy, později pracovala jako uklízečka a pomocná kuchařka v učňovské jídelně.

Do Českého Těšína se přistěhovala před dvaceti lety k dceři, která o ni pečuje. Líbí se jí tu. „Těšín je mnohem hezčí a čistší město než Ostrava,“ prohlásila. (DH)

Žukovští budou mít další výhybny

Obyvatelé Horního Žukova jsou o krok blíž prodloužení autobusové dopravy z dosavadní točny v Dolním Žukově až na konec ulice Pod Zvoněk.

V posledních letech zde vyrostly nové domy a přibýlo mladých rodin s dětmi. Prodloužení trasy však brání příliš úzká a poměrně frekventovaná komunikace.

Projekt na zřízení výhyben má město připraveno již od roku 2009.

V minulosti (při dokončování stavby obchvatu města) jsme zde již realizovali dvě výhybny. V letošním roce na tuto stavbu město vyčlenilo 817 tisíc korun.

Pro dokončení celé stavby dle projektové dokumentace bude nutno ještě realizovat jednu výhybnu a obousměrnou autobusovou zastávku. Finance na toto dokončení jsou nárokovány do rozpočtu města pro příští rok. ROSTISLAV ROZSYPAL, VEDOUcí ODBORU INVESTIČNÍHO

Liberda na polské straně

Malíř, ilustrátor, publicista, skladatel a také autor série večerníčků Cesta do hlubin kočičí duše Bronislaw Liberda vystavoval v září v Muzeu Těšínského Slezska v Těšíně.

Vernisáž olejomalb a počítačových grafik pětasedmdesátiletého autora z Českého Těšína, dlouholetého pracovníka divadélka Bajka a Těšínského divadla, zahájil ředitel muzea Marian Dembiniok. (DH)

Vernisáže se zúčastnil i místostarosta města Stanislav Folwarczny. Zde v rozhovoru s autorem.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

PEDAGOG, ETNOGRAF A KRESLÍŘ LADISLAV BÁČA

Pokladům Těšínska zbudoval muzeum

Přestože nebyl těšínským rodákem, plně se s Těšínskem ztotožnil a stal se významnou postavou kulturního života regionu. Řeč je o zakladateli českotěšínského muzea Ladislavu Báčovi (24. 6. 1908 – 14. 10. 1990).

Ladislav Bába.

FOTO | ARCHIV MUZEA TĚŠÍNSKA

„Při hodnocení jeho práce je třeba uvážit, že ji vykonával za velkých časových obětí, vedle své vlastní práce učitelské, vždy poctivě a s plnou odpovědností. Muzejnictví se věnoval vždy až po splnění každodenních školských povinností, což si vyžádalo nemalé úsilí,“ slova Bedřicha Havlíčka v článku pro časopis Těšínsko z roku 1988, věnovaném 80. narozeninám Ladislava Báci, ilustrují nasazení muže, který si zamiloval Těšínsko, obrovským kusem práce přispěl k záchraně jeho mizejícího hmotného dědictví a stál u zrodu českotěšínského muzea.

Vypracoval se vlastní pílí

Kde tento pedagog, národopisec a milovník Těšínska, narozený ovšem v Rohozné na Svitavsku, bral čas a energii, to věděl jen on sám. Jeho výkony a odkaz, který po sobě zanechal, jsou však úctyhodné. Představu o jeho vytrvalé povaze a schopnosti bojovat proti nepříznivým podmínkám si můžeme udělat už z toho, jak se z dítěte z prosté a chudobné rodiny, která si nemohla dovolit poskytnout mu vysokoškolské vzdělání, nepolevujícím úsilím a přivyděláváním si v dělnických profesích vypracoval pílí až na místo pomocného učitele. Nastoupil do něj v Českém Těšíně, učil i na školách v okolí. Během války z regionu odešel, ale po jejím skončení se sem vrátil. Pracoval na sobě dál, ale vždy myslel také na další oblasti a vedlejší činnosti. Staral se o školní budovy, pozvedal úroveň výuky, organizoval kulturní život. Angažoval se v nejrůznějších spolcích, prošel řadou funkcí.

Synové Ladislava Báci - Jaromír, Pavel a Libor - ty časy samozřejmě pamatují. Podle svých slov se v dětství necítili o přítomnost otce ochuzeni, neboť otec jim byl k dispozici o víkendech. Například při cyklistických výletech po blízkém i vzdáleném okolí.

Jako pedagog vykonával odborné zkoušky. Studium umělecké tvorby a školní praxe jej dovedly k hlubokému zájmu o dějiny umění, etnografii, folkloristiku a dějiny Těšínska. Ostatně o přiblížení muzea a škol nepřetržitě usiloval.

Například v čestné funkci konzervátora památkové péče v okrese Český Těšín sestavil seznam památek

Ladislav Bába se svými kolegy.

FOTO | ARCHIV MUZEA TĚŠÍNSKA

kových objektů a navrhl k ochraně první série nemovitých památek na Těšínsku. Zkušenosti, znalost zdejších obcí a nešetrnost v zacházení s památkami hmotné kultury po válce, když se mohutně přebudovala venkov a mizely staré dřevěny, malované truhly, kroje a další cenné artefakty, ho vedly k tomu, že se v roce 1948 ujal organizačních prací spojených se založením Městského muzea v Českém Těšíně.

Nadaný kreslíř a bystrý pozorovatel

Ladislav Bába byl více než zdatným kreslířem, nadaným výrazným pozorovacím a estetickým talentem. Jeho jednoduché perokresby jsou cenné nejen neopakovatelným rukopisem, ale i tím, že zachycují lidové stavby i etnografické motivy ze života měnícího se Těšínska.

Zasloužil se o shromáždění hodnotného kulturního fondu muzea,

z něhož čerpají naši i zahraniční odborníci.

Navzdory tomu, že prvních 15 let po založení muzea stále pracoval ve školství a vedl ho po své denní školské práci až do roku 1963 jako jeho správce, s jedním spolupracovníkem donesl či přivezl nebo na vlastních zádech snesl velkou část etnografického materiálu, kterým se nyní muzeum chlubí.

Přestože neměl možnost vystudovat ani historii ani etnografii, jeho životní zkušenosti, muzeologická praxe a znalost terénu spolu s vynikajícími kreslířskými schopnostmi z něho udělaly opravdového odborníka, znalce lidové kultury v Podbeskydích.

IVA LUPKOVÁ

Správně na otázku z minulého čísla týkající se této osobnosti odpověděla paní **Věra Orlová z Českého Těšína.**

Muzeum slavilo výročí i narození

Čítárna Avion se ve čtvrtek 29. srpna odpoledne stala místem přátelského setkání příznivců a pracovníků Muzea Těšínska. To si letos připomíná 65. výročí svého vzniku, stejně jako 105. výročí narození Ladislava Báci, který se o vznik Muzea Těšínska zasloužil a věnoval mu celoživotní aktivitu.

Ve spolupráci s Městem Český Těšín a českotěšínskou Městskou knihovnou se Muzeu Těšínska podařilo zorganizovat vzpomínkové setkání, na němž nechyběli ani dva ze tří synů Ladislava Báci s rodinami. Pozvání přijali také

jeho pamětníci a pedagogičtí kolegové, paní Milada Matuszková, manželé Vincouroví či pan Boleoslav Slováček.

Přítomní si vyslechli úvodní slovo ředitele Muzea Těšínska Zbyška Ondřeje. Poté byli prostřednictvím projekce a komentáře Ilony Pavelkové seznámeni s milníky v historii naší instituce. Velmi milým příspěvkem do oficiálního programu bylo také vzpomínání synů Ladislava Báci, Pavla a Jaromíra, doplněné snímky z rodinného života, stejně jako společné zážitky, o které se podělili jeho pedagogičtí kolegové. **IVA LUPKOVÁ**

Na vzpomínkové akci byli přítomni i dva synové Ladislava Báci, Pavel a Jaromír.

Těšíňští přenesli relikvie přes hraniční čáru

Biskupové se vždy přivítají přímo na hraniční čáře.

Jako každoročně se v Těšíněch první zříjovou neděli uskutčnila společná česko-polská pouť ke cti svatého Melichara Grodeckého. Tento zvyk spojuje katolíky ze Slezska po obou stranách hranice.

Jezuita umučený v Košicích Rákoczyho vojsky během třicetileté války, kterého za svatého prohlásil papež Jan Pavel II, je patronem arcidiecéze ostravsko-opavské a současně katovické. Proto na slavnosti vždy míří i oba biskupové, František Václav Lobkowicz a také biskup bielsko-żywiecký Tadeusz Rakoczy, který letos vyzval věřící k prohlubování odkazu tzv. košických mučedníků, k nimž

těšínský rodák patří. Průvod s relikvií svatého Melichara Grodeckého se vydal z česko-těšínského kostela Nejsvětějšího Srdce Ježíšova na hranici, kam mířil z polské strany nekonečný dav lidí pod prapory vlastních farností a jejich patronů, k vidění byly desítky kněží, řádových sester i bratrů. Po přivítání obou biskupů se všichni vydali do těšínského svatostánku zasvěceného svatě Marii Magdaléně.

Poprvé se toto procesí uskutečnilo těsně po kanonizaci na svátek sv. Melichara 7. září 1996. Střídavě se vychází jednou z polské strany města z kostela sv. Marie Magdalény, další rok z české strany z kostela Nejsvětějšího Srdce Ježíšova s ostatky sv. Melichara. (DH)

Přestože se Grodecký narodil v Těšíně do šlechtické rodiny, přišli z české strany hlavně místní, naopak z polské strany přišlo přinejmenším desetinásobně více lidí. K vidění byly kroje z celého velkého regionu i početní vlajkonoši v bílých rukavičkách.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Z lázní se vrátili senioři, další pojedou příští rok

V červnu se z ozdravného pobytu v lázních vrátilo 88 seniorů, kterým radnice zaplatila ozdravný pobyt. Stejný počet občanů odjel do Luhačovic v září. Právě o ozdravné pobyty pro občany v důchodu je ve městě velký zájem.

„Každoročně se nám přihlásí téměř jednou tolik zájemců, než můžeme uspokojit,“ říká vedoucí oddělení sociálních věcí Andrea Beličinová s tím, že občan Českého Těšína může odjet do lázní na náklady města jen jednou za život. Přednost dostávají lidé, kteří slaví v daném roce jubileum, ale může se stát, že ani všichni jubilanti nejsou uspokojeni.

Stejnou měrou se přihlašují nejen manželské páry, ale i osamělí. „U individuálních přihlášek však rozhodně převažují ženy. Starší muži, pokud žijí osaměle, už tak aktivní nejsou. Kdežto ženy odvo-

vělé nebo rozvedené se snaží být co nejvíce ve společnosti a navazovat nová přátelství. Ozdravných pobytů se zúčastňují také ženy i muži 80letí a starší a jsou velmi

nadšení z pobytu v lázních,“ dodává Andrea Beličinová. Týdenní pobyt 176 seniorů přijde na zhruba milion korun. Po celou dobu je jim k dispozici pracovnice oddělení so-

ciálních věcí, která pro ně zajišťuje výlety a návštěvy kulturních akcí. Díky smlouvě lázní s městem naši občané mohou využívat slevy na individuální procedury. (DH)

Pobyt byl skutečně nádherný

Ve dnech 9. - 16. června jsem se spolu s dalšími seniory našeho města zúčastnila ozdravného pobytu v hotelu Pohoda v Luhačovicích – Pozlovicích. Při přihlašování na tento pobyt jsem neměla zcela jasnou představu, jak takový pobyt bude vypadat. Spíš jsem si představovala nějaké skromnější ubytování a také celé zajištění. Na internetu jsem si sice hotel prohlížela, ale poněkud jsem nevěřila, že to, co nabízejí na internetu, je také ve skutečnosti. A jak jsme spolu s ostatními účastníky byli mile překvapeni, že budeme opravdu ubytováni v krásném, moderním hotelu nad přehradou v Pozlovicích, který odpovídal dobrému evropskému průměru.

Nejen ubytování, stravování, možnost celodenně využívat wellness centrum v hotelu, procedury, které nám byly poskytnuty zdarma, nebo i možnost zakoupení dalších léčebných procedur s dvacetiprocentní

slevou pro rekreanty právě z Českého Těšína, ale i celkový přístup a péče ze strany zaměstnanců hotelu byl opravdu jedinečný. Ten pobyt, a to myslím, že hovořím za všechny rekreanty, byl skutečně nádherný. Určitě k tomu přispělo i to, že k dispozici byl jednak hotelový mikrobús pro jízdy do města Luhačovic a zpět, ale také to, že město Český Těšín doplnilo ještě tuto možnost o odvoz rekreantů do městečka, nebo na přehradu o osobní automobil, patřící městu, a především o delegátku, paní Martinu Kramarčíkovou.

Chtěla bych touto cestou poděkovat vedení města za zajištění takových krásných pobytů, které svědčí o tom, že i na nás starší není zapomenuto. A především bych chtěla poděkovat paní Kramarčíkové za ochotu a péči, s jakou k nám rekreantům přistupovala, a maximální snahu nám pobyt co nejvíce zpříjemnit.

MARTA BARTKOVÁ

Akcja kamizelkowa w PSP

Stále probíhá program prevence městské policie, kdy jsou v praxi i teorii vzdělávány děti již od předškolního věku k bezkoliznímu pohybu na komunikacích. „Školíme všechny žáky od třetích do pátých tříd základních škol z Českého Těšína a Chotěbuze nejdříve teoreticky v třídách, později prakticky na dopravním hřišti, kde mají děti k dispozici i naše kola a přílby,“ říká strážník – preventista Petr Glaic. Celkem jde ročně o více než sedm stovek žáků základních škol a zhruba 120 dětí z mateřinek.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Agencja Restrukturalizacji i Modernizacji Rolnictwa po raz pierwszy pomaga zagranicą. Wczoraj uczniowi klas pierwszych Polskiej Szkoły Podstawowej w Czeskim Cieszynie odebrali z rąk przedstawicieli Agencji kamizelki odblaskowe.

„Nie rozróżniamy, po prostu cieszy nas, že możemy wesprzeć szkołę w jej projekcie Bezpieczna droga do szkoły,“ tak wyjaśnia dyrektor śląskiego oddziału Agencji Stanisław Gmitruk powód wparcia szkoły poza granicami RP.

W Czeskim Cieszynie działa szeroko zakrojony projekt mající na celu zwiększenie bezpieczeństwa dětí i rowerystův. Grupa

prewencji Straży Miejskiej szkoli dzieci w praktyce na miejskim boisku do naučania bezpiecznego zachowania na drodze. Programem objete są již przedszkolaki, które uczą się na boisku przekraczania drogi i korzystania z zebry, dla uczniów pierwszego stopnia przewidziana jest nauka teoretyczna w klasach, a później również na boisku, gdzie učą się bezkolizyjnej jazdy rowerem, Rowery i kaski zakupil Urząd Miasta. Straž ze środków własnych wylożyła pieniądze na naszywki odblaskowe.

Straž Miejska w Czeskim Cieszynie przeszkoli w roku bieżącym 737 uczniów i 130 dětí z przedszkoly. (DH)

Indiáni ze školy Ostravská

Školní povinnosti s deštivým počasím pohltily spoustu letních zážitků. Už i prázdniny jsou zapomenuty. Letos nás opět čeká škola v přírodě. Ta loňská červnová, na niž dětem znovu přispělo finančně město Český Těšín a stále na ni vzpomínáme, se nám vešla do dvou nejslunečnějších týdnů.

Byla hodně veselá, přestože se odehrávala v prostředí opomenu-
tém moderní civilizací – v Horské chatě Karolinka. Místo se stalo pro nás indiánským táborem. Nenašli byste v něm žádné péřové čelenky,

tomahavky nebo týpí. Spisovatel Karel May se nikdy nesetkal s ži-
vým indiánem. Přesto jeho knihy plné odvahy, spravedlnosti a přátelství žijí dodnes. Také naše děti mohly skutečné indiány poznat jen z odborných knih. Kdopak by se však nechtěl učít indiánské pís-
mo a luštit v něm šifry, zkoušet s lasem krinolínu, talíř či štít jako kovboj nebo střílet z praku šiškami a drandit z kopce na vozítku vlast-
noručně vyrobeném bez jediného hřebíku? Věřte nám, už se těšíme na jaro! Vítejte nám, milá školo v pří-
rodě!

VLASTA POTYSZOVÁ

FOTO | ZŠ OSTRAVSKÁ

Vážení jubilanti města Český Těšín,

Město Český Těšín, odbor školství a kultury, každý měsíc připravuje pro své jubilanty - občany s trvalým pobytem na území města Český Těšín ve věku 70, 75, 80, 85, 90 - 100 a více let - „Blahopřání jubilantům“.

Prosíme občany, kteří dovrší zmíněného jubilea a mají zájem o osobní návštěvu člena vedení města spojenou s gratulací a předáním dárkového balíčku, aby vyplnili a potvrdili svým podpisem „Souhlas“ ke zpracování osobních údajů odborem školství a kultury.

Bližší informace: MěÚ Český Těšín, náměstí ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, odbor školství a kultury

Kontaktní osoba: Alice Loseová, referent kultury a místních poplatků, tel.: 553 035 302, e-mail: loseova@tesin.cz. Vyplněný „Souhlas“ zašlete na výše uvedenou adresu nebo osobně předejte v kanceláři č. 111.

Souhlas

Jméno a příjmení:

Datum narození: Telefon:

Bydliště:

Souhlasím, aby údaje o mé osobě byly zpracovány odborem školství a kultury v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, pro účel „Blahopřání jubilantům“ s trvalým pobytem v Českém Těšíně.

V Českém Těšíně dne: Podpis:

Překladaelé hovořili o bariérách i omylech

Dva nezvyklí jazykovědci, překladaelé a spisovatelé, byli hosty zářijového česko-polského diskusního salónu kavárny Avion Bez stereotypů, během něhož Češi a Poláci hovořili o sobě navzájem.

Téma bylo tentokrát překladaelské a pozvání přijali Jacek Baluch a Václav Burian. Večerem provázel Jiří Macháček, šéfredaktor časopisu Protimluv.

Nechyběly anekdoty o záludnostech překladu mezi těmi velmi blízkými jazyky a lingvistické vtipy. Hovořilo se i o líbání dámské ruky a diváky velmi pobavila i diskuse vědců, zda existuje v Olomouci skutečně „fishplatz“, o kterém se zpívá ve vulgární písničce o vojákovi na vartě.

„Vlastně jsem Olomouc objevil pro polský protokol během mimořádné aktivity v česko-polských vztazích v době prezidenství Lecha Wałęsy. Hledal jsem záminku, jak jej přivést na Těšínsko, a tak jsme navr-

Hovořilo se i o polském líbání rukou, které českým návštěvníkům dělá problémy, jelikož nevědí, v jaké situaci se takto před dámou sklonit a jak polibek provést. „Vzorem je Karel Schwarzenberg. Ten tak umně políbí dámě ruku, že se jí nikdy rty ani nedotkne,“ vysvětlil Jacek Baluch a předvedl techniku knížete.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

hl, že kromě obligátní Prahy a Českého Krumlova navštíví hlava státu také Olomouc a zastávka v Těšíně již byla logickým vyústěním,“ vzpomínal Jacek Baluch, který byl porevolučním polským velvyslancem v Praze a účastníkem skupiny, která vyjednávala ukončení existence Varšavské smlouvy.

„To si pamatuji, velmi jsem na schodech olomoucké radnice váhal, jestli

mám či nemám první dámě políbit ruku. Dodnes to nevím,“ přiznal se Burian, nositel mnoha odborných cen, básník, který je životně spojen s rodnou Olomoucí, ale také Krakovem, kde studoval a působil i v redakci Tygodnika Powszechnego. Jak uvedl, polonistou a polonofilem se stal vlastně náhodou. Toužil po medicíně, ale s ohledem na zapojení otce v opozičním hnutí na konci 60.

let si mohl vybrat pouze mezi studiemi ruštiny nebo polštiny. Díky jeho zdařilým překladům mohli Češi poznat současnou polskou literaturu.

Baluch i Burian také hovořili vážně o literárním prostředí obou národů, Hrabalovi, Kunderovi a na druhé straně Miloszovi a Mrożkovi. Baluch například převedl do češtiny báseň Lokomotiva Juliana Tuwima, která s ohledem na mistrovské využití rytmu a typického pro polštinu „šuštní“ je příkladem mistrovské využití onomatopoei a byla dlouho považována za kvalitně nepřeložitelnou, obdobně jako Máchův Máj se svým zvukomalebným řinčením řetězů hřmotem. Burian převedl do češtiny díla především Czesława Miłosze, Karola Wojtyły, Andrzeja Stasiuka a dalších.

Projekt spolufinancuje Česko-polské fórum Ministerstva zahraničních věcí České republiky a finančně podporuje Generální konzulát PR v Ostravě. Akce se koná pod záštitou starosty města Český Těšín a starosty města Cieszyn. (DH)

Těšín má anglickou školku

Na otevření školky nechyběla spolumajitelka Natalija Hečková (první zleva) a místostarosta Stanislav Folwarczny.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

V září se otevřela potřebám rodičů i nová anglickojazyčná mateřinka v budově ZŠ Slovenská.

Na slavnostní otevření se přišli podívat i trinečtí hokejisté, někteří z nich si totiž přivezli manželky nebo partnerky ze svých zahraničních angažmá. „Moc se nám na Těšínsku líbí, je tu hodně sportovního vyžití a především máme rádi túry v Beskydách,“ shodují se Evan a Mackenzie, dva pedagogové, kteří přicestovali z amerického Wisconsinu.

Třetím zaměstnancem je česká učitelka. „Metodiku jsme přebrali z Irska, kde se velmi osvědčuje u rychlé výuky dětí cizinců, které po-

cházejí z různých koutů světa,“ uvádí metodička zařízení Dagmar Wienerová – Malíková. Děti zde celodenně komunikují anglicky a novinkou je možnost využívat služeb předškolního zařízení jen v určité dny nebo hodiny. Pracovní doba je zde prodloužena od 7 až do 18 hodin.

Spolumajitelka Natalija Hečková poděkovala vedení města za podporu, bez níž by se projekt nepodařilo realizovat. „Obdivuji ji za neutuchající odhodlanost a nadšení pro tento projekt zvláště v době, kdy se alternativní zařízení nepodařilo kapacitně naplnit,“ řekl o Hečkové místostarosta města Stanislav Folwarczny. (DH)

Maják v novém školním roce

S novým školním rokem se v Charitním středisku „Maják“ opět rozjíždí dlouhodobý terénní program primární prevence pro děti. Preventivní programy Majáku se zaměřují na žáky 1. stupně základních škol.

„Naším cílem je především vedení dětí ke zdravému způsobu života, prevence sociálně patologických jevů a podpora správných vztahů v třídním kolektivu. Prožitkovou formou programů se snažíme v dětech upevnit pozitivní vzorce chování v rizikových oblastech, jakými jsou zneužívání návykových látek,

šikana a rasismus,“ popisuje Jolanta Sodzawiczna.

Programy budou realizovány od října 2013 do června 2014 na základních školách v Českém Těšíně a Karvině. Na začátku září se přihlásilo 6 škol, v loňském školním roce realizovalo středisko 124 setkání na 7 základních školách. Největší zájem projevují učitelé o programy na téma návykové látky a vztahy v třídním kolektivu. „Do budoucna bychom chtěly nabízený program rozšířit o téma poskytování první pomoci a nadále zdokonalovat stávající programy primární prevence,“ uzavírá lektorka. (CHCT)

Dobrovolní hasiči z Mistřovic své stříkačky říkají Dimitrij, jméno je proto vybaveno v azbuce. Z recese stroj dostal i sovětskou úpravu. Na soutěžích v požárním sportu je mistřovická stříkačka nezařaditelná.

FOTO | IVO HAVLÍK

Stavební vývoj Českého Těšína do roku 1939 (5. část)

Stavba č. 96/14 Dům Josefa Fasala

Současný pohled na dům Josefa Fasala. FOTO | CZESŁAW KRAINA

V roce 1873 byl ve čtvrti Kamenec postaven dle projektu Fedora Kunce třípodlažní dům pro Josefa Fasala s konskripčním číslem 56. Orientační číslo 14 mu bylo přiděleno v roce 1892. Po roce 1880 se novým majitelem stal Moritz Fasal. Tento významný židovský podnikatel založil již v roce 1868 továrnu na výrobu likérů, rumu a sody – Moritz Fasal, Rosoglio-Liqueur-Rum und Sodawasser Erzeugung. Od sedmdesátých let 19. století se výrobky firmy začaly těšit velkému zájmu a získaly řadu ocenění. V roce 1893 byla v nádvoří postavena dle projektu Fedora Kunce nová dvoupodlažní likérka s vlastním pracovním výtahem. Nebyla to jediná budova v těchto prostorách, jelikož o 6 let později zde vyrostla stáj pro 7 koní včetně vozovny. Tento projekt pro změnu připravil Ludwig Kametz.

V hlavní budově se nacházela firemní prodejna likérky a také menší trafika. V roce 1903 Moritz Fasal obdržel prestižní titul c.k. dvorní dodavatel. Po jeho smrti v roce 1919 fir-

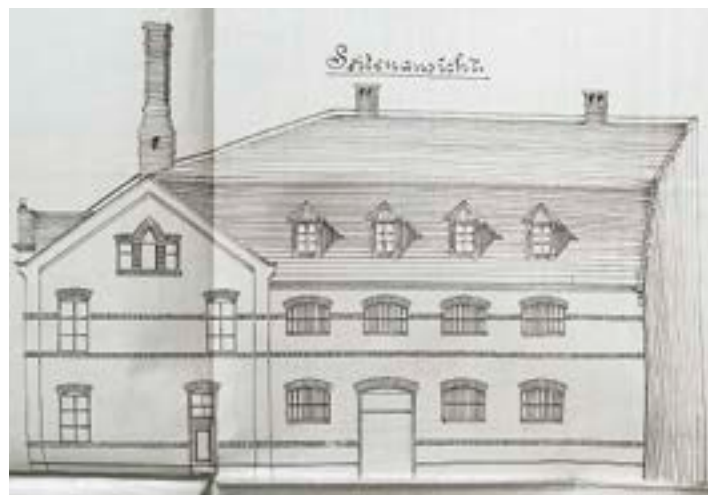
mu převzal syn Adolf. O rok později, po rozdělení Těšínska, byla v polské části města otevřena pobočka v dnešní ulici Stawowa. Na počátku roku 1938 byla likérka zlikvidována. Tovární budovy koupil další židovský podnikatel Schlesinger, od kterého je pak získal Walter Schroeder.

Stavba č. 116/17 Dům Davida a Malviny Huttererových

Bokorys budovy likérky Moritze Fasala. Výřez z projektové dokumentace. FOTO | STAVEBNÍ ARCHIV MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

V roce 1899 ve čtvrti Kamenec byl postaven dle projektu Josefa Motiky třípodlažní dům pro Andrease Tetlu. Budova vyplnila proluku mezi současným sídlem Muzea Těšínska a již neexistujícím domem rodiny Tetlů (viz stavba 117/19). V té době objekt nesl konskripční číslo 119 a orientační číslo 17. Po roce 1908

Bokorys budovy likérky Moritze Fasala. Výřez z projektové dokumentace. FOTO | STAVEBNÍ ARCHIV MĚSTA ČESKÝ TĚŠÍN

Dobová reklama Fasalovy likérky.

FOTO | FOTOPOLSKA.EU

dům vlastnil Fritz Tetla společně s Emilií Goch. Před rokem 1912 budovu odkoupil obchodník s papírem a vydavatel pohlednic David Hutterer, který si v přízemních prostorách otevřel vlastní papírnickví. Kromě toho se zde nacházelo obuvnictví Johanna Siemienika. V meziválečném období byl dům ve společném vlastnictví Davida, Franza a Lilly Huttererových a Alice Lindner. V té době zde krátce (do roku 1929) provozoval lékařskou ordinaci MUDr. Alexandr Kohn. Kromě již zmínovaného papírnickví byla zde také drogerie Leona Lehmana.

Stavba č. 117/19 Dům Andrease Tetly

Současný pohled na dům Andrease Tetly. FOTO | CZESŁAW KRAINA

V místě, kde se dnes nachází třípodlažní rohový dům, stávala původně dvoupodlažní zděná stavba s mansardovou střechou. Tento objekt včetně dvou menších (hospodářské budovy) je zakreslen na katastrální mapě Kamence z roku 1836 s popisným číslem 39. V budově, kterou naposled vlastnil Andreas Tetla, se nacházel mezi jinými obchod s osivou Jacoba Samuela Weinbergera, květinářství Marie Lorenz a také obuvnictví Andreas Zyreka. V roce 1900 nechal Andreas Tetla zbořit již velmi zchátralou stavbu a na jejím místě postavil dle projektu Josefa Motiky rohový dům, který zde stojí dodnes. Po původním objektu zdědil konskripční číslo 17 a orientační číslo 17, které bylo později změněno na č. 19. Po roce 1908

dům vlastnil Fritz Tetla společně s Emilií Goch.

Přízemní část budovy sloužila místním obchodníkům, byl zde např. obchod s galanterním zbožím Felixe Glesingera, který v meziválečném období převzal Felix Bellon, obchod s kůží Isaka Schleuderera nebo smíšené zboží Heinricha Laubera. Za první republiky byl dům ve vlastnictví Laury Amsterdam. Dle Všeobecného adresáře města z roku 1932 zde sídlily projekční kanceláře stavebníků Josefa Nosska a Adolfa Richtera.

Stavba č. 108/24 Dům Antona Jonkische

V roce 1888 byl ve čtvrti Kamenec postaven třípodlažní dům pro významného těšínského architekta a stavitele Antona Jonkische podle jeho vlastního projektu. V té době objekt nesl konskripční číslo 80 a orientační číslo 22, které bylo později změněno na č. 24. Kolem roku 1904 dům odkoupili Salomon a Berta Roßbachovi, kteří v přízemní části budovy vedli obchod s punčochovým zbožím. Za první republiky byl nahrazen oděvním sortimentem pod vedením Schönberga. Po roce 1933 zde byl také umístěn tiskařský závod Waltera Nitkiewiczze a holičství Adolfa Wallnera. V tomto období byl dům ve vlastnictví Idy Roßbach.

CZESŁAW KRAINA

Současný pohled na dům Antona Jonkische. FOTO | CZESŁAW KRAINA

Nejstarší občané se setkali ke Dni seniorů

Setkání u příležitosti Mezinárodního dne seniorů proběhlo na začátku října v KaSS Střelnice. Padesát nejstarších obyvatel města zde mohlo se svými partnery strávit příjemné odpoledne s posezením u koláčů a kávy.

Zábavu obstaral dětský folklorní soubor Slezánek doprovázený cimbalovkou Slezanu. Nejstarším účastníkem setkání byla paní Gertruda Chmielová, která bude mít v lednu 101 let. I když je na vozičku a musí si pomáhat naslouchadlem, za kulturou vždy ráda vyrazí.

Odpolednem provázal Boleslav Slováček, který mimo jiné divákům předvedl jednotlivé části těšínského kroje a vysvětlil původ některých písní a tanců. Městský úřad pořádá tato seniorská setkání již desátým rokem. (DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Služba charitní sociální rehabilitace pomáhá

Služba sociální rehabilitace pod hlavičkou Charity Český Těšín začala v Českém Těšíně fungovat od roku 2011.

Služba se tehdy přesunula z Třanovic a začala pracovat na jiném principu. Primárně se zde mělo jednat o návaznou službu pro uživatele s dětmi opouštějícími Charitní azylový dům pro matky v tísní.

„Jsme službou, která se snaží o podporu a sociální začlenění jak těchto uživatelů, tak i klientů, kteří se ocitnou v nepříznivé situaci a jsou ohroženi sociálním vyloučením,“ líčí vedoucí Charitního střediska sociální rehabilitace Šárka Jonsztová a doplňuje: „Pracovnice může docházet přímo do domácností uživatelů služby, zprostředkuje jim návazné služby, například při finančních potížích, závislostech, rodinných problémech. Po dohodě doprovází uživatele na jednání na úřady, jako doprovod k soudu a podobně.“ I když šlo původně o návaz-

nou službu na jiné charitní zařízení, postupně si našlo své vlastní uživatele, stejně jako své vlastní zázemí na Jablunkovské ulici. Mimo terénní formu má totiž tato služba i ambulantní charakter, kdy zájemci dochází se svými problémy za pracovníci. „Nejsme tady jen pro matky v tísní, ale obrací se na nás například i senioři,“ upřesňuje cílovou skupinu paní vedoucí.

Středisko sociální rehabilitace také provozuje startovací byty. Zatím dva v Českém Těšíně a jeden v Karvině. Ve startovacích bytech jsou uživatelky, které podporujeme v samostatném bydlení, v hospodaření s finančními prostředky, ve společenském začlenění. „Pro ty, kteří opouští zařízení azylového typu, je velmi obtížné se na vlastní nohy postavit a často i udělat pomyslný první krok. Startovací byty jsou velmi dobrým nástrojem, jak toto vykročení k samostatnosti ulehčit,“ zakončuje naše povídání paní Jonsztová. (CHCT)

První vykročení na Slezské

První školní den nás sice do školy nevyprovázelo příliš hezké počasí, ale přesto se všichni malí školáči vzorně dostavili do školy a poprvé se tak seznámili se svými spolužáky, paní učitelkou. Nejdříve se ale museli stát pravoplatnými školáky. O to se v naší škole postaraly žákyně devátých tříd, které před zraky všech rodičů a vedení školy pasovaly děti na prvňáčky. Poté

se poprvé rozešli podívat se do svých krásně vyzdobených tříd. Věříme, že i další dny budou pro naše žáčky stejně vydařené jako ten první školní den a s úsměvem a radostí proplujeme celým školním rokem 2013/2014. Také ostatním žákům naší školy přejeme úspěšné vykročení.

KOLEKTIV PEDAGOGŮ ZŠ SLEZSKÁ

FOTO | ZŠ SLEZSKÁ

OTÁZKY & ODPOVĚDI

LAVIČKY U MUZEA

? Dobrý den, proč vedení města neodstraní lavičky před budovou Muzea Těšínska na Hlavní třídě? Každý den na nich posedávají (někteří i spí) bezdomovci a o tom, co nechutného dělají do květináčů, raději psát ani nebudu. Jsem pro zkulturnění prostoru okrasnými kamennými květináči bez posezení. Děkuji za odpověď.

ODPOVÍDÁ LADA VEČEŘOVÁ

Mobilní nádoby s lavičkami na ul. Hlavní plánuje odbor místního hospodářství odstranit, a to v termínu nejpozději do konce října tohoto roku. Sloupy veřejného osvětlení by mohly zkrášlit závěsné nádoby s letničkami, ale bohužel z důvodu velkého počtu dopravního značení to zde není možné. Dle finančních možností by se měly na tuto ulici v příštím roce umístit alespoň květinové pyramidy, které jsou nové na náměstí ČSA.

NEDOSTATEK PARKOVACÍCH MÍST NA ULICÍCH ZELENÁ, HRABINSKÁ, ÚVOZ

? Dobrý den, chtěl bych se informovat, jak miníte řešit nedostatek parkovacích míst na ul. Zelená, ul. Hrabinská a ul. Úvoz, kdy vytvořením žlutého šrafování na ul. Zelené razantně ubylo parkovacích míst? Popř. mi poraďte, kde mohu své motorové vozidlo bezpečně zaparkovat, aniž bych se dopustil přestupku v dopravě (špatné parkování, porušení dopravního značení), kdy tohoto se musí obyvatelé těchto ulic opakovaně dopouštět, jelikož opravdu není kde vozidlo zaparkovat. Děkuji za včasnou odpověď.

ODPOVÍDÁ MARTINA BEIEROVÁ

Vzhledem k tomu, že místní komunikace ul. Zelená je značně frekventovanou komunikací – navíc v blízkosti školského zařízení a svými šířkovými parametry nevyhovovala pro obousměrný provoz a stání vozidel na této komunikaci, bylo přistoupeno ke zjednosměrnění, a tím ke zlepšení průjezdnosti komunikace motorovými vozidly při zachování možnosti parkování vozidel na výše uvedené komunikaci. Realizací zjednosměrnění ul. Zelené jsme parkování na této komunikaci zlegalizovali a usnadnili tak parkujícím řidičům rozhodování o tom, zda dodrželi ustanovení obecné úpravy a ponechali pro průjezd vozidel potřebných 6 m. V současné době bude probíhat legalizace parkování na ul. Zelené před domy Hrabinská 25 a, b, c. Původní záměr vybudování nového parkoviště u vjezdu do zaslepené komunikace Úvoz nám ztroskotal na inženýrských sítích.

MLATOVÉ CHODNÍKY - ZÁKAZ

? Při procházce s kočárkem jsem nevěřila vlastním očím, když jsem u hřbitova viděla v novém „parčíku“ cedule s nápisem, že je vstup na mlatové chodníky pouze na vlastní nebezpečí. To je nějaká legrace? Celá stavba stála obrovské peníze, po chodnících se chodit nedá, s kočárem jezdit už vůbec ne a teď tam dáte tyto cedule. Nepřijde vám to absurdní? Pro koho byly tedy stavěny? Projekt počítal s touto variantou? Že se park postaví, ale pro jistotu ať do něj nikdo nechodí? Což se i děje, většina lidí chodí raději po cestě, protože ten čurbes leze do bot, a o kočárech ani nemluví.

ODPOVÍDÁ MIROSLAV SYNÁČ

Cedule v parčíku jsou umístěny pouze u těch chodníků, které byly poškozeny dlouhodobými dešti. Jedná se o oblast kolem dětského hřiště. V současné době byly zahájeny práce na opravě mlatových chodníků a provedení terénních úprav, aby dešťová voda nestékala do parku a nepoškozovala chodníky. Cedule pouze upozorňují občany, že jsou tyto chodníky poškozené. Oprava chodníku a terénu bude ukončena do konce měsíce října.

ATOMOVÉ KRYTY

? Dobrý den, zkoušku sirén tady provádíte příliš často, ale kde se nacházejí atomové kryty, o tom neinformujete vůbec. Tak by mě zajímalo, kde se tady nacházejí na území Českého Těšína.

ODPOVÍDÁ IVAN BETÁK

Na území města Českého Těšína je v současné době evidován jeden stálý tlakově odolný úkryt, a to v areálu Střední odborné školy Český Těšín, příspěvková organizace, na ul. Tyršově 611/2 (bývalá Střední zemědělská škola). S ukrytím ve stálých úkrytech se uvažuje v případě vyhlášení krizových stavů „stav ohrožení státu“ nebo „válečný stav“ s tím, že vzhledem k nedostatečnému počtu provozuschopných stálých úkrytů by i v případě vojenského ohrožení České republiky byly ve větší míře využívány úkryty improvizované.

PSI Z ÚTULKU

? Zdravím, chtěla jsem se zeptat na poplatky psů převzatých z útulku. Slyšela jsem, že v některých městech v ČR u psů převzatých z útulku se neplatí poplatek za psa po nějakou dobu (dvou či tří let). Chtěla bych vědět, jestli naše město také uplatňuje nebo plánuje nějaké slevy pro majitele psů z útulku?

ODPOVÍDÁ INGRID RYPIENOVÁ

Město Český Těšín při pořízení psa z útulku úlevy na poplatku ze psů v současné době neposkytuje.

Tenis bez hranic již podruhé

V rámci programu Euroregionu Těšínské Slezsko „Tenis bez hranic“ proběhl v září druhý ročník Amatérského turnaje v tenise pro občany Českého Těšína a Těšína na obou kurtech lemujících hranici. Šlo se o 44 hráčů, ženy letos sestavily pouze čtyři páry.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Lékař z Českého Těšína pomáhá v Malawi

Jedna z nejkrásnějších zemí světa leží v Africe mezi Zambíí, Tanzánií a Mosambikem.

Jmenuje se Malawi, stejně jako obrovské jezero, které zabírá velkou část jejího území.

Obdobně jako v jiných rozvojových zemích zde však lidé trpí nebo dokonce umírají na následky chorob u nás považovaných za banální. Českotěšínský oftalmolog Tomáš Utíkal se právě vrátil z humanitární mise v rovníkové oblasti Afriky, kde v rámci organizace International Humanity odoperoval desítky pacientů se šedým zákalem.

„V rozvojových částech světa bývá nejčastější příčinou slepoty právě šedý zákal. Ve vyspělých zemích je tento problém možno odstranit vysoce sofistikovanou operací. Druhou závažnou příčinou slepoty je infekce, kdy bakterie napadají povrchovou oční tkáň a postupným jizvením snižují zrakovou ostrost očí. Toto onemocnění končí slepotou jedince ve věku kolem 40 let. Bohužel většina Afričanů nemá prostředky na operaci. Setkal jsem se i s téměř nevidoucí babičkou, která se musela postarat o pět vnoučat, kterým rodiče zemřeli na AIDS,“ říká Utíkal.

Ten se do Afriky dostal prostřednictvím organizace International Humanity, která zakoupila od frýdecko-místecké nemocnice již několik let nepoužívaný přístroj potřebný k operacím šedého zákalu a zajistila jeho transport do Malawi.

„U nás se již jedná o výběhový typ, v Africe jej lze považovat za špičkový. Přístroj, který jsme do země o rozloze bývalého Československa a s 15 miliony obyvatel dovezli, byl druhý svého druhu v zemi. Jediný měla fakultní nemocnice v hlavním

městě Lilongwe. V Česku máme fakoemulsifikačních přístrojů kolem jednoho sta,“ dodává lékař.

Na sále mnohdy nesvítí světlo a nejde voda

Jeho tým prováděl operace ve městě Mchinji blízko zambijských hranic se spádovou oblastí více než 400 tisíc obyvatel v nemocnici s 350 lůžky, kterou obhospodařovali jen dva místní doktoři bez specializace. „Již druhý den se po okolí rozkřiklo, že přijeli lékaři z Evropy a budou zdarma operovat oči,“ líčí Utíkal.

Čekárna brzy praskala ve švech a čeští dobrovolníci museli vymyslet klíč pro výběr pacientů. Lékaři mohli provést 8 operací za den, ale denně se sešlo 150 zájemců, někteří se před nemocnicí utábořili i na několik dní. Operace přitom neprobíhaly bez problémů, lékaři na sále řešili i výpadky elektřiny a vody.

„Nakonec jsme vybírali nemocné s oboustranným šedým zákalem, kteří nedohlédli dále než metr před sebe. Přednost dostávaly i ženy, které se musely starat o početné rodiny. Vzpomínám na pacienta, který k nám jel dva dny na kole vypůjčeném za nemalý poplatek. Tím však dokázal, že jeho vidění bylo natolik dobré, že jsme ho byli nuceni vyřadit z pořadníku. Bylo mi ho velmi líto, ale na pomoc čekali potřebnější,“ popisuje dilemata humanitárních pracovníků Tomáš Utíkal.

Operace bez anestezie

Podle jeho slov mu největší zadoštičinění přinesla záchrana zraku 10letému dítěti, které při hře zasáhl prut do lépe vidícího oka. Druhé oko již mělo poškozeno zánětem. „Jednalo se o sečnou ránu přes celou rohovku komplikovanou následným šedým zákalem. Operaci jsme byli nuceni provést v lokální anestezii, k celkové nebyl přístup. Hodně jsem váhal, zda se do toho mám pouštět, ale nebyla jiná možnost. Bez operace by chlapec určitě oslepl. Tak statečného hochu jsem již dlouho neviděl. Po celou dobu ani nepípl, přitom úrazové operace patří mezi ty skutečně bolestivé. V Česku operujeme v celkové anestezii i dospělé pacienty s úrazem oka. Po zákroku jsem se s hochem podělil o čokoládovou tyčinku. Jak ten byl nadšený! Zřejmě nic takového v životě nejděl,“ dodal lékař.

Lékař vyslaný organizací International Humanity do Malawi zaškolil k ovládání fakoemulsifikačního přístroje zdejší střední zdravotnický personál. K úspěšně provedené

Součástí mise byla i lékařská pomoc ve vzdálených vesnicích. Lékař Tomáš Utíkal ošetřuje male dítě. Úmrtnost mezi kojenci je velmi vysoká.

operaci však tým potřebuje i další materiál, především nitrooční čočky, které implantuje do oka, gel a neméně důležité je i pooperační podávání antibiotických kapek. V Africe, kde hygienické návyky lidí jsou na podstatně nižší úrovni, o to více. Tým International Humanity je získal díky přízni firem, které dodaly veškeré tyto materiály formou daru.

Rodině kuře, nejlépe pak kozu

Pro českotěšínského oftalmologa tím „vzpomínky na Afriku“ nekončí. Do Malawi se chce vrátit příští léto, kdy zde panuje období sucha a komáři roznášející malárii nejsou tak aktivní. „Operace šedého zákalu jsou pouze částí naší mise. Kromě operačních sálů jsme trávili řadu hodin v terénu. Spektrum potíží je široké, různé bolesti, otevřené rány, astma, epilepsie, infekční nemoci, paraziti, malárie, podvýživa a další. Pomáhaly nám CRP testy a močové diagnostické proužky, které jsme dostali od sponzorů u nás doma,“ líčí Utíkal s tím, že dětem navíc podávali vitamíny, nutriční prášky, ale i hračky a oblečení od velkého množství dárců z Česka.

Navštívili i Fanuelu, kde dříve bělocha neviděli, v místní škole odevzdali velkou zásobu sešitů, učebnic pro žáky, různých učebních pomůcek, čistících prostředků, mléka a vajčinek pro podvyživené žáky. Dobrovolníci International Humanity zde založili knihovnu, nejbližší je až v hlavním městě, ve škole se učí přes 600 žáků v 8 třídách, sedí na podlaze.

Tým rozjíždí další projekty, chce zde vybudovat nemocnici, modernizovat školu a podporovat vzdělání dětí, chce také bojovat s podvýživou. Peníze dárců používá i na nákup výhonků manioků, osiva sóje

a hospodářských zvířat, které by zvýšili samostatnost rodin.

„Zapojili jsme se i do sbírky Brýle pro Afriku, protože velkým problémem kontinentu je nedostatek brýlové korekce. Pro většinu lidí je nedostupná. Mimo hlavní město neexistují optiky a v těch několik málo jsou obroučky i skla velmi drahé. Staré a již nepotřebné brýle, které mohou pomoci v chudých regionech Afriky, lze odevzdat v optice Moje brýle na poliklinice v Českém Těšíně,“ dodává lékař s tím, že zásilku bude vypravovat tři až čtyřikrát do roka a první balík chtějí dobrovolníci vypravit už v listopadu.

Více informací o projektech na www.internationalhumanity.cz a také www.bryleproafriku.cz.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

MUDr. Tomáš Utíkal

42 let, ženatý, dvě děti, narozen a stále bydlí v Českém Těšíně. Absolvent Univerzity Palackého v Olomouci. Po dvouleté praxi na interně se začal věnovat očnímu lékařství. Nyní pracuje jako zástupce primáře očního oddělení Nemocnice ve Frýdku-Místku, operuje na klinice v Praze a podílí se na chodu oční ambulance ve svém rodném městě. Vede kurzy oční operativy v tuzemsku i v zahraničí.

Mezi jeho zájmy patří sport, turistika a cestování.

Nafouklá břicha jsou příznakem těžké podvýživy. Děti jsou tak oslabené a mají tak tenké nožky, že se na ně často nedovedou samy postavit.

Moderní společnost využívá dešťovou vodu. Šetří tím vlastní peníze i přírodu

Vydatné srážky spojené s povodněmi letos opět zasáhly Českou republiku. Našemu regionu se naštěstí záplavy vyhnuly. O prázdninách pak povodně vystřídala sucha.

Příroda nám opět ukázala, že nad ní nezvítězíme, ale budeme muset se ji naučit respektovat a poučit se z vlastních chyb.

Zvyšuje se riziko povodní a sucha

V současné době je na území republiky zastavěno přes 5000 km² orné půdy a každý den se takto zabere v průměru dalších 11 ha. Například dle Ekolistu bylo mezi léty 2000 - 2010 zastavěno 24 000 ha orné půdy. Například jen z asfaltového parkoviště o ploše 50 x 20 m při bouři s úhrnem 20 mm srážek na 1 m² odtéče přibližně 20 000 l vody, takže pak si můžeme odvodit, jaký asi může být při takové letní bouři odtok z města o velikosti např. Českého Těšína.

Udává se, že v České republice je přibližně 1,1 milionu ha půdy odvodněno trubkovou drenáží, přes 42 procent orné půdy je ohroženo erozí (eroze je odnos půdy vodou nebo větrem). Délka vodních toků se úpravami zkrátila přibližně o více než třetinu. Výsledek našeho hospodaření v krajině je takový, že při deštích všechna voda odtéče a způsobí záplavy, a když déle neprší, krajina rychle vysychá.

Dešťovou vodu lze zachytávat do zásobníků a využívat třeba k zalévání.

FOTO | DUMAZAHRADA.CZ

Využívejme dešťovou vodu

Při dešti nám padají zdarma kubíky vody na střechy a zpevněné plochy, které odvádíme kanalizací pryč. Přitom by dešťová voda mohla být využita jako voda užitková, a tím bychom ušetřili vodu pitnou. Například parkoviště lze řešit zatravnovacími tvárnicemi doplněnými o vsakovací průlehy. U rodinných domů je možné vodu zachytávat do nádrží a používat na zalévání zahrady, či pokojových květin, splachování WC, domácí úklid, dokonce i na praní. Dešťovou vodou můžeme například napájet zahradní jezírko a přebytečnou vodu zasakovat do půdních vrstev.

V Německu se poměrně často staví rodinné domy s velkým podzemním zásobníkem na dešťovou vodu, která je pak dle potřeby v domácnosti využívána. V zahraničí je stále častější budování zelených střech,

kteří nejenže zkrášlují domy, snižují teplotní extrémy a prodlužují životnost střech, ale zachytí 60 – 90 procent srážkových vod. Vezmeme-li v úvahu, že denní spotřeba vody na jednoho obyvatele se pohybuje v průměru kolem 100 litrů, tak přibližně polovina z toho množství je nahraditelná dešťovou vodou.

Kde najít užitečné informace?

Způsobů využití dešťových vod je dnes celá řada a nejvíce zkušeností s vodou mají v Německu, kde existuje i bohatá literatura. Na internetu je nyní možné najít buď překlady těchto publikací, nebo už i texty v českém jazyce, které se touto problematikou zabývají. Zdarma ke stažení je publikace určená občanům „Jak hospodařit s dešťovou vodou na soukromém pozemku“. Najdeme v ní především návody, jak lépe využívat vodu u vlastního rodinného domu. Do vyhledávače stačí zadat „dešťové vody“ a objeví se řada odkazů.

Hospodaření s deštěm nařizuje už i legislativa

V § 5 odst. 3 zákona o vodách je napsáno, že při provádění staveb nebo jejich změn jsou stavebníci povinni zajistit vsakování nebo zadržování a odvádění srážkových vod v souladu se stavebním zákonem.

Stavební zákon řeší podrobněji dešťové vody ve vyhlášce 501/2006 Sb., v platném znění,

kde se v § 20 píše: Vsakování nebo odvádění srážkových vod ze zastavěných ploch nebo zpevněných ploch, pokud se neplánuje jejich jiné využití, musí být řešeno přednostně jejich vsakováním, není-li možné vsakování, pak jejich zadržování a regulované odvádění dešťovou kanalizací, a pokud není ani toto možné, teprve až pak je možné regulované odvádění do jednotné kanalizace. Další podrobnosti upravuje § 21 vyhlášky, který říká, že vsakování dešťových vod je splněno, pokud poměr výměry pozemku schopný zasakovat dešťovou vodu k výměře celého pozemku činí 0,4 u staveb pro rodinnou rekreaci a rodinného domu a 0,3 u bytového domu. Stavební úřad by již neměl povolit stavbu, která výše uvedené podmínky nesplňuje.

Hospodaření s dešťovými vodami nabízí mnoho možností jak ušetřit, zkrášlit naše obce a města a přispět ke zlepšení životního prostředí. Dešťové vody je třeba začít chápat ne jako problém, který je třeba odvést co nejrychleji kanalizací pryč, ale jako novou příležitost jak ušetřit peníze i životní prostředí. Tak, jako jedna kapka vody nezpůsobí povodeň, tak hospodaření s dešťovými vodami bude mít smysl, když se stane běžnou součástí života většiny obyvatel.

DANIEL KŘENEK,
REFERENT VODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ
A OCHRANY PŘÍRODY

Strašidla spojila na konci prázdnin obě města

Již pojednácté se Těšíňští vydali za strašidla na Piastovskou věž. Tato akce, okořeněná trochou černého humoru, invence v přípravě kostýmů a dobré zábavy, spojuje občany obou částí města vždy poslední prázdninovou sobotu. Organizátoři připravili pro děti strašidelný program, hry a zábavy se zámeckou tematikou a také lampiónový průvod a ohňostroj. „Každým rokem přibývá účastníků i těch, kteří jsou ochotni se převléknout. Roste také nápaditost, je s podivem, co všechno lidé dokážou doma vykouzlit,“ komentoval starosta Českého Těšína Vít Slovák.

(DH) FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

150 let kostela Prozřetelnosti Boží

Farníci z koňákovského kostela zasvěceného Prozřetelnosti Boží si první zářijovou neděli připomněli 150 let od posvěcení svého svatostánku. Slavnostní mši svatou zde sloužil biskup mons. František Václav Lobkowicz.

Přijeli katolíci z širokého okolí, nejen místní, ale i občané Místřovic, Stanislavic, Těšína a také Hradiště nebo Těrlicka.

Chrám Prozřetelnosti Boží, jenž je spolu s nedalekým farním kostelem v Šenově jedním ze dvou kostelů tohoto zasvěcení v České republice, je úzce svázán s rodinou Pociorků, kteří přišli s myšlenkou stavby kostela někdy kolem roku 1820. Tento záměr se však nesetkal s pochopením těšínských knížat ani farního úřadu

v Těrlicku. Rodina se k myšlence stavby farního kostela, fary a příbytku pro péči o nemocné a staré lidi vrátila, když dva duchovní Ondřej a Josef Pociorkovi shromáždili částku celkem 14 000 rakouských zlatých. Stále chyběl souhlas Krajského zemského úřadu v Opavě. Navíc Ondřej Pociorek zemřel a z vleklého pozůstalostního řízení s řádem Alžbětinek v Těšíně, kde kněz vykonával službu, zbylo pouhých 650 zlatých.

V roce 1860 však přichází s novou snahou o stavbu malého kostelíka majitel dvorce a palírny Jan Franek. Podaří se mu přesvědčit obecní radu i Krajský zemský úřad v Opavě. V roce 1863 začala a byla dokončena stavba kostelíku na zdejším návrší společně se založením hřbitova. Stavbu benedikoval 9. září 1863 generální vikář z Těšína Antonín Helm.

Nová historie kostelíka v Koňakově je spojena s knězem Dominikem Piechaczem, který se přičinil o zvelebení kostelíka, a obohacením mobiliáře o kamenné sochy na bránu hřbitova, křtitelnici, sochy apoštolů sv. Petra a Pavla, lavice a dlažbu z farního kostela v Těrlicku, který musel ustoupit stavbě přehradu. Koňakovští farníci věnovali sochy Nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše a Neposkvrněného Srdce Panny Marie do presbytáře i sochu sv. Antonína u vchodu do kostela.

Od roku 1993 patří koňakovský kostelík do farnosti Český Těšín, kterou spravuje Továřstvo Ježíšovo. Pravidelné bohoslužby se konají o nedělích v 11 hodin, střídavě polsky a česky.

(DH)

Informace byly čerpány ze stránek kostela.

Biskup přichází do kostela Prozřetelnosti Boží přes hřbitov v doprovodu ministrantů.

Kostelík je malý, lavice proto nestačily pro všechny, někteří se ani nevešli dovnitř.

Ministranti čekají před sakristií na biskupa Lobkowicze.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Loučení na tři týdny

Skupina nemocných dětí z Českého Těšína odjela na sklonku září na tří-týdenní pobyt do ozdravovny ve Vojtěchově, která nabízí kromě jiných léčebných úkonů i speleoterapii. V rámci pobytu děti absolvují 14krát tříhodinový pobyt v jeskyni. Dále inhalace, nácviky správného dýchání, terénní vycházky, otužování a jízdu na cvičném kole. Město na sebe vzalo úhradu regulačního poplatku ve výši 100 korun na den a také na dopravu autobusem tam a zpět.

Na podzim se také rozjedou do škol v přírodě žáci čtvrtých tříd. Českotěšínské školy získaly na jejich pořádání z rozpočtu města příspěvek. Pobyt musí trvat alespoň 12 dní a městský úřad přispívá 150 koruna na den a dítě.

(DH)

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Beseda se seniory

Městská policie Český Těšín ve spolupráci s Obvodním oddělením PČR Český Těšín a Charitou Český Těšín zve všechny zájemce z řad seniorů na další pravidelnou besedu tentokrát na téma „Senioři v dopravě“. Cílem je upozornit naše starší spoluobčany na povinnosti v silničním provozu a obecně v dopravě a připomenout špatné návyky a nebezpečné chování. Návštěvníci se dozví, jak se správně chovat jako chodec a cyklista, jako řidič, jak bezpečně cestovat v MHD atd. Na závěr proběhne diskuze.

Beseda se uskuteční dne 22. října od 14.30 hodin v prostorách Charitního centra pro seniory, ul. Jablunkovská 84, ve Svibici.

(MP)

Rozhovor o dokumentu BBC přístě

Avizovaný rozhovor s britským historikem Davidem Reynoldsem vzhledem k množství historických materiálů přesouváme do některého z dalších čísel. Záběry, které v Těšínech se štábem BBC pořídil, budou součástí třídílného cyklu The Long Shadow, jenž se věnuje první světové válce. Dokument bude odvysílán v roce 2014 ke 100. výročí vypuknutí první světové války.

(RED)

Obchodní akademie – škola digitálně vstřícná!

Vzhledem k tomu, že podporujeme rozšíření vzdělávání v oblasti informačních technologií, není toto tvrzení nijak přehnané. Neustále se otevíráme novým metodám, evropským grantům či projektům a obohacujeme výuku digitálními učebními materiály.

Škola je dlouhodobě akreditována k testování mezinárodního certifikátu ECDL a tento „počítačový řidičák“ je uznávaný ve všech zemích EU, proto jsme na 97procentní úspěšnost našich studentů právem hrdí. Ani 4. místo naší akademie v celorepublikovém hodnocení úspěchů v grafických disciplínách není jistě zanedbatelné.

Vstříc k reálnému obchodování směřujeme výukou předmětu fiktivní firma, dále pak ve spolupráci s konkrétními firmami, institucemi a úřady regionu doplňujeme teoretickou výuku odbornou praxí. Prioritou posledních let je podporovat

nejen odbornou kvalifikaci, ale rozvíjet i kultivovaný jazykový projev, o tom svědčí 7. místo našich žáků v celonárodním projektu Debatní liga.

Komunikaci zdokonalujeme i v oblasti rozšířené výuky cizích jazyků. Zpracovat vlastní podnikatelský záměr

formou projektu, obhájit ho v anglickém jazyce je tradičně spojeno s účastí v soutěži EBG.

Nejaktuálnějším trendem posledního období jsou vzdělávací exkurze, pobytové jazykové stáže spojené se získáváním jazykových certifikátů a odborné praxe v zahraničí. Na

úspěšné šestileté období německo-české spolupráce v rámci Projektu PASCH navazuje i letošní novinka: anglicko-český projekt „Šance prosadit se“. Jeho význam spočívá v nadstandardní jazykové přípravě a realizaci 3týdenní odborné stáže, kterou žáci absolvují v různých typech podniků a firem ve Velké Británii. K benefitům patří i získání Europassu s potvrzením o absolvování odborné zahraniční stáže, jenž významně zvýší šance profesního uplatnění absolventů nejen v našem regionu!

Nelze přehlédnout, jak Obchodní akademie v Českém Těšíně dlouhodobě usiluje o to, co nejlépe sloužit svým žákům i veřejnosti. Dává totiž mladým lidem šanci nejen se prosadit, ale i celoživotně realizovat. Milí čtenáři, pokud máte zájem dozvědět se více o její současnosti, jste srdečně zváni na Dny otevřených dveří 10. 12. 2013 a 28. 1. 2014 (www.obaka-cestesin.cz).

LENKA SCHAJEROVÁ

FOTO | OBCHODNÍ AKADEMIE

Kontešinec na adaptáku

Nový školní rok ještě ani pořádně nezačal a žáci letošního šestého ročníku ZŠ Kontešinec už za sebou mají první školní výlet.

Stal se jím již tradičně adaptační pobyt, který má za úkol usnadnit žákům přechod na druhý stupeň základní školy, seznámit je s novými spolužáky, kteří přicházejí ze základních škol v okolních obcích, a hlavně s jejich novými třídními učiteli.

V letošním roce se ve dnech 4. až 6. září podívalo 23 žáků 6.A a 18 žáků 6.B na turistickou chatu Skalka v Beskydech. Od středy do pátku připravili učitelé pro žáky boha-

tý program zaměřený na stmelení kolektivu, vzájemnou spolupráci žáků a další teambuildingové aktivity. Turisté, kteří si během těchto tří slunečných a teplých dnů vyšli do zdejší oblasti Beskyd, tak měli možnost zaslechnout šťastné pokřiky dětí a jejich veselý smích. Žáci si odnesli spousty nevšedních zážitků a prožili jistě nezapomenutelné chvíle se svými kamarády a učiteli. I učitelé odjížděli s pocitem skvěle vykonané práce, jelikož hlavní účel adaptačního kurzu byl beze zbytku naplněn. Více informací na www.zskontesinec.net.

RADEK SPORYSZ

FOTO | ZŠ KONTEŠINEC

Žáci ze Svibice byli ve Strážnici

V loňském školním roce jsme se stali sběrateli a umělci. Zapojili jsme se do celoročního projektu Tady jsme doma – Regionální folklor do školy.

Organizátorem tohoto projektu byl Národní ústav lidové kultury ve Strážnici a programová rada Mezinárodního folklorního festivalu ve Strážnici.

Ohlédnutí ke kořenům nám odhalilo nové obzory, získali jsme vřelejší vztah k rodnému městu a koneckonců jsme si užili i dost zábavy. V naší práci nám pomáhala Michaela Mitrengová z Dětského folklorního souboru Slezanek a naše třídní učitelka Karin Dudová. Hudební doprovod nám zajistil Martin Sikora. Do projektu jsme zapojili i rodiče a prarodiče. Vyvrcholením našeho snažení bylo vystoupení na Mezinárodním

folklorním festivalu ve Strážnici koncem června. Zde jsme se zúčastnili programu Děti dětem – Jak se u nás slaví. Zapojili jsme se také do lidových her a tanců souborů Veleťánek, Hradišťánek či Lipinka. Poznali jsme hodně kamarádů v rámci zábavného programu pro děti Zpívat jako děšť. Naučili jsme je dělat polazničky neboli ščodfoki, které koledníci rozdávali o Štědrém večeru, na Štěpána nebo na Nový rok.

Velký dojem na nás udělalo slavnostní zahájení festivalu v amfiteátru Bludník v zámeckém parku. Návštěvu Strážnice jsme ukončili účastí v průvodu městem a krátkým vystoupením na pódiu na náměstí. Unavení, ale šťastní jsme se vraceli do Českého Těšína, kde jsme doma! Děkujeme autorce projektu paní Aleně Schauerové. **ŽÁCI LOŇSKÉ 3.A**

ZŠ A MŠ POD ZVONEK

V DARUVARU ZNAJÍ AVION, MARKÉTU A PROCHASKOVU TISKÁRNU

České menšiny tu nikdo nápisy neničí

Budova knihovny.

Jak zajistí všichni pozorní čtenáři Těšínských listů vědí, existuje mezi knihovnou v Českém Těšíně a knihovnou v Daruvaru spolupráce (viz www.daruvar-tesin.wz.cz).

Daruvar je město na severu Chorvatska v části zvané Slavonie a je centrem české menšiny. Kde se tam vzalo tolik Čechů a Slováků, je námětem na samostatný článek. Protože jsem v e-mailovém kontaktu s touto knihovnou, toužil jsem se podívat, jak to tam vypadá. A tak jsme se s manželkou rozhodli, že tentokrát pojedeme nejen k moři, ale i do Daruvaru. Ředitelka těšínské knihovny, paní Galášová, nás vybavila dárky pro daruvarskou knihovnu - samozřejmě knihami.

Daruvar je kouzelné lázeňské město, které vypadá jako Františkovy Lázně. Jenom tam chybí ten sv. František. Pro nedostatek času jsem neměl možnost zjistit, co tam ženy hladívají. Léčí se tam však podobné nemoci.

Po příjezdu do Daruvaru jsem vstoupil na policejní stanici, aby mne nasměrovali do knihovny. Na otázku - Mluví tady někdo česky? - se zvedl starší policista a ochotně, poměrně dobrou češtinou, mi poradil. Je to zvláštní pocit, když v zahraničí na výše položenou otázku někdo odpovídá v češtině. A když jsme u pokladny v samoobsluze mluvili mezi sebou „po naszymu“, tak paní pokladní s námi začala opět mluvit česky.

Knihovna je nádherná

Knihovna v Daruvaru je nádherná jednopatrová budova na hlavní třídě, která má několik velkých sálů, kde jsou nejen knihy, ale i studovny, speciální herna pro malé děti, kde se formou hry děti učí různým do-

vednostem. Dále jsou tam místnosti vybaveny počítači, samostatně pro kursy určené pro dospělé a zvlášť pro děti. Velice mile nás přivítala ředitelka knihovny Romana Horvátová a vedoucí české sekce Fanika Stehnová. Po prohlídce knihovny jsme se vydali na prohlídku města.

Centrum je krásné, velké náměstí s překrásným hotelem Slavonija a fontánou, (ve které nebylo žádné smeti, jako je obvykle u nás). Státní instituce jsou označeny zároveň chorvatskými a českými nápisy. Dvojazyčné nápisy nejsou zastříkané barvou, jak někdy bývá u nás zvykem.

Vaří se tu české pivo

Česká menšina má k dispozici českou školu, českou školku, budovu Svazu Čechů a nakladatelství Jednoty, Český národní dům, Sokol a také tři kostely - římskokatolický, evangelický a pravoslavný. Zřejmě nikdo u nás neví, že je tam i pivovar, který nese hrdé jméno „Staročesko“. Pivo se vaří podle původních receptur tak, jak ho začali vařit první sládkové z Čech. A je dobré, i když to není Radegast.

Viděli jsme zámek zakladatele Daruvaru, grofa Jankoviće, dále obrovský - druhý největší v Evropě - strom Ginkgo biloba a samozřejmě lázeňský park. Při procházce jsme byli velice překvapeni, že nás zdravily děti, které nás neznaly. Bylo to samozřejmě velice milé. Při obědě jsme se dozvěděli, že Daruvar navštívil i Jarek Nohavica a vytvořil tam širokou obec svých obdivovatelů. Jako všude, kam Nohavica přijede. Díky jeho písním je v Daruvaru znám pojem Avion, Prochaskova tiskárna nebo Markéta. A díky Avionu znají v Daruvaru i Avionku, která jim velmi chutná. A tak chci každého pozvat mezi Čechy do Daruvaru.

EDUARD KAJFOSZ

Horní část náměstí v Daruvaru.

Budova Svazu Čechů a nakladatelství Jednoty.

V Daruvaru jsou dvojazyčné nápisy.

Jedna z místností knihovny.

FOTO | EDUARD KAJFOSZ

Narozeniny v country stylu

Oldřich Havlásek a Helena Sikora patří mezi ty, kteří žijí v zařízení nejdéle.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

První dekádu existence má za sebou Domov seniorů v Českém Těšíně. Jde o druhé nejstarší zařízení na území města, kde pečují o 72 seniorů. Patnáct z nich zde bydlí od samého začátku. Prvním obyvatelům byl Josef Bahut, který se nastěhoval 3. března 2003.

„Náklady na stavbu byly 134 milionů korun, z 85 procent je pokryla státní dotace,“ říká ředitel Janusz Foltyn s tím, že náklady na provoz byly za deset let 240 milionů korun, jen potraviny přišly na 20 milionů korun. Na provoz významnou mě-

rou přispívá městský úřad. O obyvatele se zde stará 60 pracovníků, z nichž 19 je zde od samého začátku

Zaměstnanci pojalí oslavy ve stylu country. Obyvatelům zařízení zatančila mládež ze skupiny Kanafas, zahráli Vrtáci a sestřičky a pečovatelské se převlekly do kovbojského. Návštěvy pak vítaly houpací koně uvázané u vstupu do budovy, otýpky slámy a plůtky. Slavnosti se zúčastnili i místostarosta Petr Procházka, tajemnice Kateřina Dehenrová, ředitelka Nemocnice Český Těšín Barbara Zbranková, dobrovolníci, kteří o zdejší obyvatele pečují, a další hosté. (DH)

Soutěž Prázdniny 2013 zná vítěze

Posledním srpnovým dnem skončil již XI. ročník celoměstského projektu pod názvem PRÁZDNINY 2013, který probíhal během července a srpna v Českém Těšíně.

Děti v našem městě se nenudily ani o prázdninách. Bohatý program připravilo celkem 18 organizací pracujících na území města Český Těšín. Zájemci se mohli zapojit do různorodé činnosti od sportovních akcí, tvořivých a výtvarných workshopů až po poznávací výlety, znalostní nebo kreativní aktivity.

Prázdninové aktivity našel každý účastník v brožurě. Především si však do této brožurky děti sbíraly soutěžní razítka za účast na jednotlivých programech.

Kdo nasbíral 40 razítek, byl zařazen do slosování o zajímavé a hodnotné ceny. Daný počet razítek jednotlivých akcí nasbíralo 33 dětí. Byly připraveny aktivity, do kterých se mohly zapojit také děti spolu s rodiči. Tyto programy byly bodovány zvlášť.

Celkem českotěšínské organizace připravily pro soutěžící 102 akcí pro jednotlivce a 10 akcí pro rodiče s dětmi.

Soutěže se zúčastnilo celkem 284 registrovaných dětí a akcemi prošlo celkem 2739 účastníků. Do akcí pro rodiče s dětmi se zapojilo celkem 16 rodin.

Jména výherců: **Robin Kenický a Milan Vilgocký**. Vítězné rodiny: **Bendovi a Bohatí**. **LUCIE BAČÍKOVÁ**

Nejaktivnější účastníci prázdninové akce získali nejen neuvěřitelné zážitky a zábavu, ale i atraktivní ceny.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

Záložáci z regionu cvičili bojovou připravenost

Vytvořit obranný perimetr, vybudovat základnu, zátaras, kontrolně propouštěcí místo, palebné stanoviště a spojení byl prvotní úkol příslušníků jednotky Aktivních záloh Krajského vojenského velitelství Ostrava při cvičení „SAFEGUARD ALBRECHTICE 2013“.

Toho se zúčastnili i „záložáci“ z Těšínska. Současně armáda stále hledá do svých řad zkušené muže i ženy. Poptává desítky profesí, od kuchaře až po velitele roty.

Součinnosti cvičení, kterého se zúčastnili příslušníci jednotky Aktivních záloh Krajského vojenského velitelství Ostrava, štábu KVV Ostrava a složek integrovaného záchranného systému, proběhlo dne 10. září u objektu albrechtické elektrorozvodny. Cvičení probíhalo v naprosto reálných podmínkách, vycházejících z reálných scénářů možného ohrožení.

Při nastřelené koloně cizím protivníkem musela přijít rychlá reakce velitele, který okamžitě dal povel k opětovné palbě a postupnému rozvinutí. Převaha nepřítele a těžké ranění vlastního muže nenechalo na sebe dlouho čekat. Jedinou možností velitele bylo stáhnout své vojáky na bezpečnou

vzdálenost, zesílit střelecké pozice a přivolat leteckou zdravotní pomoc MEDEVAC,“ uvádí plukovník Jaroslav Hrabec a zdůrazňuje, jak významnou složkou jsou Aktivní zálohy, jejichž prioritním úkolem je střežení a ochrana objektů kritické infrastruktury. Významným prvkem těchto cvičení

je součinnost se složkami integrovaného záchranného systému.

„Pro kluky je to změna a zpestření cvičit mimo vojenský prostor. Konečně si můžeme vyzkoušet to, co se od nás očekává v případě nějaké krize,“ komentoval cvičení zastupující velitel roty rotmistr Dolejška.

Vstup do aktivní zálohy je pro občany, muže i ženy příležitostí, jak si vyzkoušet své schopnosti a udělat něco pro svou obec a kraj, ve kterých žijí. „Musím hlavně ocenit, jakou motivací k tomu dnes vojáci v záloze přistupují. Můžete cvičit, jak dlouho chcete, ale u těchto kluků jde vidět, že jsou to srdcaři,“ dodal na závěr plukovník Hrabec s tím, že vítají zájemce o členství v Aktivních zálohách. Aktuální informace lze získat na pracovišti Krajského vojenského velitelství Ostrava, tel. č. 973 487 770 nebo na stránkách na www.kvv-ostrava.army.cz.

KVV OSTRAVA FOTO | ARCHIV

Chilanka po 75 letech objevuje rodný Těšín

Jako cestu plnou emocí označuje rodina z daleké Jižní Ameriky zářijovou návštěvu Českého Těšína. Po pětasedmdesáti letech se Hanna Grünpeter vrátila do svého rodného města, aby zhmotnila vzpomínky svých rodičů na Těšín a pátrala po zmizelých členech rodiny.

Elegantní dáma přijela se svými dvěma dětmi z Chile, kde se nakonec, po útěku přes půl světa, zakotvila, a ani tam ji politické události nenechaly v klidu. Její život, jako mnoha lidí narozených ve 20. století, by vydal na knihu.

„Můj otec Erwin Grünpeter byl německý Žid, matka se zde narodila jako Marta Windholz. Oddací list je v polštině, můj rodný pak v českém jazyce. Já přišla na svět v roce 1935, to jsme již bydleli v Bezručově ulici 32,“ říká žena a rozkládá na stůl fotografie jednopodlažní budovy ponořené do zeleně s nápisem „náš dům“ v němčině. Tuto vilku se zahradou však nelze identifikovat. Rodačka z Těšína střezí mnoho snímků ilustrujících četné výlety do Beskyd, ale i Tater, šťastné chvíle strávené s velkou rodinou, pikniky v přírodě. Tato idylka však netrvala věčně.

Rodina zmizela na začátku války

„Můj otec si vedl deník ode dne mého narození až do listopadu 1938, kdy se rozhodl opustit střední Evropu. Až nyní si vlastně celá rodina uvědomuje, že tímto předvídavým krokem nás všechny zachránil před smrtí. Ostatní členové rodiny to štěstí neměli a od začátku války o nich nemáme žádné zprávy,“ uvádí paní Grünpeter.

Zachovala se fotografie elegantní babičky, ale matka již nikdy zmizelé rodiče ani sourozence nechtěla

Hanna Grünpeter se po pětasedmdesáti letech vrátila do svého rodného města. A neskrývala dojetí.

FOTO | DOROTA HAVLÍKOVÁ

vzpomínat. „Bylo to pro nás tolik bolestivé, že jsme o tom nikdy nehovořili. Dnes lituji, že jsem informace o příbuzných nehledala dříve. Je to důležité pro vyrovnání se s minulostí i pro moje děti, aby věděly, odkud pochází a co se stalo s jejich rodinou,“ říká žena a neskrývá hluboké vzrušení, zatímco si se starostou povídá o městě.

Rodina nakonec přijela do Velké Británie, otec byl pro německý původ internován. To byla tragédie evropských Židů, které při útěku

na východ nebo západ často úřady braly za podezřelé.

Napřed se učili anglicky, poté španělsky

Humanitární organizace našla Martě a Haně Grünpeterovým ubytování na venkově, který byl kvůli náletům bezpečnější než Londýn. Rodiče se nakonec rozhodli pro druhou emigraci do Chile. Tam již bydlela teta, která psala, že je to skvělá země. „Bylo to pro mé rodiče těžké, opět měnili sociální prostředí,

opouštěli sousedy a museli se učit nový jazyk. Otec pracoval v Evropě jako tesař, tam obráběl plasty, maminka zůstala doma. Já měla dvanáct let, takže jsem se rychle naučila španělsky a integrovala se do tamní komunity,“ loví vzpomínky na dětství paní Grünpeter. Angažovala se veřejně, působila v samosprávě, a dokonce plnila funkci místostarostky obce Talcahuano.

Chilský koncentrák a další emigrace

To vše do doby před 40 lety, kdy levicový premiér Allende uvrhl zemi do ekonomického kolapsu, země se zmítala v chaosu a vojsko vedené generálem Pinochetem svrhlo 11. září vládu Lidové jednoty. Několik tisíc Čilanů bylo popraveno, desítky tisíc skončily ve vězeních a mnoho obyvatel uprchlo do zahraničí.

„Manžel skončil na 9 měsíců v koncentráku a poté jsme byli vyhoštěni. Protože se narodil v Německu, tak nás tato země přijala jako azylanty. Moje němčina byla hrozná, děti v tomto jazyce nemluvíly vůbec. Opět jsme začínali znova. Toužili jsme se do Chile vrátit, někteří to zkusili nelegálně, přes kopečky, ale na to jsme již byli staří. Nakonec jsme přijeli zpět legální cestou, bez dětí. Ty v Düsseldorfu ještě pár let zůstaly, aby si dokončily školy,“ dodává žena.

Od té doby žije i s dětmi opět v Chile. „Jsem šťastná, že jsme mohli chodit po ulicích mého dětství, že nás vedení města přijalo a nasměrovalo na historiky a nejstarší obyvatele města, se kterými jsme mohli zavzpomínat. A také, že jsme podnikli cestu do Bystřice, kde jsme objevili rodinný vztah ke zdejší rodině obchodníka Windholze, v jehož domě je nyní kavárna nesoucí jeho jméno,“ dodává Hanna Grünpeter.

DOROTA HAVLÍKOVÁ

Hanna Grünpeter se svými rodiči těsně před emigrací.

Šťastné chvíle malé Hanny s tatínkem Erwinem Grünpeterem a maminkou Martou.

FOTO | RODINNÝ ARCHIV HANNY GRÜNPETER

XXXVII Memoriał Wandy Delong udany

Sprzyjająca pogoda i zadawalająca liczba uczestników (48) towarzyszyły 37. edycji Otwartych Mistrzostw PZKO w Biegu na Przełaj o Memoriał Wandy Delong, zorganizowanych sprawnie przez MK PZKO Mistrzowie przy współudziale ZG PZKO, Przyjechali biegacze od Hawierzowa po Łomną.

W niedzielę 6 października wszystko dopisało – organizacja, gościnność gospodarzy (tradycyjny kołacz, herbata, kawa), sympatyczne upominki, trasa prowadząca także leśnym terenem, rodzice zawodníků, ich dziadkowie, krewni, nauczyciele i dyrektorowie. W sumie zebrało się około setki sympatyków tej bodaj najstarszej PZKO-wskiej imprezy sportowej.

Ogólnie najlepiej spisali się zawodnicy z Czeskiego Cieszyna, którzy stanowali najlichnější ekipę (30), na druhém miejscu uplasowała się Bystrzyca z pięcioma startujícími. Na przykład czeskosieczyński gim-

nazjałsi zdominowali kategorię 16 – 18 lat. Nejlepší výsledek z zawodów, lepší o 30 sek. od ubiegłorocznego, wywalczył A. Gaura 13:08, drugi A. Staszczak 13:22, trzeci A. Śańc 14:33. Zdecydowanie mało było dziewczyn, co stanowi wyzwanie na przyszłość.

Nie wręczono Pucharu Przechodniego, bowiem žádná z družyn nie wystawiła kompletnej ekipy, składající się z trzech mężczyzn i trzech

kobiet (chodzą o kategorie nad 16 lat). Podziękowania należą się paniom z miejscowego Klubu Kobiet za przygotowanie posiłków, a sędziom na czele z Władysławem Żyłą za czuwanie nad sprawnym przebiegiem zawodów.

MK PZKO serdecznie dziękuje Urzędowi Miasta Czeski Cieszyn za wsparcie finansowe tej tradycyjnej sportowej imprezy.

DANIEL KADŁUBIEC

Rodinné centrum Uzliček

Nezisková organizace Uzliček vznikla před prázdninami a od září jsme rozjeli první hlídací skupinku dětí v rámci „Programu pro děti bez rodičů“ pro ratolesti od necelých dvou let.

Jsmo vybaveni přebalovacím pultem, místem k odpočinku dětí, místem na svačení, na tvoření a hernou, kde mají děti i zájmové dopoledne. V pondělí a v pátek je to Montessori zaměření, úterý anglické dopoledne, ve čtvrtek polské dopoledne a ve středu etika, hygienické návyky v pohádkovém dopoledni.

Děti mají vše dobrovolné, jen s motivací ke hře. Každý den se jdou projít ven, když to počasí dovolí. Stravování (obědy a svačinky) si rodiče hradí.

Rodinné centrum Uzliček vzniklo v prostorách „dětské polikliniky“ na ulici Jablunkovská 8. Více informací se dozvíte na webu Mateřského centra Šťastné srdce, o. s. (RED)

Klientka pomocí přístrojů a diety zhubla 18 kilo

V říjnu se kazí počasí, lidé mají špatnou náladu, a proto je třeba proti splínu bojovat například návštěvou Studia péče o tělo. S odložením plavek totiž nekončí péče o postavu, dlaně ani nohy. Právě v zimě mají lidé tendenci nabrat kila navíc, které na jaře těžce shazují. Se stresem pak pomůže vhodně zvolená masáž.

„Nejlepší je pravidelná péče, ale období podzimu je ideální pro rozhodnutí – změním sebe i svůj život. Tradiční koloběh počasí nám dovoluje si najít více času pro sebe,“ říká majitelka Studia péče o tělo Ilona Biedrawová, kterou mnozí znají z různých druhů cvičení. Ilona ve svém studiu nabízí účinné strojové vybavení pro péči o tělo, dále propracované výživové poradenství. Jejím letošním největším úspěchem je klientka, která díky propojení techniky a vhodně zvolené výživy zhubla neuvěřitelných 18 kilo během půl roku. „Bez jo-jo efektu a hlavně s takovou péčí o kůži, aby po zásadní ztrátě hmotnosti nepřišla o pevnost pokožky,“ dodává Ilona a zve i ženy, které nepotřebují vylepšit postavu. „Během podzimních depresí je

důležité si udělat čas jen pro sebe, odpočinout si při relaxační masáži, získat dobrý pocit z nové manikúry nebo pedikúry. Vaše okolí si změny určitě všimne,“ ujišťuje Ilona.

Studio péče o tělo nabízí:

- kavitaci - neinvazivní liposukce za pomoci ultrazvuku a radiofrekvence, ošetření je bezbolestné, úbytek tukové vrstvy je pozvolný a rovnoměrný. Lze jej změřit okamžitě po ošetření
- přístrojovou lymfodrenáž - detoxikuje organismus, podporuje odvodnění, vede k pročištění a vyhlazení pokožky
- vacupress – zmenšuje celulitidu, zeštíhluje a zpevňuje problémové partie (břicho, hýždě, vnitřní stranu stehen...)
- rolen - vypíná a vyhlazuje povadlou pokožku a zmenšuje objem masírovaných partií
- myostimulátor - pasivní cvičení na zpevnění a vyrovňování svalů
- výživové poradenství

Všechny kúry nabízíme jednorázové, zvýhodněné (série ošetření) nebo zcela individuálně zvolené dle potřeby klientky.

Pokud hledáte vhodný dárek pro své blízké, možná už i k Vánocům, Studio péče o tělo vám rádo připraví dárkovou poukázku na libovolnou službu pro potěchu těla i duše blízké osoby. Tento dárek ženu vždy potěší! Podrobnosti najdete na webových stránkách studia nebo se informujte telefonicky 739 447 263.

TĚŠÍM SE NA VÁS !!!

Studio péče o tělo

Ilona Biedrawová

Protifašistických bojovníků 11

739 447 263

www.studio-pecetelo.cz

otevírací doba:

na základě telefonických objednávek

SOUTĚŽ SE STUDIEM PÉČE O TĚLO

o 2 poukazy á 400 Kč a 6 poukazů á 200 Kč na libovolné služby studia

Studio péče o tělo

Soutěžní otázka:

Na které ulici se nachází Studio péče o tělo:

A) Bojovníků za svobodu, B) Dukelských bojovníků C) Protifašistických bojovníků

Správné odpovědi označené SOUTĚŽ PÉČE zasílejte na adresu Městský úřad, náměstí ČSA 1/1, nebo předejte vyplněný kupon na podatelně do 15. 11. 2013. Výherci budou kontaktováni telefonicky.

Odpověď Jméno Příjmení

Adresa Telefon

ZIMNÍ STADION V ČESKÉM TĚŠÍNĚ JE V REKONSTRUKCI. KRASOBRUSLAŘI TRÉNUJÍ V KARVINĚ A V TĚŠÍNĚ

Krasobruslaři Slavoje mají velké ambice

Lopotnou část jarní i letní přípravy už mají za sebou. Nyní už krasobruslaři oddílu TJ Slavoj Český Těšín vstoupili do závěrečné fáze přípravy na nadcházející ročník.

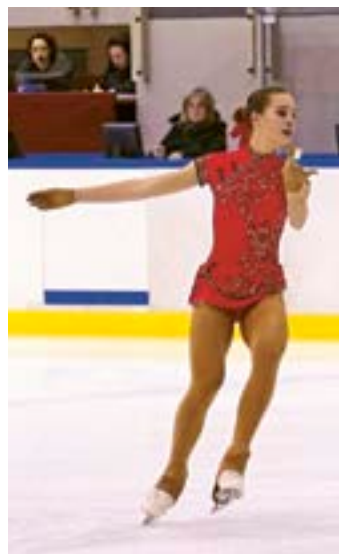
Chráněnce trenérského tandemu Lukáš Rakowski – Michal Matloch nečeká nic snadného už jen proto, že zimní stadion v Českém Těšíně prochází rekonstrukcí, tudíž jsou odkázáni na ledové plochy v okolních městech.

Na novou sezonu se začali chytat v polovině května, hlavní náplní první části přípravy byl trénink na suchu. „Využívali jsme tělocvičnu na základní škole Pod Zvonek i atletický stadion. Náplní tohoto šestitýdenního bloku bylo zesílit celé tělo a nabrat fyzickou kondici, aby děti byly připraveny na celou nadcházející sezonu,“ vysvětlil jeden z dvojice trenérů Lukáš Rakowski.

Talentovaný závodník českotěšínského klubu Roman Musil se kon-

Trenéři českotěšínských krasobruslařů – Lukáš Rakowski (zleva) a Michal Matloch se svými svěřenci. FOTO | ARCHIV ODDÍLU

Za českotěšínský Slavoj v minulosti závodila rovněž loňská mistryně ČR Laura Raszyková.

FOTO | MARIAN KIEDROŇ

cem května zúčastnil desetidenního soustředění v Kravařích. „Bylo to v rámci projektu talentované mládeže, kde byl vybrán na základě velmi úspěšné předešlé sezony, jež vyvrcholila získáním stříbrné medaile na mistrovství republiky,“ připomněl Rakowski.

V polovině července českotěšínská výprava vyrazila do Rosic u Brna, kde trénovala na suchu i na ledě, posléze vyjela za ledem do polského Jastrzebie. „V závěru července jsme se dostali na ledovou plochu v Karvině, na níž jsme se připravovali zhruba až do poloviny září. Tato fáze přípravy bývá nesmírně náročná po organizační stránce, klade velké nároky na fyzickou kondici dětí a pak také na peněženky jejich rodičů,“

pousmál se druhý trenér Slavoje Michal Matloch.

Z mistrovství by chtěli medaili

Nyní českotěšínské krasobruslaře pokračují v tréninku na zimním stadionu v sousedním Těšíně. „I navzdory vstřícnému postoji klubu MOSiR Cieszyn pana Niżnikiewicze jsme nuceni část tréninkových jednotek absolvovat v Karvině. Pro přípravku máme prozatím led jen jednou týdně. Uvědomujeme si, že letošní příprava bude poněkud chaotická. Musíme se s tím vypořádat, renovace českotěšínského zimáku je nezbytná,“ zdůrazňuje Matloch.

I navzdory potížím způsobeným absencí domácího ledu se letošní

ambice krasobruslařů Slavoje rovnají těm loňským. „Ze všeho nejdříve podstoupíme výkonnostní prověrky, posléze jsou před námi závody Českého poháru a vrcholem sezony bude republikový šampionát v Mladé Boleslavi. Rádi bychom zopakovali uplynulý ročník, kdy se na republice představilo osm našich krasobruslařů. Kdyby byla další medaile, byli bychom neskonalé šťastní,“ pravil Rakowski.

Druhý trenér Matloch zdůraznil, že oba trenéři mají spoustu práce s přípravou místní krasobruslařské školičky. I přes ztížené podmínky hodlají nejnadanější děti přichystat na první výkonnostní prověrky tak, aby napřesrok mohli prožít svou závodní premiéru. (RED)

Basketbalisté začali výhrou v derby

V zahajovacím duelu nové sezony si basketbalisté Slavoje Český Těšín hravě poradili s Bohumínem, porazili ho rozdílem 21 bodů.

SLAVOJ ČESKÝ TĚŠÍN

– TJ ŽD BOHUMÍN 84:63

V premiérovém utkání Oblastního přeboru druhé třídy ročníku 2013 – 2014 basketbalisté českotěšínského Slavoje si poradili na

vlastní palubovce SŠHOP s Bohumínem. Vzájemná derby bývají po každé hodně vypjatá, což se tentokrát nepotvrdilo. Domáci drželi otěže zápasu ve svých rukách od začátku až do konce, zejména díky obvyklé střelecké pohotovosti Do-

majera, jemuž zdatně sekundovali Bosák s Kubieněm.

Průběh zápasu dovolil hrajícímu trenérovi Ježkovi dát příležitost všem hráčům, kteří svým přístupem nezklamali. Ve třetí čtvrtině se sice soupeři podařilo snížit náskok domácích na osm bodů, přesto to byla jejich pouhá labuť píseň.

Následující domácí zápasy sehraji hráči Slavoje 7. listopadu s Labradorem Ostrava a 28. listopadu 2013 s Trincem v hale SŠHOP na Frýdecké ulici od 18,15 hodin.

ČTVRTINY: 20:14;22:15;19:15;23:19.

Č. TĚŠÍN: Domajer 31, Bosák 24, Kubieň 18, Kutáč 5, Balek 2, M. Ježek 2, Pavlady 2, J. Ježek, Valošek. Trenér: J. Ježek. (RED)

NEBYLO ZBYTÍ. TRENÉRKA ČESKÉHO TĚŠÍNA SYLVA BAJTKOVÁ MUSELA JÍT DO BRÁNY

Fotbalistky sužuje rozsáhlá marodka

Osm zápasů, dvě vítězství, tři remízy a tři prohry – taková je aktuální bilance fotbalistek FC IRP Český Těšín zápolících ve třetí lize žen.

Družstvo trenérky Sylvy Bajtkové prakticky od začátku sezony pronásledují zdravotní trable. Kosí jednu hráčku za druhou, takže trenérka horko těžko dává dohromady sestavu. Sama musí mezi tyče (je bývalou prvoligovou brankářkou) a na střídání mívá obvykle jednu dvě hráčky. „Některé z fotbalistek na trávníku dohrávají zápasy se sebezapřením, protože už je nemám kým vystřídat. Špatný zdravotní stav poznamenal naši hru, konstruktivní středopolačku Dordovou musím stavět do obrany, abychom v ní měli nějakou zkušenou hráčku,“ vysvětluje trenérka Bajtková. Její družstvo se s nepřízní osudu rve srdnatě, naposledy položilo na lopatky vedoucí Havířov.

Fotbalistky Českého Těšína posledně zdolaly první Havířov 1:0.

FOTO | MARIAN KIEDROŇ

ČESKÝ TĚŠÍN – VÍTKOVICE 1:0

BRANKA: Brantálová. Poločas: 0:0.

Č. TĚŠÍN: Bajtková – S. Žigová (28. A. Špalková), Brantálová, Kurková, Pavlovičová – Vítková (40. Sikorová), Dordová, Kohutková, V. Špalková – Marchewka (46. Skočková), D. Žigová. Trenérka: Bajtková.

ČESKÝ TĚŠÍN – PRŽNO 1:1

BRANKA: Marchewka. Poločas: 1:0.

Č. TĚŠÍN: Bajtková – S. Žigová (46. Skočková), Sikorová, Kurková, Pavlovičová – Kohutková (85. Ž. Hrabcová), Dordová, Brantálová, A. Špalková, V. Špalková – Marchewka. Trenérka: Bajtková.

SLOVAN OSTRAVA

– ČESKÝ TĚŠÍN 4:0

POLOČAS: 2:0.

Č. TĚŠÍN: Bajtková – S. Žigová (46. Hrabcová), Sikorová, Kurková, Pavlovičová (82. Putnocká) – Kohutková, Dordová, Brantálová, Skočková, Špalková – D. Žigová (46. Smolíková). Trenérka: Bajtková.

NOVÉ SADY – ČESKÝ TĚŠÍN 1:1

Českotěšínské fotbalistky očesaly v Nových Sadech jednobodové ovoce. I díky hrající trenérce Bajtkové, která se mezi tyčemi rozpomněla na svá nejlepší brankářská léta, a také tvořivé Dordové, jež tentokrát dostala za úkol vymazat ze hřiště tvůr-

ky domácí hry Lexovou. Dordová splnila úkol na výtečnou, jenže pak nešťastně tečovala ostrý centr do protisměru Bajtkové. V závěru si Těšíňanky vynutily tlak a obránkyně Brantálová si zahrála na Neymara – u rohového praporku si vzala míč, přesprintovala s ním mezi několika protihráčkami celé hřiště a skórovala. „Rozhodčí okamžitě po tom gólu odpískal konec. Nechápal jsem,“ vyhrkla hrající trenérka Č. Těšína Sylva Bajtková.

BRANKA: Brantálová. Poločas: 0:0.

Č. TĚŠÍN: Bajtková – Špalková, Brantálová, Dordová, Pavlovičová – Hrabcová, Skočková, Sikorová, Kohutková – D. Žigová (84. Putnocká), Smolíková. Trenérka: Bajtková.

ČESKÝ TĚŠÍN – LUBINA 0:3

Fotbalistky Českého Těšína se v úvodní části hry držely, ale přesná střela k tyči, po níž šla Lubina do vedení, jim podlomila nohy. Po změně stran inkasovaly ještě dvakrát. Čestný úspěch poražených měla na kopačce Skočková, ale brankářka si s jejím pokusem věděla rady. „Lubina vyhrála zcela zaslouženě,“ přiznal trenér poražených Josef Pavlovič.

POLOČAS: 0:1.

Č. TĚŠÍN: Putnocká – Sikorová – Špalková, Pavlovičová – Kohutková – Smolíková, Dordová, Skočková, Hrabcová – D. Žigová – Bambuchová (75. S. Žigová). Trenér: Pavlovič.

ČESKÝ TĚŠÍN – VEŘOVICE 0:1

Fotbalistky Veřovic měly v utkání navrch a krátce po změně stran rozhodly o svém triumfu precizně provedeným přímým kopem. Domácím hráčkám potýkajícím se s rozsáhlou marodkou to herně moc nešlo. Zahrozily pouze jednou, ale Smolíková bránu minula. „Byl to takový nemastný neslaný zápas. Z naší strany takový divný a chaotický, protože po zranění Brantálové jsme museli přeskupit sestavu, a to nám vůbec neprospělo,“ vysvětlila hrající trenérka Českého Těšína Sylva Bajtková a dodala: „Veřovice vyhrály zaslouženě. Potřebujeme někoho, kdo podrží míč a pořádně vystřelí na bránu.“

POLOČAS: 0:0.

Č. TĚŠÍN: Bajtková – S. Žigová, Brantálová (30. Kurková), Dordová, Pavlovičová – Kohutková, Skočková, Hejtmánková, Špalková – D. Žigová, Smolíková. Trenérka: Bajtková.

ŠTRAMBREK – ČESKÝ TĚŠÍN 1:1

Ještě než se hostující hráčky začaly bránit, vstřelily vedoucí gól. Sudí jim ho pro domnělý ofsajd neuznal. Proti trefě Skočkové, která si naběhla na přihrávku Hrabcové, prosmýkla se mezi dvěma protihráčkami a zavěsila, už nic nenamítal. Štramberský skrumážil rychle vyrovnal, ale víckrát už

obraný val Českého Těšína neprekonal.

BRANKA: Skočková. Poločas: 0:0.

Č. TĚŠÍN: Bajtková – Kuroková, Sikorová, Dordová, Pavlovičová – Hrabcová, Hejtmánková, Skočková, Špalková – Kohutková (46. S. Žigová), D. Žigová. Trenérka: Bajtková.

ČESKÝ TĚŠÍN

– ČSAD HAVÍŘOV 1:0

Hráčkám Českého Těšína se povedl husarský kousek, položily na lopatky vedoucí celek soutěže. Stačila jim k tomu jedna kloudná střela na bránu – Dordová zahrávala z půlky hřiště trestný kop, míč spadl před brankářku a pohotová Skočková ho dopravila do sítě. „Vítězství jsme doslova utrpěli,“ pousmála se hrající trenérka Českého Těšína Sylva Bajtková a pokračovala: „Lídr byl herně lepší. Vsadily jsme na defenzivu a snažily se o brejky, ale ty nám nevycházely. V první půli jsme ubránily snad dvacet rohů a po poločase jsem přesunula jednu stoperku do zálohy, abychom aspoň trochu podržely míč, protože naše defenziva byla přetížena.“

BRANKA: Skočková. Poločas: 0:0.

Č. TĚŠÍN: Bajtková – Kurková, Skočková, Dordová, Špalková – Hrabcová, Hejtmánková, Sikorová, Pavlovičová (65. Bublová) – Kohutková, D. Žigová (89. Putnocká). Trenérka: Bajtková. (BA)

V ČESKÉM TĚŠÍNĚ DOŠLO KE ZMĚNĚ TRENÉRA. Odstoupivšího smatanu nahradil Kročil

Probudí mužstvo trenérská rošáda?

Fotbalisté Českého Těšína zažijí nejhorší sezonu za poslední roky. Tým, který v nedávné minulosti patřil mezi lepší divizní celky, se letos trápí v krajském přeboru.

Po sestupu z divize se českotěšínské fotbalisté pohybovali v horních patrech krajského přeboru. Předloni byli velmi blízko návratu. V uplynulé sezoně si už tak dobře nevedli a letos je to prozatím ještě horší. Mužstvo nezastavilo loňský výkonnostní propad a prohrálo tři ze čtyř úvodních utkání. Trenér Pavel Smatana rezignoval (stal se novým koučem konkurenčního Frýdlantu), na lavičce ho dočasně zastoupil Vlastimil Kula.

Ani někdejší úspěšný fotbalista ostravského Baníku tápající mužstvo neprobral. Český Těšín remizoval, posléze se dočkal první výhry, ale

Fotbalistům Českého Těšína to letos moc nejde.

FOTO | MARIAN KIEDROŇ

v dalších dvou duelech neuspěl a navíc inkasoval devět branek. V domácím vítězném střetnutí s Frýdlantem ho už vedl nový trenér Čestmír Kročil.

„Nabídku jsem dostal už před třemi týdny, ale s jejím přijetím jsem váhal. Viděl jsem některá utkání, přehled o týmu jsem měl, ale zprvu se mi do toho moc nechtělo. Vlasta

Kula to kvůli velkému pracovnímu zaneprázdnění nestíhal, a tak jsem se nakonec nechal přesvědčit,“ přiblížil Čestmír Kročil, bývalý kouč Petrovic.

Ve zbytku podzimní části už Kročil nemůže počítat s Chlebkem, Dytkem, Kohutem a Kubáněm, ti po několika kolech mužstvo předčasně opustili. Nový trenér si naopak vypomůže trojicí karvinských fotbalistů, které nasadil už do duelu s Frýdlantem. Jedná se o brankáře Jakuba Stacha, krajního obránce Jana Kupczaka a stopera Michala Stanowského.

„V první řadě musíme zlepšit kondici, bez ní hrát prostě nejde. Po prvním tréninku jsem se přímo zhroutil, v jakém stavu se mužstvo nachází. Po této stránce je zanedbané,“ dodal nový trenér českotěšínských fotbalistů. (BA)

Výsledky fotbalistů Českého Těšína

ČESKÝ TĚŠÍN – BŘIDLICHÁ 1:2

BRANKA: Trybulec. Poločas: 0:0.

Č. TĚŠÍN: O. Kreželok – L. Kohut (76. Konečný), Staník, Šlavka (67. Nowak), Bolek – Kubáň, I. Kantor – M. Chlebek, Przyczko, Koper – Lojek (46. Trybulec). Trenér: Smatana.

KRNOV – ČESKÝ TĚŠÍN 4:1

BRANKA: Trybulec. Poločas: 3:0.

Č. TĚŠÍN: Bašanda (46. O. Kreželok) – Gebel (55. Konečný), Staník, Šlavka, Bolek – I. Kantor, Kubáň – L. Kohut (46. Nowak), M. Chlebek, Koper (62. Hradečný) – Trybulec (72. Krasniči). Trenér: Smatana.

ČESKÝ TĚŠÍN – KRAVAŘE 0:0

Č. TĚŠÍN: Bašanda – Kubáň, Staník, Przyczko, Bolek – I. Kantor – Hradečný (80. Gebel), M. Chlebek, Koper (88. Nowak) – Trybulec, Lojek (66. Konečný). Trenér: Smatana.

PUSTÁ POLOM – ČESKÝ TĚŠÍN 4:1

BRANKA: Przyczko z pen. Poločas: 3:1.

Č. TĚŠÍN: Bašanda – Kubáň, Staník, Przyczko, Bolek – I. Kantor – Hradečný (75. L. Kohut), M. Chlebek, Koper – Lojek (46. Rusek), Konečný (46. Nowák). Trenér: Smatana.

ČESKÝ TĚŠÍN – DĚTMAROVICE 1:1

BRANKA: Hradečný. Poločas: 0:0.

Č. TĚŠÍN: Bašanda – Gebel, Staník, Przyczko, Bolek – Kantor, Hradečný – Koper (87. Konečný), Chlebek, Nowak (79. Kubáň) – Krátka (70. Lojek). Trenér: V. Kula.

ČESKÝ TĚŠÍN – HÁJ VE SLEZSKU 1:3

BRANKA: Šlavka. Poločas: 0:0.

Č. TĚŠÍN: Bašanda – Bolek, Przyczko (58. Rusek), Staník, Gebel – Koper, M. Chlebek, Kubáň (77. Lojek), Hradečný (78. Šlavka) – Nowak (72. Konečný), Krátka. Trenér: V. Kula.

BRUŠPERK – ČESKÝ TĚŠÍN 1:3

BRANKY: Przyczko 2 (1 z pen.), Koper. ČK: Lojek. Poločas: 1:2.

Č. TĚŠÍN: Bašanda – Bolek, Staník, Šlavka, Gebel – Krátka (66. Nowak), Koper (89. Dytka), I. Kantor, Konečný (79. Rusek) – Lojek, Przyczko. Trenér: V. Kula.

ČESKÝ TĚŠÍN – BOHUMÍN 0:5

POLOČAS: 0:2.

Č. TĚŠÍN: Bašanda – Bolek, Šlavka, Staník, Gebel (82. Dytka) – Konečný, Koper, I. Kantor, Hradečný (46. Nowak) – Przyczko, Krátka (63. Rusek). Trenér: V. Kula.

VENDRYNĚ – ČESKÝ TĚŠÍN 4:0

V derby, jež přivábilo do hlediště několik stovek diváků, se příslovečný chleba lámal v prvním dějství, kdy hosté spálili tři čisté gólovky a následně inkasovali po rohových kopech dvě slepené branky z kopaček zadáků – střídajícího beka Mikuly a stopera Sostřonka. Trenér Černek měl šťastnou ruku také při dalších střídáních – na hřiště poslal Gureckého, jenž zavěsil po akci Mikuly a přihrávce Stoszka a posléze také Kajfosze, který po samostatném úniku završil na konečných 4:0.

BRANKY: Mikula, Sostřonek, Gurecký, Kajfosz. Poločas: 2:0.

Č. TĚŠÍN: Bašanda – Bolek, Rusek, Staník, Gebel (33. Nowak) – Krátka (58. Dytka), I. Kantor, Koper, Hradečný – Przyczko, Konečný. Trenér: V. Kula.

ČESKÝ TĚŠÍN – FRÝDLANT 2:1

Přišel, viděl, zvítězil. Českotěšínský obránce Karel Gebel se dostal na plac až v poslední minutě při taktickém střídání. V nastavení jeho tým zahrával třetí rohový kop v řadě a on po Koperově centru vsítil vítěznou branku. Hned poté sudí ukončil zápas. Ten se pro domácí celek, který prvně nastoupil pod vedením nového trenéra Čestmíra Kročila,

nevyvíjel vůbec dobře. Hosté pod taktovkou extěšínského kouče Pavla Smatany šli do vedení, ale dobře fungující domácí obranu (v předešlých dvou duelech inkasovala devětkrát) už víckrát nepřevezli. K druhému vítězství Českému Těšínu dopomohly standardní situace zahrávané Koperem – po obrátce se trefil Šlavka a v nastavení Gebel.

Č. TĚŠÍN: Stach – Bolek, Stanowski, Šlavka, Kupczak – Konečný (71. Rusek), Koper, I. Kantor, Hradečný (80. Nowak) – Trybulec, Przyczko (90. Gebel). Trenér: Kročil. (BA)

Univerzál Filip Przyczko (zleva) nastupuje v základní sestavě.

FOTO | MARIAN KIEDROŇ

TĚŠÍNSKÉ LISTY

Vydává: Město Český Těšín, nám. ČSA 1/1, 737 01 Český Těšín, IČO 00297437 | Šéfredaktorka: Mgr. Dorota Havlíková

Redakční rada: Ing. Vít Slovák, Mgr. Stanislav Folwarczny, Petr Procházka | Evidenční číslo: MK ČR E 17299.

Příspěvky, inzerce: czernekova@tesin.cz | Grafická úprava: David Stypka | Tisk: Finidr, s.r.o.

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu či případné krácení příspěvků. | Vydavatel si vyhrazuje právo publikované materiály zveřejnit též na internetu.

Reklamační roznos Těšínských listů do schránek: 606 688 612. Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.

Těšínské listy jsou dostupné také ve formátu PDF na stránkách www.tesin.cz

Scena Polska Teatru Cieszyńskiego
ul. Ostrawska 67, Czeski Cieszyn
tel. + 420 558 746 022 | info@tdivadlo.cz | www.tdivadlo.cz

„Kotłownia” z czasowym poślizgiem

Mała Scena „Kotłownia” w Teatrze Cieszyńskim na razie nie doczeka się otwarcia. Duży projekt wart 50 mln koron, finansowany przez Urząd Wojewódzki, napotkał niespodziewane komplikacje.

– Wstrzymaliśmy prace, ponieważ w czasie ulewnych deszczy w sierpniu woda wlała się do suterenu przez nowo wybudowane otwory w szatniach dla aktorów – wyjaśniła zastępczyni dyrektora teatru ds. ekonomicznych, Iris Heclová.

Przypomnijmy, że w pomieszczeniach, w których znajdowała się wcześniej kotłownia i magazyn rekwizytów, ma powstać kameralna scena z miejscami dla około stu widzów, a wykorzystywać ją będzie na swoje przedstawienia przede wszystkim Scena Bajka.

Teatr Lalek działa pod skrzydłami teatru od 2008 r. (wcześniej pracował przy Zarządzie Głównym PZKO) i w tej chwili nie ma idealnych warunków. Przedstawienia dla małych widzów wystawia w Galerii Białej na piętrze głównego budynku. Oprócz Bajki z nowej sceny korzystać będą też mogły sceny czeska i polska, będą się tam również odbywać koncerty i imprezy.

– W tej chwili pracujemy w takich samych warunkach, jak przez ostatnie pięć lat, kiedy przeszliśmy pod skrzydła teatru. Wystawiamy przedstawienia w Białej Galerii i czekamy z niecierpliwością aż oddadzą nam do użytku nową scenę. Nie znamy terminu zakończenia prac, więc trudno zaplanować, co wystawimy tam jako pierwsze – mówi kierownik Sceny Bajka, Jakub Tomoszek. – Przygotowujemy 65-lecie Bajki, które miało się odbyć wraz z uroczystym otwarciem nowej sceny, ale w tej sytuacji nie będziemy na to czekać. Przedstawienie jubileuszowe wystawimy przed świętami. Będzie to spektakl „Pójdźmy wszyscy do stajenki”. Na spotkanie zaprosimy wszystkich, którzy przez te lata byli związani z Bajką. – dodaje.

Jak wyjaśnia Iris Heclová, na razie nikt nie potrafi przewidzieć, kiedy zakończy się budowa nowej sceny. – W tej chwili rozwiązujemy problem pokrycia start z odszkodowania. Przeprowadzane są niektóre prace, które można wykonywać w obecnej sytuacji, jednak nie ma tego wiele, więc większość stoi w miejscu. Planowanego terminu dokończenia, czyli 2 października, na pewno nie spełnimy. Prawdopodobnie nie zakończymy budowy nawet do końca roku – stwierdza. (Głos Ludu, 26. 9. 2013)

Cieszyn obchodził rocznicę Odsieczy Wiedeńskiej

Popołudnie 12 września w Cieszynie upłynęło pod znakiem wielkiej historii. Świętowano bowiem 330. rocznicę Odsieczy Wiedeńskiej. Przypomniało historię związaną z Bitwą pod Wiedniem oraz losy pamiątkowej tablicy, którą w 1939 r. uratowali cieszyńscy harcerze. Inszenizację o losach tablicy przygotowali aktorzy Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego.

PIERWSZA W NOWYM SEZONIE TEATRALNYM
 PREMIERA W SCENIE POLSKIEJ

Fiodor Dostojewski: Zbrodnia i kara

Głównym bohaterem powieści rosyjskiego pisarza, mistrza prozy psychologicznej, jest Rodion Raskolnikow, student prawa, chłopak zbuntowany przeciw porządkowi świata, który według niego nie jest logiczny, a normy moralne nie dotyczą w równym stopniu wszystkich. Sam stawia się ponad nimi. Rozum doprowadza młodego człowieka do zbrodni. Jednak dokonane przez niego brutalne morderstwo podważa jego wiarę we własne siły i predyspozycje. Wyczerpany psychicznie, rozdarty wewnętrznie, nękany przez gorączkę i majaki przestaje panować nad swoimi czynami. Tymczasem krąg podejrzeń coraz bardziej zawęża się wokół niego.

Adaptacja, reżyseria i scenografia: Bogdan Kokotek

Przekład: Czesław Jastrzębiec-Kozłowski

Kostiumy: Agata Kokotek

Muzyka: Zbigniew Siwek

Premiera odbyła się 5 października 2013 r.

Scena Polska na Wzgórzu Zamkowym

Aktorzy Sceny Polskiej Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie po raz kolejny zaprezentowali się publiczności na Wzgórzu Zamkowym w Cieszynie. W piątek 27 września wieczorem wystawili tam plenerowe przedstawienie „Cyrano de Bergerac”. Plenerowy spektakl Sceny Polskiej w niezwyklej scenarii Wzgórza Zamkowego to opowieść o życiu długonosego Cyrana de Bergerac, doskonałego mówcy i szlachcica w każdym calu. O uczuciu, jakim Cyrano darzył swą piękną kuzynkę Roksanę, lecz świadomość mankamentu urody nie pozwoliła mu na wyznanie prawdy. I o tym, że czasem na szczęśliwe zakończenie może być już za późno.

Scena Lalek Bajka Teatru Cieszyńskiego
ul. Ostrawska 67, Czeski Cieszyn
tel. + 420 558 746 022 | bajka@tdivadlo.cz | www.tdivadlo.cz

PREMIERA W SCENIE LALEK BAJKA

Adam Wawrosz: Najdroższy skarb

Rok 2013 został na Zaolziu ogłoszony Rokiem Adama Wawrosza. Ten prozaik, poeta i humorysta obchodziłby w tym roku 100. urodziny. Pochodzący z Końskiej A. Wawrosz był w latach 1958-62 kierownikiem ówczesnego Teatru Lalek „Bajka”. Jego dorobek nie poszedł w zapomnienie, a jego jednoaktówki chętnie wystawiane są przez amatorskie zespoły teatralne. Był jednym z pionierów ruchu teatru kukielkowego na Zaolziu. Życie i twórczość Adama Wawrosza świadczą o niezwyklej żywotności sztuki ludowej, która była jego stałym źródłem inspiracji. Powiedział kiedyś: „Tworzę dla naszych ludzi. Wyrosłem z groni, z biedy, wiem, co ludzi boli i cieszy.”

Również Scena Lalek Bajka dołączyła do obchodów Roku A. Wawrosza, przygotowując premierę spektaklu o dzieciach, które wraz z dziadkiem wyruszają na wycieczkę na Kozubową. Po drodze dziadek opowiada im różne historie, między innymi również tę o ukrytym skarbie, którego strzegą Baba Jaga i smok. Jakie przygody przeżyją mali bohaterowie, czy znajdą skarg i co jest tytułowym najdroższym skarbem – tego dowiecie się w Bajce.

Premiera w reżyserii Jakuba Tomoszka, kierownika artystycznego Bajki, odbyła się w sobotę 12 października 2013 r.

Scena Lalek Bajka na Międzynarodowym Festiwalu Animo Kwidzyn

W pierwszym tygodniu października aktorzy „Bajki” wzięli udział w Międzynarodowym Festiwalu Animo w Kwidzynie oraz w warsztatach teatru cieni, warsztatach z marionetki, animacji lalką teatralną, teatru przedmiotu i teatru komedii w sztuce scenicznej.

Těšínské divadlo Český Těšín, příspěvková organizace
ul. Ostravská 67, Český Těšín
tel. + 420 558 746 022 | info@tdivadlo.cz | www.tdivadlo.cz

Opravdu různým krokem vykročila do nové sezony česká scéna Těšínského divadla. 7. září 2013 se uskutečnila premiéra slovenského muzikálu **BÁTHORYČKA**. Stává se občas, že se i seriózní vědecké studie rozcházejí v hodnocení té které historické události. A jedná-li se o jednotlivé osobnosti, jsou názory ještě rozporuplnější. To bývá samozřejmě živnou půdou pro ústní podání, a tak vznikají pověsti, báje a mýty, které mají s realitou jen pramálo společného. O životě Alžběty Báthoryové neboli Čachtické paní to platí dvojnásob. Autoři tohoto muzikálu neměli v úmyslu opravovat dějiny, ale podívat se na příběh „krvavé hraběnky” po svém. A tak vznikl sugestivní muzikál plný emocí, které umocňuje výborná hudba Henricha Leška. V choreografii a také režii Jaroslava Moravčíka vzniklo představení, které vyvolává nadšené ohlasy.

Další premiérou české scény bude **DOHAZOVAČKA** známého amerického spisovatele a dramatika Thorntona Wildera. Pokud vám to nic neříká, tak vezte, že podle této hry bylo napsáno libreto pro světoznámý muzikál Hallo Dolly.

Hru režíruje Pavel Ondřej a premiéra se uskuteční 26. října 2013 v 17.30 hodin v Těšínském divadle.

Také hrdinkou další hry je žena. Proslulý italský dramatik Carlo Goldoni napsal mnoho komedií, z nichž některé se hrají dodnes. Platí to i o jeho hře **BENÁTSKÁ VDOVIČKA**. O tom, že dobrý autor k nám může promlouvat přes staletí, se můžete přesvědčit už 16. listopadu 2013, kdy se uskuteční premiéra této hry. Režii má Miloslav Čížek.

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE ČESKÝ TĚŠÍN

HRABINSKÁ 33, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE, 737 01 ČESKÝ TĚŠÍN, TEL.: 558 737 109, WWW.DDMTESIN.CZ

AKCE NA MĚSÍC LISTOPAD 2013

1. 11. 2013 – DDM Hrabinská 33, od 18.00 hod.

HALLOWEEN V DDM

Přijďte s dětmi oslavit pravý Halloween do DDM! Halloweenová párty se spoustou zábavy, pěkných kostýmů, her, soutěží a výtvarně rozvíjejících aktivit pro celé rodiny. A co na děti čeká? Strašidelný podvečer se svou strašidelnou stezkou, na níž potkáte strašidla i nestvůry. Masky a převleky jsou vítány. Vstup na akci v DDM Hrabinská od 18.00 do 19.00 hod.

Vstupné: 40,- Kč/os.

Kdo chce vědět víc, musí číst víc! Na www.ddmtesin.cz

16. 11. 2013, od 9.30 hod., Víceúčelová sportovní hala SŠ HOP Č. Těšín

O CENU MĚSTA ČESKÉHO TĚŠÍNA

– mezinárodní taneční soutěž

Pořadatel: Moravskoslezská divize ČSTS, DDM Český Těšín, Marendi o.s., Město Český Těšín

Program akce: Mezinárodní taneční soutěž v latinskoamerických a standardních tancích tř. D, C, B a pohárová soutěž v latinskoamerických tancích tř. B, A, M.

Zodpovědná osoba, tel., e-mail:

Šárka Klimoszová, tel.: 733 530 839, sarka.klimoszova@ddmtesin.cz

USKUTEČNILO SE

STŘEDOŠKOLSKÝ ATLETICKÝ POHÁR OK CORYN

Soutěžní družstva studentů všech středních škol okresu Karviná poměřily své výkony v lehké atletice v okresním kole Corny, které se uskutečnilo 12.9.2013 ve sportovním areálu Frýdecká v Českém Těšíně. Jednotlivé věkové kategorie byly rozděleny na dívky a chlapce. Jednotlivci v každé disciplíně získávali body pro svou školu, kdy dva nejlepší výsledky se počítaly do celkového bodování.

V kategorii dívek se na 1.místě umístilo družstvo z Gymnázia s pol.jaz.vyuč. Český Těšín s celkovým počtem bodů 6834, 2. místo obsadila Obchodní akademie Český Těšín s počtem 6332 bodů a 3. místo získala Střední odborná škola Český Těšín s počtem 5828 bodů.

V kategorii chlapců se na nejvyšší příčce umístilo družstvo z Gymnázia s pol.jaz.vyuč. Český Těšín s celkovým počtem bodů 8023, 2. místo vybojovalo družstvo SPŠE Havířov s počtem 7704 bodů a 3. místo získala Obchodní akademie Český Těšín s počtem 7364 bodů.

Ohlédnutí za „POKLADY TĚŠÍNSKÉ TRUHLÝ“ (18. – 22. 9. 2013)

Čítárna a kavárna Avion|Noiva czytelnia i kawiarnia Avion|Noiva
tel. 558 711 961, noiva@noiva-tesin.cz, www.noiva-tesin.cz

Pátek 25. 10. v 17.00 hodin

HUDEBNÍ SALON: ROBERT KUŚMIERSKI

Koncert vynikajícího polského akordeonisty a zpěváka.

Pátý pořad z cyklu Bez stereotypů. Češi a Poláci o sobě navzájem.

Pořádá Městská knihovna Český Těšín a Zamek Cieszyn.

Projekt spolufinancuje Česko-polské fórum Ministerstva zahraničních věcí České republiky a finančně podporuje Generální konzulát PR v Ostravě. Akce se koná pod záštitou starosty Města Český Těšín a starosty Města Cieszyn. Vstup zdarma. Rezervujte si, prosím, místa.

Na listopad připravujeme:

Čtvrtek 7. 11. v 16.30 hodin

DEN TALENTŮ V NOIVĚ

Pořádá Základní umělecká škola Pavla Kalety Český Těšín.

Sobota 9. 11. v 16 hodin

HUDEBNÍ SALON RECITÁL KAROLINY VESELÉ

Pořádá Městská knihovna Český Těšín.

Vstupné 60 Kč, zvýhodněné vstupné pro studenty 30 Kč

Středa 13. 11. v 16 hodin

ČTENÍ BÁSNÍ NEVIDOMÝCH AUTORŮ

Pořádá Klub přátel výtvarného umění.

Pátek 15. 11. v 18.00 hodin

ČESKO-POLSKÝ DISKUSNÍ SALON RENATA PUTZLACHER A PETR PROKOP SIOSTRZONEK

Další pořad z cyklu Bez stereotypů. Češi a Poláci o sobě navzájem.

Pořádá Městská knihovna Český Těšín a Zamek Cieszyn.

Projekt spolufinancuje Česko-polské fórum Ministerstva zahraničních věcí České republiky a finančně podporuje Generální konzulát PR v Ostravě. Akce se koná pod záštitou starosty Města Český Těšín a starosty Města Cieszyn.

Vstup zdarma. Rezervujte si, prosím, místa.

Pátek 22. 11. v 16 hodin

TRIBUTE TO RUDA MAREK

Vzpomínkový večer věnovaný významnému těšínskému jazzmanovi.

Akce se koná v rámci Těšínského jazzového festivalu.

Čtvrtek 28. 11. v 16.30 hodin

DEN TALENTŮ V NOIVĚ

Pořádá Základní umělecká škola Pavla Kalety Český Těšín

Sobota 30. 11. v 16 hodin

HUDEBNÍ SALON VZPOMÍNKA NA ZUZANU NAVAROVOU

Program věnovaný skvělé české zpěvačce Zuzaně Navarové v podání mladé těšínské interpretky Petry Fúrikové a akustického tria ve složení Lukáš Jelínek (kytara), Lukáš Rytíř (kontrabas) a Tomasz Przybyla (saxofon).

Pořádá Městská knihovna Český Těšín.

Vstupné 60 Kč

Podrobnosti naleznete na www.noiva-tesin.cz

Změna programu vyhrazena.

Vzhledem k omezenému počtu míst rezervujte si, prosím, vstupenky v časovém předstihu.

tel. 558 711 961, noiva@noiva-tesin.cz, www.noiva-tesin.cz

KAMENICTVÍ

Byrtus - Byrtusová

40-ti LETÁ TRADICE

ČESKÝ TĚŠÍN
HORNICKÁ 1726/3

e-mail:
petrbyrtus@seznam.cz,

mobil: 777 738 919
737 321 378

www.kamenictvi-byrtus.cz

LEVNĚJŠÍ O 21% nejsme plátcí DPH

Provádíme veškeré kamenické práce například:
sekání a obnova písma, přebroušení
a rekonstrukce hrobů,
zhotovení nových hrobů z terasa, žuly, mramoru
a mnoho dalšího. **SAMOZŘEJMOSTÍ JE**
25 LETÁ ZÁRUKA ŽULOVÝCH VÝROBKŮ.

Zavolejte a my přijedeme za váma, dovoz a kalkulace do 35 km zdarma.

Oční optika Moje Brýle

moje brýle

Poliklinika Český Těšín I.patro.
Sady Komenského 605/1
Český Těšín 737 01

Brýle nás baví

Brýle pro Afriku

Nákupem v optice
přispíváte procentem
na charitativní účely
v Africe.

Tel: 730 171 228
Email: info@mojebryle.cz
Web: www.mojebryle.cz

Nabízíme široký výběr brýlových obrouček:
Levis, Puma, Elle, Animal, Umbro, Charmant a nově také **Jaguár**

Těšíme se na Vaši návštěvu.

Cyklistický výlet Sokolů

Na konci srpna absolvovali členové TJ Sokol Český Těšín cyklistický výlet po okolí Znojma. Výlet byl spojen s návštěvou historických památek v okolí tohoto zajímavého města. Akce se uskutečnila za finanční podpory města Český Těšín.

PETR CHALUPA
STAROSTA TJ SOKOL ČESKÝ TĚŠÍN

Na snímku zleva: Vilém Sabela, František Cichy, Kamil Jaroš, Václav Lipina, Tadeáš Duraj, Miroslav Vitoul, Kazimír Lasota, Vladislav Niedoba, František Misiarz, Jan Prorok, František Bystroň.

BOHEMIACOAL[®]
s.r.o.

V nově rekonstruovaných prostorech
NABÍZÍME NEJVÝHODNĚJŠÍ CENY V REGIONU.

Prodáváme:

- uhlí, koks, brikety
- dřevěné brikety
- cement, vápno, hydrát
- maltoviny
- štěrky, strusky, písky
- hranoly, latě, palubky
- stavební materiál, dlažby
- oleje, barvy
- stavební železné profily
- obiloviny, krmné směsi
- výkup železného a neželezného odpadu
- zahradní architektura

Pronajímáme skladovací, dílenské a kancelářské prostory
zabezpečené kamerovým systémem.

Paliva a sypké hmoty vážíme na digitální váze.

Tel.: +420 558 711 598, +420 733 125 276
ul. Rybářská č. 411 (u přehrady) Český Těšín
stavup@bohemiacoal.cz, www.bohemiacoal.cz

Hotel Piast

Pro slavnostní příležitosti a jubilejní oslavy nabízíme prostory restaurace s kapacitou až 80 míst, dále 2 samostatné salony – malý salonek s počtem míst do 30 hostů a velký salonek s tanečním parketem až pro 60 hostů.

Mob.: 775 207 075, Tel.: 558 711 560,
558 711 562, Fax: 558 711 564

E-mail:

restaurace@hotelpiast.cz, info@hotelpiast.cz

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÁ ŠKOLA ČESKÝ TĚŠÍN KONTĚŠINEC

3. 12. 2013

MASARYKOVY SADY 104/21
WWW.ZSKONTESINEC.NET

9.00 - 17.00 - CELÁ ŠKOLA PŘÍSTUPNÁ PRO VEŘEJNOST

15.00 - 17.00 - JARMARK ŽÁKŮ 1. STUPNĚ, VYSTOUPENÍ FLÉTEN

15.30 - UKÁZKOVÉ HODINY ŽÁKŮ 1. TŘÍD A ŽÁKŮ 2. STUPNĚ

ODPOLEDNE - PROHLÍDKA UČEBEN V DOPROVODU ŽÁKŮ 2. STUPNĚ

- VYSTOUPENÍ PĚVECKÉHO SBORU A INSTRUMENTÁLNÍHO SOUBORU

Hypoteční a pojišťovací centrum

„Přijďte si k nám pro
nejlevnější povinné ručení
pro Váš vůz“

90% řidičů
s námi
ušetřilo!

kancelář:
Masarykovy sady 51/27
737 01 Český Těšín
(naproti hasičské zbrojnici)

e-mail:
vlabajova@kretschmann.cz
tel.: 607 165 044
jrampakova@kretschmann.cz
tel.: 608 712 965

REALITNÍ KANCELÁŘ

- Jedny z nejnižších provizí na trhu
- Možnost inzerce nemovitostí v Polsku a na Slovensku
- Profesionální právní servis (včetně řešení zástavních práv, věcných břemen, exekucí a pod.)
- Odměna pro tipaře - víte o někom, kdo prodává nemovitost? Dejte nám tip!!!
- Reference našich klientů na www.reallia.cz

www.reallia.cz, tel.: 604 840 537

kancelář: Masarykovy sady 51/27, Český Těšín

Pelican club

Poradna Sanitatis

Jitčiny krabičky

Vás srdečně zvou na akci: **ZAPNĚTE ZIP**

V úterý 5. 11. 2013 od 15.00 hod

PELICAN club,
Hrabinská 1951,
Český Těšín,
Tel. 776 831 103

Těšte se na:

- Přednášku: O cvičení metodou Pilates a o výživě úplně jinak (17:00)
- Ukázkové hodiny Jumping (18:00)
Spinning (19:00)
- Základní diagnostiku složení těla na certifikovaném přístroji InBody230 (stanovení hodnoty bazálního metabolismu, podíl a hmotnost vody, tuků a svalů v celém těle a další důležité údaje..)
- Slevovou poukázku na zkušební menu krabiček
- Individuální konzultaci s profesionálním trenérem a výživovým poradcem
- Pohoštění a ochutnávka „krabiček“

Vše ZDARMA

www.pelicanclub.eu

www.sanitatis.cz

www.jitcinykrabicky.cz

NOVÁ ZELENÁ ÚSPORÁM
přijem žádostí do 29.11.2013

- Průkaz energetické náročnosti budovy
- Výpočty tepelných ztrát
- Měření, kontrola a vyhodnocení účinnosti kotlů a klimatizací

STAVEBNÍ PROJEKTY

- Stavební projekty (domy, garáže, přístřešky, vestavby)
- Vyřizování stavebních formalit (stavební povolení, ohláška)
- Stavební dozor - ochráni Vaši investici

EMTEST spol. s r.o. 558 731 080, 558 712 129, 608 368 378
Kancelář: Dvořákova 2, 737 01 Český Těšín
e-mail: emtest@emtest.eu
www.emtest.eu

Real Estate Business s.r.o.
Jsme velmi silná a stabilní finanční společnost
Nabízíme:
přímý odkup Vašich nemovitostí
rychlá půjčka ručená nemovitostí
možnost spolupráce
Volejte +420 730 584 878
Email: anna.maroszova@domogram.cz

Velkou výhodou je rychlost naší služby
• peníze máte do 24 hodin!!!

MÓDA & STYL
FAJNFESN

NOVĚ OTEVŘENO

STYLOVÉ PÁNSKÉ KOŠILE
DÁMSKÁ KONFEKCE

OTEVÍRACÍ DOBA PO-PÁ 9-17
SO 8-12

NÁDRAŽNÍ 48/2, 737 01 ČESKÝ TĚŠÍN

Firma Rudolf Barci

- zednické práce
- malby, nátěry
- montáže sadrokartonů
- obklady, dlažby
- stěrkování stěn, omítky
- pokládání podlahových krytin

Tel: 724 09 38 09, Email: Barcir@seznam.cz

PROFI CREDIT
Profireal Group

Rychlé a dostupné
PŮJČKY

Zavolejte si o své peníze
604 840 537

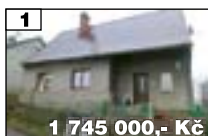
Zprostředkovatel pracuje pro jednoho věřitele a je oprávněn ke spolupráci při uzavření smlouvy o revolvingovém úvěru a péči o klienta po uzavření smlouvy

Masarykovy sady 51/27
737 01 Český Těšín

SLEZSKÁ REALITNÍ KANCELÁŘ
Martina Rzeszutová

Nádražní 41/5
737 01 Český Těšín
tel.: 558 711 260
777 860 853
775 224 290

www.slezska-realitni.cz

 1 745 000,- Kč RD 3+kk Český Těšín	 2 850 000,- Kč RD - dva byty Český Těšín	 1 350 000,- Kč RD Návsí, 2x 3+1 zahrada
 530 000,- Kč RD k rekonstrukci Dolní Žukov	 520 000,- Kč Vělopolí Stavební parcela 1421m²	 2 690 000,- Kč RD-dvojdomek ČT - centrum

Equa bank

Využijte k Vaší hypotéce také varianty BEZ nebo FIT!

Hypotéka BEZ
Nechcete bance dokládat kolik vyděláváte?
S naší hypotékou BEZ na to máte.

Hypotéka FIT
Nestihli jste včas zaplatit fakturu nebo splátku?
Nám menší záznam v registru nevadí, s vaší úvěrovou historií si hypotéka FIT poradí.

Účelová hypotéka od 2,69% p.a.
- snížená sazba již o 0,3% p.a.

Neúčelová hypotéka od 5,19% p.a.

Refinancování od 2,59% p.a.

VYŘÍDÍME VÁM VÝHODNÝ ÚVĚR • PRO PRODÁVAJÍCÍ SLUŽBY ZDARMA
SPOŘENÍ • ÚVĚRY PRO FYZICKÉ I PRÁVNICKÉ OSOBY • HYPOTÉKY

Raiffeisen STAVEBNÍ SPOŘITELNA
OBCHODNÍ ZASTOUPENÍ

Hypoteční banka
OBCHODNÍ ZASTOUPENÍ

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ STŘEDISKO „STŘELNICE“

25. 10. ve 20:00 - EGGNOISE
 1. 11. 2013 ve 20:00 - NOTOTO!
 8. 11. 2013 ve 20:00 - BANDJEEZ
 15. 11. 2013 ve 20:00 - SJETÝ GUMY
 29. 11. 2013 ve 20:00 - LÁĎA TOMIS
 & JIŘÍ SCHELINGER REVIVAL BAND

MEZINÁRODNÍ DEKÁDA VARHANNÍ, KOMORNÍ HUDBY A SBOROVÉHO ZPĚVU

16. 10. - 25. 10.

Kostely v Českém Těšíně a Cieszynie

Mezi významné umělce, kteří přijali pozvání do Českého Těšína patří Jaroslav Svěcený, Lubomír Brabec, Canticum Novum, České saxofonové kvarteto s vynikajícím varhanistou Alešem Bártou a Musica Dolce Vita. Závěrečný koncert proběhne 25. října v kostele Nejsvětějšího srdce Ježíšova v podání Janáčkova komorního orchestru.

POHÁDKOVÁ NEDĚLE

KaSS "Střelnice"

10. 11. v 15:00 - Truhlice plná pohádek

PŘEDSTAVENÍ PRO DĚTI (Mládež a kultura)

26. 11. v 9:30, KaSS "Střelnice"
Perníková chaloupka
 2. 12. v 8:00, Kino Central
**Kouzelné Vánoce aneb
 Já nejsem Ježíšek ale Kožíšek**

40. TĚŠÍNSKÝ JAZZOVÝ FESTIVAL

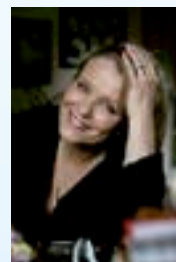
22. – 23. 11., Český Těšín - Cieszyn

Pro všechny hudební fanoušky, jazzové fajnšmekry, milovníky večírků a dobré zábavy je tady jazzová událost těšínského podzimu, letos již 40. ročník Těšínského jazzového festivalu! Kulturní a spol. středisko „Střelnice“ a Těšínské kulturní středisko „Dom Narodowy“ společně opět připravují dva dny plné pohodových melodií i nespoutaných rytmů.

23. 11. od 18:00 hod.

KaSS „Střelnice“

Silesian Dixie Band
 Chantal Poullain
 Laco Deczi
 & Celula New York
 Alvik
 Martin Chodúr
 Jam Session
 Formace Jazz Q

JOSEF A JEHO ÚŽASNÝ PESTROBAREVNÝ PLÁŠŤ

Divadlo Jiřího Myrona, Ostrava

Odjezd: 27. 10. v 15:00 hod. ze stanoviště ČSAD
 v Českém Těšíně. Předprodej od 1. 8.

ANNA BOLENA

Divadlo Antonína Dvořáka, Ostrava

Odjezd: 22. 11. v 17:30 hod. ze stanoviště ČSAD
 v Českém Těšíně. Předprodej od 23. 9.

TURNÉ 4 MŮSTKŮ

zábavný pořad
 se Zdeňkem Izerem
 a Šárkou Vaňkovou
 5. 11. v 18:30 hod.
 Kino Central, Český Těšín

